

MOTIONER OCH SVAR KONGRESSEN 2017

KONGRESS 2017

SRF
SENIORERNA

Motioner inom hälso- och sjukvård samt omsorg

1. Batterikostnad för hörselhjälpmedel.....	6
2. Äldrevårdsmottagningar på alla vårdcentraler.....	6
3. Begreppet ”brukare”	8
4. Synombud.....	9
5. Aktiviteter tillgängliga för medlemmar med funktionsnedsättning.....	9
6. Avskaffande av åldersgränser inom sjukvården	10
7. Tandvård.....	11
8. Tandvård för äldre.....	11
9. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring	12
10. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring	12
11. Tandvården borde tillhöra sjukvårdslagen.....	13
12. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring.....	13
13. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring.....	14
14. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring.....	14
15. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring.....	15
16. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring.....	16
17. Lagstadgat äldreboende för alla över 85 år	17
18. Nationell äldreombudsman och kommunala äldrevägledare.....	19
19. Nationell äldreombudsman och kommunala äldrevägledare.....	20
20. Styrningen av sjukvården.....	22
21. Vårdplatskrisen	23
22. Främja folkhälsa och verka för ett livslångt lärande	25
23. Hälsa är mer än friskvårdsaktiviteter	26

Motioner om stadgar

24. En framtida och utvecklad organisation för våra föreningar	28
25. Översyn av SPF Seniorernas distriktsorganisation.....	28
26. Stadgar – en följetong i förbund, distrikt och klubbar	29
27. Ändring i normalstadgar för distrikt, § 3	30
28. Ändrad organisationsform för snabbare motionshantering	30
29. Stadgar för SPF Seniorerna, § 2 Ändamål	31
30. Skriv om § 4 i normalstadgar för förening.....	32
31. Stadgeändring avseende val vid distriktsstämman.....	33
32. Slopa vänmedlemskap.....	33

33. Organisation, ekonomi	34
34. I demokratins och rättvisans namn	36
35. Olika former för medlemskap i SPF Seniorerna	37
36. Nya anslutningsformer = fler medlemmar	37
37. SPF Seniorerna International.....	38
38. Kallelse till årsmöte	40
39. SPF Seniorernas gruppförsäkring.....	40
40. Sjukvårds- och tandvårdsförsäkring.....	41
41. Rutiner vid större dataprojekt och andra väsentliga projekt.....	41

Motioner om mål och riktning

42. Ökad samverkan med övriga pensionärsföreningar.....	43
43. Pensionärsallians.....	43
44. Tankesmedjan Seniorerna.....	44
45. Tankesmedja pensionsbeskattning	45
46. Tillsätta fokusgrupper på förbundet	46

Avgifter

47. Ändring av tidpunkt då antalet medlemmar ska räknas	48
48. Hantering av medlemsavgifterna.....	48
49. En oacceptabel ordning avseende obetalda medlemsavgifter.....	49
50. Omarbetning av § 6 i förbundsstadgan.....	50
51. Regler för uppbörd inom SPF Seniorerna	50
52 Ändring av uppbörd och stadgar	50
53. Medlemsavgift	51
54. Inrättande av medlemsavgift med familjerabatt	52
55. Medlemsavgift vid direkt förbundsanslutning.....	53
56. Ökad redovisning av SPF:s krav i stora media.....	54
57. Förslag till omfördelning av medlemsavgiften.....	55
58. Stödmotion till föreningen Vaxholm (ovanstående motion).....	57
59. Medlemsavgift	58

Pensioner

60. Jämställda pensioner	59
61. Framtidens pensioner	59
62. Höjd garantipension.....	60
63. Kämpa för de svagaste pensionärerna	61
64. Orättvisa i skatteuttag för giftermål efter 65 års ålder	61
65. Återbetalningsplan för plundrade pensionsfonder.....	62
66. Lika skatt på pensionsinkomster oavsett ålder.....	63
67. Tilläggspension efter 65.....	64

Konsumentpolitik

68. Förbud telefonförsäljning	65
69. Tillgång till internet på äldreboende.....	65
70. Äldres användande av sociala medier	66

Motioner om seniorrespekt

71. Lagstifta om kommunalt pensionärsråd	69
72. Äldreråd	69
73. Rätten till en värdig död	70
74. Dödssjukas tillgång till läkemedel som förkortar deras liv.....	71
75. Rätt för maka/make att förvara anhörigs kremerade aska hemma ..	72
76. Professionalisera uppdraget som förvaltare och god man.....	73
77. Kryssa en pensionär – valet 2018.....	74
78. Komplettera Svenska Akademiens Ordlista med Ålderism.....	75
79. Det kontantlösa samhället.....	76

Medlemsregister, hemsida och övriga digitala verktyg

80. Miriam och Episerver.....	78
81. Beträffande projekt MiRiaM.....	78
82. Miriam och ansvarsfrihet	79
83. "App" för att förenkla digital kommunikation.....	81
84. Våra medlemmars användande av digitala verktyget "e-post"	82
85. Nytt, modernt och effektivt system för medlemsrekrytering	83

Bostäder

86. Nationellt program gällande ökat bostadsbyggande för äldre	85
--	----

Övriga motioner

87. Medlemskort.....	87
88 ”Vi ringer upp dig”	87
89. Hantering av vänmedlemmar	88
90. Skriv bättre protokoll	89
91. Anvisningar för föreningars kostnadsersättningar och arvoden	91
92. Funktionärsförsäkring.....	92
93. Medlemsregister – extra kostnader	93
94. Införande av Episerver och Miriam	94
95. Medlemsregister, webb, PuL.....	95
96. Återupprätta respekt och förtroende	95
97. Redovisa öppet upphandlingen för webb och medlemsregister.....	96
98. Ej ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen	97
99. Medlemsregister – ansvarsfrihet	98

Motioner inom hälso- och sjukvård samt omsorg

1. Batterikostnad för hörselhjälpmedel

Många pensionärer har nedsatt hörsel och behöver därför hörselhjälpmedel. Dessa hjälpmedel är batteridrivna och batterierna finns bl.a. att köpa på apotek. Kostnaden för ett batteri, vars livslängd är ungefär 14 dagar, varierar med en genomsnittskostnad på ca 10 kronor/batteri. Många har dessutom nedsatt hörsel på båda öronen, vilket innebär att kostnaden fördubblas.

Förslag:

Att förbundsstyrelsen ska verka för att all batterikostnad för hörselhjälpmedel ska omfattas av högkostnadsskyddet.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Dalarna

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 1

Hjälpmedel, till exempel batterier, och drift av hjälpmedel har olika kostnader beroende på i vilket landsting eller region hjälpmedelsanvändaren bor. Dessa kostnader och eventuella bidrag för hjälpmedlen bestäms i vart och ett av Sveriges 20 landsting och regioner. Principiellt kan ifrågasättas hur stora skillnader som kan tolereras emellan dem. Ska möjligheten att använda ett visst hjälpmedel vara beroende av i vilket landsting/region som användaren bor och om den enskilde har ekonomisk möjlighet att använda sig av möjligheten?

Samtidigt har Sverige ett omhuldat regionalt och kommunalt självstyre. Med andra ord får vissa skillnader mellan de olika kommunernas och regionernas verksamhet och avgifter anses acceptabla.

Den principiella frågan om skillnader mellan kommuners och landstings (regioners) verksamhet och avgifter berörs i förbundsstyrelsens förslag till vård- och omsorgsprogram, till exempel när det gäller utbud och kostnad för vaccinationer.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen, samt

att verka för att Sveriges kommuner och landsting, SKL, ska säkerställa att skillnaderna i utbud och avgifter för hjälpmedel inte är orimligt stora.

2. Äldrevårdsmottagningar på alla vårdcentraler

Sjukhus och många vårdcentraler är idag inte tillräckligt väl utformade för äldres behov. Kontinuitet, enkel tillgänglighet och helhetssyn saknas ofta. Många äldre och deras anhöriga får idag inte fullgod information vilket alltför ofta leder till att man faller mellan stolarna.

Stora krav kommer att ställas på vård och omsorg de närmaste åren när antalet äldre ökar kraftigt. Det kommer då att krävas ökade insatser av primärvården för att samordna äldre multisjuka patienters sjukvård med sjukhus, hemsjukvård och anhöriga.

En särskild äldrevårdsmottagning, med en äldrevårdssköterska som spindel i nätet, skulle i hög grad kunna bidra till att skapa helhetssyn och till att ge äldre, multisjuka patienter och deras anhöriga en ökad trygghet.

En äldrevårdsmottagning skall vara integrerad i vårdcentralens verksamhet på samma sätt som t.ex. en diabetesmottagning. Nyckelpersonen i en äldrevårdsmottagning är äldrevårdssköterskan som skall finnas lätt tillgänglig för att hjälpa de patienter som är inskrivna hos henne och som hen ansvarar för.

Vi föreslår att alla personer över 75 år skall få möjlighet att bli inskrivna i en äldrevårdsmottagning om man själv vill. Vid inskrivningen får man namn och telefonnummer till sin äldrevårdssköterska och namn på sin läkare. Detta dokumenteras i datajournalen.

Man skall kunna nå sin äldrevårdssköterska enkelt via telefon, d.v.s. sköterskan svarar när man ringer utan tekniska telefonsvarsystem. Alla kontakter med vårdcentralen sker via äldrevårdssköterskan, t.ex. hjälper äldrevårdssköterskan alltid till att boka läkarbesök till rätt läkare. Äldrevårdssköterskan är ansvarig för att samordna den äldre vårdinsatser i primärvården, på sjukhus och i hemsjukvården samt mot anhöriga. Genom enkel tillgänglighet och god kontinuitet för de sjukaste äldre skapas helhetssyn i vården och ökad trygghet för patient och anhöriga.

Förslag:

Att alla personer över 75 år ska få möjlighet att bli inskrivna i en äldrevårdsmottagning om man själv vill.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Jönköpingsdistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 2

Äldrevårdsmottagningar finns på ett antal distriktsläkarmottagningar som har tillgång till specialist i geriatrik. De är dock ej många och de finns oftast i närheten av en geriatrisk klinik. Äldrevårdscentraler (ÄVC) är ett koncept som ökar och har blivit positivt mottaget. ÄVC är oftast integrerad med en vårdcentral där den äldre personen har ett eget lugnt väntrum. Huvudsaken är att den äldre träffar personal med geriatrik utbildning.

Alltmer kan idag behandlas i öppenvård och då är det naturligt att vårdcentralerna utgör basen i hälso- och sjukvården med barnavårdscentral, mödravårdscentral, äldrevårdscentral, övrig primärvård samt den specialistvård som kan flytta ut från sjukhusen.

Framförallt handlar det om att prioritera det förebyggande hälsoarbetet för att därmed kunna minska vårdbehoven för den enskilda. Äldre har ofta en komplex medicinsk bild och behöver bemötas av personer som både har intresse och kunnskap.

Äldrevårdscentraler stärker och ökar patienternas tillgång till för dem relevant hälso- och sjukvård, specialistkompetenser samt kontinuiteten i kontakten med personal. Vårdkoncept, som äldrevårdscentraler, välkomnas av SPF Seniorerna och ligger helt i linje med förbundsstyrelsens förslag till för vård- och omsorgsprogram.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta att bifalla motionen.

3. Begreppet ”brukare”

På webbplatsen för SPF Seniorerna i april 2012 skriver man följande, citat:
Till SPF-kongressen i Ronneby 2011 hade Per-Åke Molitor, SPF Trevnad, en motion som vann både distriktets, förbundsstyrelsens och Ronnebykongressens gehör för att SPF ska påverka lokalt och nationellt så att ordet brukare inte används om äldre.

I sin motion ”Kalla oss inte brukare!” skrev han så här:

– Politiker och handläggare kallar de boende på kommunens seniorboenden för brukare! De är ju vanliga hyresgäster som betalar hyra. Brukare uppfattas nästintill som ett skällsord.

Förbundsstyrelsen och kongressen höll med:

– Motionären har rätt. Det är ett otyg när vi äldre som användare av olika produkter och tjänster blir kallade ”brukare”.

– Detta inträffar sällan när privata leverantörer ska tilltala sina kunder, men desto oftare när offentliga aktörer ska tala om oss som grupp av användare. Då är vi brukare i omsorgen. Och i bostäderna är vi boende, inte hyresgäster. Men i särskilda boenden (vård- och omsorgsboenden) blir vi återigen ”brukare”, trots att vi i första hand är just hyresgäster. I vården är vi dock oftast patienter, liksom alla oberoende av ålder.

Benämningen sitter djupt i byråkratierna, konstaterade kongressen, men uttryckte en förhoppning om att ”trägen vinner”.

Ovanstående ledde till att SPF Seniorerna efter kongressbeslutet drev en kampanj för att ”sudda bort” det missvisande och kränkande ordet brukare. Och visst har man på många håll accepterat den syn vi har i SPF i denna fråga, men i många kommuner lever användningen av ordet tyvärr kvar. En sådan är Sundsvall där man inte har kvalitet och/eller kompetens hos i första hand politiker som nu styr kommunen. Men sannolikt finns användningen av ordet på många andra platser.

Förslag:

Att kongressen beslutar att förbundsledningen ånyo ska ta tag i denna fråga och med kraft driva frågan så att ordet brukare suddas i det sammanhang det nu förekommer i social omsorg för äldre personer.

Förslagsställare:

Gerhard Cederberg, SPF Seniorerna Roten Sundsvall

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Västernorrland biföll motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 3

Ordet ”brukare” förekommer ibland när till exempel mottagare av vård och omsorg beskrivs. Som motionären påtalar beslöt redan förbunds-kongressen 2011 att SPF Seniorerna ska verka för att uttrycket ”brukare” inte används.

Förbundsstyrelsen delar motionärens ogillande av ordet ”brukare”. SPF Seniorerna undviker därför uttryckssättet i sin egen kommunikation och har alltsedan kongressbeslutet arbetat för att uttrycket ska utmönstras även i andra sammanhang. Även om viss förståelse för ordets olämplighet kan skönjas kvarstår tyvärr bruket av ”brukare”.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

4. Synombud

Med stigande ålder förändras synskärpan och blir ett tvingande utanförskap, att bli begränsad i att ta till sig skriven information som tidningsläsning, film, tidtabeller med mera. Det finns en mängd olika hjälpmedel för synnedsättningar, till exempel digitala förstoringsglas och ljussättningen i bostaden. SYN-ombudets roll som informerande om hjälpmedel instanser.

Vad är ögonhälsa?

Ögonhälsa är ett relativt nytt begrepp och det är kanske inte alltid så självklart vad det innefattar.

Men medvetenheten ökar och allt fler blir intresserade av möjligheterna att arbeta förebyggande för en långsiktigt bra syn och välmående ögon.

Med hjälp av regelbundna hälsokontroller av ögonen kan våra optiker tidigt upptäcka förändringar i synsystemet och ge råd om hur du bäst tar hand om dina ögon.

Detta hjälper dig att förebygga sämre syn längre fram i livet och erbjuder dig samtidigt bästa möjliga synkorrigering där och då.

Din ögonhälsa är en del av din generella hälsa och ett optikerbesök då och då borde vara lika självklart som allmänna hälsokontroller, eller att gå till tandläkaren med jämna mellanrum.

Förslag:

Att på årsmöte välja en medlem som synombud

att i samtliga lokala föreningar bör det finnas ett synombud

Förslagsställare:

Björn Grahn, SPF Seniorerna Rönnen, Piteå

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Norrbotten biföll motionen.

5. Aktiviteter tillgängliga för medlemmar med funktionsnedsättning

Det är lovvärt att det skapas en mängd aktiviteter vilket borgar för att det stora flertalet kan aktivera sig i föreningen. Tyvärr så står det ytterst sällan i inbjudningarna huruvida aktiviteten i fråga är anpassad och därmed också tillgänglig för medlemmar med funktionsnedsättning. I första hand fysisk funktionsnedsättning, men även hörselnedsättning (finns hörselslinga)

Förslag:

att det vid alla inbjudningar och aktiviteter tydligt skall framgå om desamma är tillgängliga och anpassade eller ej,

att föreningen arbetar för att det även sker på riksplanets inbjudningar

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Kamraterna Örebro

Distriktets yttrande

Örebrodistriktet tillstyrker motionen med följande motivering

Det ska vara en självklarhet att alla inbjudningar på förenings- distrikts- och förbunds nivå så långt som det är möjligt förläggs till miljöer tillgängliga för alla och att de i inbjudningarna framgår vilka begränsningar som kan finnas.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 4 och 5

Motion föreslår att det i samtliga lokala föreningar bör finnas ett synombud. Motion desamma är tillgängliga och anpassade.

Syn, synförmåga och ögonhälsa är viktig för att kunna bibehålla sin sociala funktion och blir allt viktigare ju äldre vi blir. Synombud finns i en del kommuner och de har extra kunskaper om synproblem och om synhjälpmedel som finns och de kan sägas fungera som syncentralens "förlängda arm" till kommuninvånarna och kan hänvisa till rätt instans vid problem med synen.

Ombud för olika funktionsförmågor – hörselombud, synombud etc – är vanliga i handikapprörelsen. Inom SPF Seniorerna har enskilda föreningar och distrikt beslutat att inrätta olika ombud. Förbundsstyrelsen anser dock att det vore olyckligt att via kongressbeslut föreskriva hur alla förbundets 800 föreningar och 27 distriktska organisera sig. Förbundsstyrelsen är övertygad om att verksamheten bäst gagnas av att de enskilda organisationsenheterna själva beslutar om hur de väljer att arbeta med till exempel frågan om tillgänglighet.

Förbundsstyrelsen anser att huvudprincipen är att möten och andra aktiviteter inom SPF Seniorerna genomförs, så långt det är möjligt, i lokaler och på platser som är tillgängliga för alla. Detta gäller såväl den yttre miljön som den inre miljön. Att lokalerna inventeras innan genomförande kan undanröja hinder för många medlemmar med funktionsnedsättningar.

Förbundsstyrelsen vill dessutom gärna tipsa föreningar och distrikt om att det idag finns både en hemsida och app, <http://www.t-d.se>, som visar tillgängligheten i runt 6000 publika lokaler runt om i Sverige.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att uttala att möten och andra aktiviteter genomförs, så långt som det är möjligt, i lokaler och på platser som är tillgängliga för alla, samt att därmed anse motionen besvarad.

6. Avskaffande av åldersgränser inom sjukvården

Idag tillämpar landstingen övre åldersgränser för rätten att få kallelse/erbjudande om undersökning i för även äldre viktiga hälsoområden. Detta gäller till exempel mammografi och PSA/prostataundersökningar. Detta är en oacceptabel åldersdiskriminering mot en grupp som genom arbete och ansvarstagande har deltagit i uppbyggandet av det svenska välfärdssamhället. Mot bakgrund av detta yrkar vi

Förslag:

Att kongressen beslutar arbeta för att alla svenska medborgare ska erbjudas alla sådana och andra hälsokontroller utan övre åldersgräns och som kan leda till att allvarliga sjukdomar kan upptäckas i tid.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Sala

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Västmanland biföll motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 6

Omotiverade åldersgränser i hälso- och sjukvården är en angelägen fråga som SPF Seniorerna arbetat med i många år. Troligen kommer förbundet behöva arbeta med frågan under överskådlig tid då ständigt nya omotiverade åldersgränser införs. Ett aktuellt exempel är när riksdagen beslutade att kostnadsfri screening med mammografi ska erbjudas kvinnor, men endast upp till 74 års ålder.

Förbundsstyrelsen delar alltså motionärens intentioner. Dessa är också en bärande tanke bakom avsnitten Omotiverade åldersgränser i förbundsstyrelsen förslag till *Vård- och omsorgsprogram* samt *Program för seniorrespekt och seniorers likaberättigande*. Följaktligen föreslås SPF Seniorerna verka för att riksdagen, regeringen samt landstingen och regionerna ser över bestämmelser med omotiverade skillnader med hänvisning till ålder och ta bort dem. Omotiverade åldersgränserna i hälso- och sjukvården är diskriminerande och motverkar en god hälsa hos seniorerna – därför ska de avskaffas.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att anse motionen besvarad.

7. Tandvård

Tänderna är en viktig del av kroppen och hälsan, inte minst för våra äldre i samhället. En bra och lättillgänglig tandvård borde kunna vara prioriterad för äldre och betalas med skattemedel ungefär som för barn och ungdomar.

Mot bakgrund av detta yrkar vi

Förslag:

att kongressen beslutar arbeta för att alla svenska medborgare som fyllt 70 år ska erbjudas regelbunden tandvård inom ramen för fri tandvård i Sverige (betald av skattebetalarna).

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Sala

Västmanlandsdistriktets yttrande:

SPF Seniorerna Västmanland biföll motionen.

8. Tandvård för äldre

Det finns idag minst åtta olika typer av tandvårdsstöd – mer eller mindre kända. Ofta är ersättningsbeloppen små. Bidragen handhas av olika instanser (Försäkringskassan, landsting med flera), andra fås direkt hos tandläkaren. Ansökningsförfarandet varierar. Systemet är krångligt och informationen dålig liksom kunskapen om vad som finns. Vi önskar även förbättrat stöd. Många pensionärer har svårt att finansiera mer omfattande tandvård. Flera mediciner, som tas av de äldre, ger muntorrhet och därmed försämrade tandstatus.

I flera länder anses munnen och tänderna ingå i kroppen och omfattas därför av hälso- och sjukvårdslagen. Så borde det även kunna vara i Sverige.

Stödet idag är inte tillräckligt stort, villkoren behöver förbättras för att ge fler möjlighet till stöd. Bra information om stödformerna och vilka, som får dem, bör finnas samlat hos tandläkarna och i primärvården. Naturligtvis även hur man söker bidragen och ansökningsförfarandet måste vara krångelfritt och enkelt. Det är landstingen som själva tolkar gällande lagstiftning och socialstyrelsens riktlinjer om vad som ska gälla i det egna landstinget när det gäller uppsökande och nödvändig tandvård. Så exempelvis kräver Stockholms läns landsting att den som har hemtjänst också är i behov av nattlig tillsyn. Det räcker således inte att man har omfattande vårdbehov på dagtid. Tänderna borde ingå i kroppen och tandvård omfattas av hälso- och sjukvårdslagen.

Förslag:

att förbundet tar upp förhandlingar med staten och landsting om förbättrade och förenklade villkor för ökat stöd alternativt tandvårdsförsäkring

att verka för att fler personkategorier får stöd

att ansökningsförfarandet för stöd förenklas alternativt bidrag dras direkt hos tandläkaren

att informationen om stöd och bidrag förbättras och finns hos tandläkare och inom primär-vården

att påverka riksdagen att se över omfattningen av hälso- och sjukvårdslagen, så att även tänderna omfattas.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet

9. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring

”Tandvården borde tillhöra sjukvårdslagen”

Varför har det inte gjorts någon ansträngning för att inkorporera tandvårdslagen i hälso- och sjukvårdslagen, så som det faktiskt var tänkt för snart 30 år sedan?

Att munnen är en del av kroppen kan tyckas självklart. Men så självklart är det uppenbarligen inte, eftersom vi har två olika lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen. Också försäkringssystemen är olika, och vi har helt olika utbildningar för munnen och för resten av kroppen.

Det är hög tid att tänderna blir en del av kroppen, och alltså också tillhör hälso- och sjukvårdslagen.

Munhälsan är en viktig del för hela kroppen.

Nya rön har visat att det finns ett samband mellan äldres munhälsa och hjärt-kärlsjukdomar.

För många ”fattigpensionärer” är tandvårdskostnaden en stor utgift som gör att de inte åtgärdar sin tandstatus och därmed kan det komma att påverka hela sjukdomsbilden hos dessa personer.

Danmark, Finland och Island har integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Lagarna borde ha integrerats även i Sverige för länge sedan.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska aktivt arbeta för att vi får en sammanslagning av tandvårdslagen och sjukvårdslagen så att hela kroppen omfattas av samma lagstiftning.

Förslagsställare:

Elise Stare, SPF Seniorerna Nacka

10. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring

Tandvården borde tillhöra sjukvårdslagen

Varför har det inte gjorts någon ansträngning för att inkorporera tandvårdslagen i hälso- och sjukvårdslagen, såsom det faktiskt var tänkt för snart 30 år sedan?

Att munnen är en del av kroppen kan tyckas vara självklart. Men så självklart är det uppenbarligen inte, eftersom vi har två lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen.

Det är hög tid att tänderna blir en del av kroppen, och alltså också tillhör hälso- och sjukvårdslagen.

Munhälsan är en viktig del för hela kroppen.

Nya rön har visat att det finns ett samband mellan äldres munhälsa och hjärt-kärlsjukdomar.

För många "fattigpensionärer" är tandvårdskostnaden en stor utgift som gör att de inte åtgärdar sin tandstatus och därmed kan komma att påverka sjukdomsbilden hos dessa personer.

Danmark, Finland och Island har integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Lagarna borde ha integrerats även i Sverige för länge sedan

Förslag:

att SPF Seniorerna aktivt ska arbeta för att vi får en sammanslagning av tandvårdslagen och sjukvårdslagen så att hela kroppen omfattas av en och samma lagstiftning samt

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Botkyrka

11. Tandvården borde tillhöra sjukvårdslagen

Tandvården borde tillhöra sjukvårdslagen

Varför har det inte gjorts någon ansträngning för att inkorporera tandvårdslagen i hälso- och sjukvårdslagen, såsom det faktiskt var tänkt för snart 30 år sedan?

Att munnen är en del av kroppen kan tyckas vara självklart. Men så självklart är det uppenbarligen inte, eftersom vi har två lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen.

Det är hög tid att tänderna blir en del av kroppen, och alltså också tillhör hälso- och sjukvårdslagen.

Munhälsan är en viktig del för hela kroppen.

Nya rön har visat att det finns ett samband mellan äldres munhälsa och hjärt-kärlsjukdomar.

För många "fattigpensionärer" är tandvårdskostnaden en stor utgift som gör att de inte åtgärdar sin tandstatus och därmed kan komma att påverka sjukdomsbilden hos dessa personer.

Danmark, Finland och Island har integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Lagarna borde ha integrerats även i Sverige för länge sedan.

Förslag:

att uppdraga åt SPF Seniorernas förbundsstyrelse att aktivt arbeta för att vi får en sammanslagning av tandvårdslagen och sjukvårdslagen så att hela kroppen omfattas av samma lagstiftning.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Huddinge

12. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring

"Tandvård borde tillhöra sjukvårdslagen"

Varför har det inte gjorts någon ansträngning för att inkorporera tandvårdslagen i hälso- och sjukvårdslagen, så som det faktiskt var tänkt för snart 30 år sedan?

Att munnen är en del av kroppen kan tyckas självklart. Men så självklart är det uppenbarligen inte, eftersom vi har två olika lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen. Också försäkringssystemen är olika, och vi har helt olika utbildningar för munnen och för resten av kroppen.

Det är hög tid att tänderna blir en del av kroppen, och alltså också tillhör hälso- och sjukvårdslagen.

Munhälsan är en viktig del för hela kroppen.

Nya rön har visat att det finns ett samband mellan äldres munhälsa och hjärt-kärlsjukdomar.

För många "fattig" pensionärer är tandvårdskostnaden en stor utgift gör att de inte åtgärdar sin tandstatus och därmed kan det komma att påverka hela sjukdomsbilden hos dessa personer.

Danmark, Finland och Island har integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Lagarna borde ha integrerats även i Sverige för länge sedan.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska aktivt arbetar för att vi får en sammanslagning av tandvårdslagen och sjukvårdslagen så att hela kroppen omfattas av samma lagstiftning.

Förslagsställare:

SPF Runstenen, Västerhaninge

13. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring

Varför har det inte gjorts någon ansträngning för att inkorporera tandvårdslagen i hälso- och sjukvårdslagen, så som det faktiskt var tänkt för snart 30 år sedan?

Att munnen är en del av kroppen kan tyckas självklart. Men så självklart är det uppenbarligen inte, eftersom vi har två olika lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen. Också försäkringssystemen är olika, och vi har helt olika utbildningar för munnen och för resten av kroppen.

Det är hög tid att tänderna blir en del av kroppen, och alltså också tillhör hälso- och sjukvårdslagen.

Munhälsan är en viktig del för hela kroppen.

Nya rön har visat att det finns ett samband mellan äldres munhälsa och hjärt-kärlsjukdomar.

För många "fattigpensionärer" är tandvårdskostnaden en stor utgift som gör att de inte åtgärdar sin tandstatus och därmed kan det komma att påverka hela sjukdomsbilden hos dessa personer.

Danmark, Finland och Island har integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Lagarna borde ha integrerats även i Sverige för länge sedan.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska aktivt arbeta för att vi får en sammanslagning av tandvårdslagen och sjukvårdslagen så att hela kroppen omfattas av samma lagstiftning.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Tyresö

14. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring

"Tandvård borde tillhöra sjukvårdslagen"

Varför har det inte gjorts någon ansträngning för att inkorporera tandvårdslagen i hälso- och sjukvårdslagen, så som det faktiskt var tänkt för snart 30 år sedan?

Att munnen är en del av kroppen kan tyckas självklart. Men så självklart är det uppenbarligen inte, eftersom vi har två olika lagar – tandvårdslagen för munnen och

hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen. Också försäkringssystemen är olika, och vi har helt olika utbildningar för munnen och för resten av kroppen.

Det är hög tid att tänderna blir en del av kroppen, och alltså också tillhör hälso- och sjukvårdslagen.

Munhälsan är en viktig del för hela kroppen.

Nya rön har visat att det finns ett samband mellan äldres munhälsa och hjärt-kärlsjukdomar.

För många "fattigpensionärer" är tandvårdskostnaden en stor utgift som gör att de inte åtgärdar sin tandstatus och därmed kan det komma att påverka hela sjukdomsbilden hos dessa personer.

Danmark, Finland och Island har integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Lagarna borde ha integrerats även i Sverige för länge sedan.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska aktivt arbeta för att vi får en sammanslagning av tandvårdslagen och sjukvårdslagen så att hela kroppen omfattas av samma lagstiftning

Förslagsställare:

Ingegerd Thorgren, SPF Seniorerna Saltsjöbaden

15. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring

"Tandvård borde tillhöra sjukvårdslagen"

Varför har det inte gjorts någon ansträngning för att inkorporera tandvårdslagen i hälso- och sjukvårdslagen, så som det faktiskt var tänkt för snart 30 år sedan?

Att munnen är en del av kroppen kan tyckas självklart. Men så självklart är det uppenbarligen inte, eftersom vi har två olika lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen. Också försäkringssystemen är olika, och vi har helt olika utbildningar för munnen och för resten av kroppen.

Det är hög tid att tänderna blir en del av kroppen, och alltså också tillhör hälso- och sjukvårdslagen.

Munhälsan är en viktig del för hela kroppen.

Nya rön har visat att det finns ett samband mellan äldres munhälsa och hjärt-kärlsjukdomar.

För många "fattig" pensionärer är tandvårdskostnaden en stor utgift gör att de inte åtgärdar sin tandstatus och därmed kan det komma att påverka hela sjukdomsbilden hos dessa personer.

Danmark, Finland och Island har integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Lagarna borde ha integrerats även i Sverige för länge sedan.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska aktivt arbeta för att vi får en sammanslagning av tandvårdslagen och sjukvårdslagen så att hela kroppen omfattas av samma lagstiftning.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Moringen

16. Gemensam tandvårds- och sjukförsäkring

”Tandvård borde tillhöra sjukvårdslagen”

Varför har det inte gjorts någon ansträngning för att inkorporera tandvårdslagen i hälso- och sjukvårdslagen, så som det faktiskt var tänkt för snart 30 år sedan?

Att munnen är en del av kroppen kan tyckas självklart. Men så självklart är det uppenbarligen inte, eftersom vi har två olika lagar – tandvårdslagen för munnen och hälso- och sjukvårdslagen för resten av kroppen. Också försäkringssystemen är olika, och vi har helt olika utbildningar för munnen och för resten av kroppen.

Det är hög tid att tänderna blir en del av kroppen, och alltså också tillhör hälso- och sjukvårdslagen.

Munhälsan är en viktig del för hela kroppen.

Nya rön har visat att det finns ett samband mellan äldres munhälsa och hjärt-kärlsjukdomar.

För många ”fattig” pensionärer är tandvårdskostnaden en stor utgift gör att de inte åtgärdar sin tandstatus och därmed kan det komma att påverka hela sjukdomsbilden hos dessa personer.

Danmark, Finland och Island har integrerat tandvården i sina respektive hälso- och sjukvårdslagar. Lagarna borde ha integrerats även i Sverige för länge sedan.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska aktivt arbeta för att vi får en sammanslagning av tandvårdslagen och sjukvårdslagen så att hela kroppen omfattas av samma lagstiftning

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Boo

Stockholmsdistriktets yttrande över motion 8-16:

Motionären önskar att munnen ska ses som en del av kroppen och därmed ska tänderna ingå i hälso- och sjukvårdslagen och omfattas av samma lagstiftning. Det står inget i motionerna om huruvida även samma förmåner till exempel högkostnadsskydd med mera ska omfattas. Man talar om att tandvården är en stor utgift för många pensionärer med låg inkomst.

Distriktsstyrelsen kommer att lämna en proposition till förbundskongressen innehållande punkter, som rör ökat stöd och förbättrad information angående tandvården. Här tar vi även med förslaget om att även tänderna ska omfattas av samma lagstiftning i en och samma lag. Tänderna ska ses som en del av kroppen. SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet biföll motion 8-16.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 7-16:

En god munhälsa har stor betydelse för livskvaliteten, självkänslan och det sociala livet. I takt med att fler blir allt äldre och behöver hjälp och stöd med sin dagliga omvårdnad ökar även behovet av munvård och en tillfredsställande munhälsa. Äldre personer har ökad risk att drabbas av karies och tandköttsinflammation. Många har även svårigheter att själv sköta sin munhygien. Dessutom har dagens seniorer under sitt liv fått tillgång till bra tandvård. Många har därför tandtekniska material och tandersättningar som är i behov av daglig munvård, regelbundna kontroller och ofta dyrbara reparationer.

Det är lätt hänt att det behövliga besöket för tandvård prioriteras bort för den som har ett ökat vårdbehov och får använda en stor del av sin ekonomi och vardagen till

att förbereda och genomföra besök hos olika vårdgivare.

Munhälsan är således av stor vikt för att den äldre personen ska kunna behålla en god allmän hälsa och undvika undervikt och bristsjukdomar. Att sätta upp åldersgränser för olika åtgärder inom vård och omsorg bedöms som kontraproduktivt. Det är behovet av vård och omsorg i sig som ska styrka de rättigheterna.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att verka för att sjukdomar och problem med tänder och mun ska omfattas av särskilt högkostnadsskydd för tandvård,

att informationsansvaret för tandvårdsstöden förtydligas och samlas,

att landstingens och kommunernas ansvar för uppsökande verksamhet och

nödvändig tandvård tydliggörs, samt

att i övrigt anse motionerna besvarade.

17. Lagstadgat äldreboende för alla över 85 år

I dag blir många äldre isolerade i sina hem utan att kunna komma ut. Detta medför att många blir isolerade och deprimerade. Personalen från hemhjälpn hinner endast med att hjälpa till med livets nödtorft och inte någon social gemenskap.

Det blir dessutom billigare med äldreboende för kommunerna eftersom personalen slipper all restid mellan åldringarna.

Under de senaste åren har kommunerna lagt ned ca 30 000 äldreboendepplatser trots en ökande befolkning.

Läs gärna fd socialminister Gertrud Sigurdsens insändare från 2013 i DN om "Tvängsvård i hemmet" den finns på nätet. Inget har ändrats sedan dess.

Förslag:

Genom att lagstifta om att kommunerna är skyldiga att erbjuda äldreboende åt alla 85-åringar, som så önskar, får dessa möjlighet att bryta sin sociala isolering.

Genom ett kongressbeslut kan vi få möjlighet att inför 2018 års riksdagsval få upp frågan hos medier och riksdagspartier.

Förslagsställare:

Rolf Öijerholm, SPF Seniorerna Trångsund/Skogås

Distriktets yttrande:

Motionären tar upp ett allvarligt problem. Äldre vårdas allt längre i sina hem med hjälp av hemtjänst och vårdtyngden har ökat i omfattning. Att erhålla en biståndsbedömd plats på ett vård- och omsorgsboende har blivit allt svårare. Att kunna erbjudas en plats på ett vård- och omsorgsboende styrs snarare av den enskilda kommunens budgetkrav än den enskildes faktiska behov. Kommunerna ska beakta ångest och oro i sin samlade bedömning, men det är omöjligt att i dag bedöma vilken betydelse dessa faktorer har på det slutgiltiga beslutet. Det ska samtidigt betonas att de allra flesta vill bo hemma så länge det är möjligt. Så länge man har varandra, kan upprätthålla sociala kontakter och möjlighet att komma utanför den egna bostaden gäller detta. Att bli ensam och isolerad bidrar till oro och ångest. Forskning visar att en sådan utveckling bidrar till en för tidig död. Frågan om en äldreboendegaranti förespråkas också av några av riksdagspartierna.

Distriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning att socialtjänsten i sina biståndsbedömningar måste ta större hänsyn till den oro och ångest som många pensionärer, i synnerhet ensamstående, kan uppleva.

Distriktsstyrelsen ställer sig också bakom motionärens förslag om att lagstifta om en boendegaranti när man uppnått 85 års ålder. Därmed kan den enskilde själv bestämma när det är dags att flytta till ett boende för vård- och omsorg eller annan form av senior-/trygghetsboende.

Förslaget bör föras in i socialtjänstlagen. Arbetet med direktiven till en översyn av socialtjänstlagen pågår för närvarande. Förbundet bör därför verka för att frågan om äldreboendegaranti förs i direktiven. Skulle direktiven vara klara när kongressen behandlat frågan kan i stället förbundet verka för att den kommande utredningen ges tilläggsdirektiv med nämnda innebörd.

SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet beslutade att bifalla motionen, att större hänsyn tas till hög ålder, oro och ångest vid biståndsbedömningar, att förbundet verkar för att frågan om äldreboendegaranti förs in i direktiven till översynen av socialtjänstlagen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 17

Motionären föreslår att kommuner ska vara skyldiga att erbjuda plats i äldreboende för alla som är 85 år.

Äldreboenden, boenden som idag kräver ett biståndsbeslut och har en dygnet runt-vård, har minskat i antal och är idag under 90 000. Ett ytterligare problem för de pigga 90-åringar som på grund av ensamhet, en mindre funktionsnedsättning och social isolering vill flytta till dessa boenden är att de allra flesta av de som idag bor där är svårt sjuka och många har en demenssjukdom. Det är dessutom en mycket stor skillnad på tillgång och väntetider till boenden mellan kommunerna. För att valfrihet ska kunna finnas måste flera boenden och alternativ till särskilda boenden skapas. Detta är särskilt viktigt om äldre med oros- och ångestproblematik ska kunna få ett lämpligt och tryggt boende. Det finns heller inget hinder för kommunerna att inrätta särskilda boenden för personer med oro, ångest och depressionsproblematik och socialtjänstlagen säger att dessa problem ska tas på samma allvar som demens och fysisk funktionsnedsättning vid bedömning av behov av särskilt boende. Dessa frågor är profilfrågor för SPF Seniorerna och fanns med i vårt valmanifest inför valet 2014. Det råder en stor seniorbostadsbrist. Viktigast är därför att komma tillrätta med underskottet på seniorbostäder. Med andra ord krävs ett kraftigt ökat bostadsbyggande, fler bostäder lämpliga för äldre och att flyttkedjor underlättas. Huvudsakligt ansvar för bostadsförsörjningen har landets kommuner. Här har SPF Seniorernas representanter i kommunernas pensionärsråd en roll att spela. I förslaget till *Vård- och omsorgsprogram* liksom i *Program för seniorrespekt och seniorers likaberättigande* betonar förbundsstyrelsen det olämpliga i att bestämmelser föreskriver fasta åldersgränser. Seniorer är en väldig grupp människor och uppvisar därför stor variation och mångfald. Således kan personer under 85 år ha ett omedelbart behov av äldreboende, medan personer över 85 helt saknar det behovet. Vägledande för tilldelning av äldreboende måste vara behovet av ett sådant boende – inte vilken ålder den behövande har. Förbundsstyrelsen ifrågasätter därför det rimliga i att ha en strikt åldersgräns för äldreboende, där behovet inte prövas.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta att avslå motionen.

18. Nationell äldreombudsman och kommunala äldrevägledare

Vår uppfattning är att med både en äldreombudsman på riksplanet och lokala äldreombudsmän i kommunerna skulle skapas ett mervärde, som varken den nationella äldreombudsmannen eller de lokala äldreombudsmännen kan åstadkomma var för sig. En nationell äldreombudsman skulle vara ett kraftfullt verktyg för att implementera socialtjänstlagens värdegrund. De lokala äldreombudsmännen/vägledarna skulle vara en utomordentligt viktig informationskälla för den nationella ombudsmannen om var och hur förbättringar borde göras. Via den nationella ombudsmannen skulle de lokalt arbetande vägledarna också kunna få råd om hur man i andra kommuner har löst ett visst problem.

Barn och gamla är samhällets mest utsatta grupper. Barnen har fått sin ombudsman. De äldre väntar fortfarande på sin. Alla de problem äldre utsätts för beskrivs handlat i korthet om hemsjukvård, boende, fattigdom, om utsatta, sköra människor som inte själva kan hävda sin rätt och inte heller får någon hjälp att hävda sina rättigheter. Socialtjänstlagen stipulerar bland annat att "de äldre skall erbjudas en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra" och de "skall kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet skall ges". Vi har en nationell värdegrund för äldreomsorgen och den gäller för alla kommuner och verksamheter som utför äldreomsorg enligt socialtjänstlagen. Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Vi är över 2 miljoner pensionärer idag. Av dessa tillhör ca 300 000 gruppen de mest sjuka äldre. Med den snabba befolkningsutveckling vi har, inte minst inom åldersgruppen 80 år och äldre, kan vi räkna med att dagens stora problem snabbt kommer att bli ännu mycket större. Sverige har idag en skriande brist på vårdpersonal och värst är det inom äldreomsorgen. En liknande brist finns vad gäller lämpliga boenden - demensboenden, mellanboenden bl.a. Snabba, verkningsfulla och kloka åtgärder som lever upp till vad vår lagstiftning stipulerar, är därför av nöden. Och inte minst - med en av riksdagen instiftad myndighet skulle de äldres problem synliggöras för allmänheten på ett helt annat sätt än vad som sker idag och få en helt annan dignitet. Idag ligger de långt ner på beslutsfattarens prioriteringslista.

I analogi med Barnombudsmannens ansvarsområde och skyldigheter skulle en nationell Äldreombudsmans uppgifter kunna se ut som följer:

- Äldreombudsmannen bevakar hur socialtjänstlagen efterlevs i samhället och driver på genomförandet. Myndigheten ska uppmärksamma brister i tillämpningen av socialtjänstlagen och föreslå förändringar i lagar och förordningar. Varje år lämnar Äldreombudsmannen en rapport till regeringen. Den innehåller analyser och rekommendationer till förbättringar för äldre. Äldreombudsmannen ska enligt lag informera och bilda opinion i angelägna frågor som rör äldres rättigheter och intressen.

- Äldreombudsmannen har regelbunden dialog med äldre, särskilt i utsatta situationer, för att få kunskap om deras villkor och vad de tycker i aktuella frågor. Expertråd med äldre finns knutna till Äldreombudsmannen för längre och kortare perioder.

- Äldreombudsmannen har rättsliga befogenheter att begära information och att kalla in kommuner,

landsting och andra myndigheter till överläggning, men utövar ingen tillsyn. Äldreombudsmannen får inte ingripa i enskilda ärenden men har anmälningsskyldighet. Äldreombudsmannen ska genast till socialnämnd anmäla om Äldreombudsmannen får kännedom om att en äldre person misshandlas i hemmet eller om i annat fall måste antas att socialnämnden behöver ingripa för den äldres skydd.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska verka för att inrätta en äldreombudsman på rikspanet, att SPF Seniorerna ska verka för att inrätta lokala vägledare inom kommunernas äldreomsorg.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Tyresö

19. Nationell äldreombudsman och kommunala äldrevägledare

SPF Seniorerna Boo vill därför att stämman 2017 tar ställning till vår motion där vi ställer krav på att både en äldreombudsman på rikspanet och lokala vägledare/kommunala äldreombudsmän inom äldreomsorgen inrättas. Härtill vill vi - för att undanröja alla missuppfattningar om vem som gör vad - ändra på benämningen lokala äldreombudsmän till vägledare inom äldreomsorgen. Jämför Konsumentombudsmannen, som är en statlig, oberoende myndighet, och konsumentvägledare, som är kommunalt anställda tjänstemän.

Vår uppfattning är att med både en äldreombudsman på rikspanet och lokala äldreombudsmän i kommunerna skulle skapas ett mervärde, som varken den nationella äldreombudsmannen eller de lokala äldreombudsmännen kan åstadkomma var för sig. En nationell äldreombudsman skulle vara ett kraftfullt verktyg för att implementera socialtjänstlagens värdegrund. De lokala äldreombudsmännen/vägledarna skulle vara en utomordentligt viktig informationskälla för den nationella ombudsmannen om var och hur förbättringar borde göras. Via den nationella ombudsmannen skulle de lokalt arbetande vägledarna också kunna få råd om hur man i andra kommuner har löst ett visst problem.

Barn och gamla är samhällets mest utsatta grupper. Barnen har fått sin ombudsman. De äldre väntar fortfarande på sin. Alla de problem äldre utsätts för handlar i korthet om hemsjukvård, boende, fattigdom, om utsatta, sköra människor som inte själva kan hävda sin rätt och inte heller får någon hjälp att hävda sina rättigheter.

Socialtjänstlagen stipulerar bl a att "de äldre skall erbjudas en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra" och de "skall kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet skall ges". Vi har en nationell värdegrund för äldreomsorgen och den gäller för alla kommuner och verksamheter som utför äldreomsorg enligt socialtjänstlagen. Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Vi är över 2 miljoner pensionärer idag. Av dessa tillhör ca 300 000 gruppen de mest sjuka äldre. Med den snabba befolkningsutveckling vi har, inte minst inom åldersgruppen 80 år och äldre, kan vi räkna med att dagens stora problem snabbt kommer att bli ännu mycket större. Sverige har idag en skriande brist på vårdpersonal och värst är det inom äldreomsorgen. En liknande brist finns vad gäller lämpliga boenden - demensboenden, mellan boenden bl.a. Snabba, verkningsfulla

och kloka åtgärder som lever upp till vad vår lagstiftning stipulerar, är därför av nöden.

Och inte minst - med en av riksdagen instiftad myndighet skulle de äldres problem synliggöras för allmänheten på ett helt annat sätt än vad som sker idag och få en helt annan dignitet. Idag ligger de långt ner på beslutsfattarnas prioriteringslista.

I analogi med Barnombudsmannens ansvarsområde och skyldigheter skulle en nationell Äldreombudsmans uppgifter kunna se ut som följer:

- Äldreombudsmannen bevakar hur socialtjänstlagen efterlevs i samhället och driver på genomförandet. Myndigheten ska uppmärksamma brister i tillämpningen av socialtjänstlagen och föreslå förändringar i lagar och förordningar. Varje år lämnar Äldreombudsmannen en rapport till regeringen. Den innehåller analyser och rekommendationer till förbättringar för äldre. Äldreombudsmannen ska enligt lag informera och bilda opinion i angelägna frågor som rör äldres rättigheter och intressen.

- Äldreombudsmannen har regelbunden dialog med äldre, särskilt i utsatta situationer, för att få kunskap om deras villkor och vad de tycker i aktuella frågor. Expertråd med äldre finns knutna till Äldreombudsmannen för längre och kortare perioder.

- Äldreombudsmannen har rättsliga befogenheter att begära information och att kalla in kommuner, landsting och andra myndigheter till överläggning, men utövar ingen tillsyn. Äldreombudsmannen får inte ingripa i enskilda ärenden men har anmälningsskyldighet. Äldreombudsmannen ska genast till socialnämnd anmäla om Äldreombudsmannen får kännedom om att en äldre person misshandlas i hemmet eller om i annat fall måste antas att socialnämnden behöver ingripa för den äldres skydd.

Förslag:

att SPF Seniorerna ska verka för att inrätta en äldreombudsman på rikspanet, att SPF Seniorerna ska verka för att inrätta lokala vägledare inom kommunernas äldreomsorg.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Boo

Distriktets yttrande över motion 18 och 19:

Distriktsstyrelsen ställer sig bakom förslaget om att inrätta en statlig myndighet, Äldreombudsmannen.

Samtidigt vill Distriktsstyrelsen betona vikten av att den föreslagna myndigheten ges tydliga befogenheter, men också avgränsningar gentemot andra statliga myndigheters näraliggande ansvarsområden. Så exempelvis utfärdar socialstyrelsen regler, vägledning och nationella riktlinjer inom socialtjänstens område.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har ett tillsynsansvar inom bl.a. vård och omsorg. Så till exempel ska kommunerna skriva avvikelserapporter som rör socialtjänstlagen och kommuner ska också årligen redovisa ej verkställda beslut. Kommunala beslut om beviljande av en vård- och omsorgsplats kan överklagas till förvaltningsrätten och kammarrätten. Diskrimineringsombudsmannens ansvar, som också behandlar åldersdiskriminering, omfattar numera även hälso- och sjukvård. Vid en samlad bedömning om den nya myndighetens ansvarsområde kan det också bli aktuellt att pröva den samlade ansvarsfördelningen mellan olika myndigheter.

Distriktsstyrelsen tillstyrker också att det ska vara obligatoriskt att alla kommuner ska ha kommunala äldrevägledare. Dessa är väl insatta i de lokala förhållandena och kan ge stöd och råd till enskilda äldre inklusive hur man överklagar beslut. DS vill betona att dessa organisatoriskt placeras fristående från socialtjänsten. Det är också viktigt att kommunikationen fungerar väl mellan de lokala vägledarna och Äldreombudsmannen. SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet beslutade att bifalla motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motionerna 18 och 19:

Redan 2012 fanns kravet på lokala äldreombudsman med i SPF:s äldrepolitiska program. De politiska partierna skulle påverkas att agera kraftfullt för att äldreombudsmän inrättas i alla kommuner i landet. Kravet var dock att kommuner och landsting skulle inrätta detta och funktionen kunde mer liknas vid en "lots" i vård och omsorg. Något krav på en nationell myndighet ställdes inte.

Idag finns lokala äldreombudsmän i en rad kommuner. Dessa har olika arbetsuppgifter och fokus på sin verksamhet. Lokal äldreombudsman kan ha en roll som neutral stödperson innebärande att enskilda har möjlighet att samtala och reflektera över upplevelser från äldreomsorgen till en strategisk roll som att driva ett äldreperspektiv i kommunen så att äldres intressen tas tillvara i olika verksamheter.

Någon myndighetsutövning har inte dessa äldreombudsmän.

Nuvarande system med lokala äldreombudsman, lots, och vårdlots bör utvärderas så att en bättre uppfattning kan fås av hur de fungerar. Vilka uppgifter och befogenheter har de och hur utbredd är förekomsten? Sveriges kommuner och landsting, SKL, är en lämplig huvudman för en sådan utvärdering.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionernas första att-sats,

att bifalla motionernas andra att-sats,

att verka för att Sveriges kommuner och landsting, SKL, ska utvärdera nuvarande förekomst av lokala äldreombudsmän.

20. Styrningen av sjukvården

Sjukvården i Sverige befinner sig i kris. Krisen drabbar i hög grad äldre människor varför det är nödvändigt att SPF och andra pensionärsorganisationer kraftfullt agerar helst tillsammans så att nödvändiga åtgärder snarast vidtas.

Sjukvården i vårt land har under de senaste decennierna styrts efter marknadsekonomiska principer varvid medicinska och etiska värderingar ofta fått stå tillbaka för ekonomiska effektivitetskrav.

Sveriges riksdag antog 1997 *den etiska plattformen* som innebär att prioriteringar i vården ska bygga på tre principer:

Människovärdesprincipen: Vård ska ges på lika villkor för hela befolkningen oberoende av personliga egenskaper och funktioner i samhället.

Behovs- och solidaritetsprincipen: Den som har störst behov av vård ska ges företräde i vården.

Kostnadseffektivitetsprincipen: Hälso- och sjukvård ska bedrivas kostnadseffektivt, men kostnadsöverbäganden i det enskilda fallet bör först göras när de två ovanstående principerna princip 1) och 2) använts.

Principerna 1) och 2) är i överensstämmelse med vad som står i hälso- och sjukvårdslagen.

Följer vårdens styrinstrument den etiska plattformen? Enligt bland andra Riksrevisionen skapades en målkonflikt när *primärvårdens vårdvalsreform* infördes. Resursprioriteringar i primärvården sker numera i stor utsträckning efter patienternas efterfrågan och inte som tidigare efter patienternas behov. Den etiska plattformen står därför i motsättning till lagen om valfrihetssystem.

Förslag:

yrkar på att distriktsstämman fattar beslut om:

att bevaka att den etiska plattformens prioriteringar efterföljs när nya styrinstrument introduceras i vården.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Samverkan Nordost: Jarlabanke, Tibbleseniorerna, Vallentuna, Vaxholm och Österåker

Distriktets yttrande:

Motionen handlar om prioriteringar och bemötande av patienter inom sjukvården.

Motionären menar att de etiska principer, som fattats beslut om (människovärde, behovs- och solidaritet samt kostnadseffektivitet) inte alltid följs i samband med att nya styrsystem inom sjukvården införs. Yrkandet är att SPF Seniorerna ska bevaka att den etiska plattformens prioriteringar efterföljs, när nya styrinstrument introduceras i vården. Detta kan göras via de samrådsorgan, där vi är representerade: LPR och de olika sjukhusen.

SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet beslutade att bifalla motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 20

Motionärerna förslår att SPF Seniorerna ska bevaka att hälso- och sjukvårdens etiska plattform följs när ny styrning införs.

Styrning av sjukvården förändras över tid och olika principer är och har varit förhärskande. Ekonomin, nya forskningsrön och utvecklingen av sjukvården med nya behandlingsmetoder förändrar även behovet av styrningen av sjukvården.

Övergripande är, som motionärerna påpekar, de etiska principerna som riksdagen har beslutat om. SPF Seniorerna bevakar detta löpande och kontinuerligt, och på alla relevanta nivåer, genom sin representation i landstingens och regionernas pensionärsråd och i regeringens pensionärskommitté.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

21. Vårdplatskrisen

Sjukvården i Sverige befinner sig i kris. Krisen drabbar i hög grad äldre människor varför det är nödvändigt att SPF och andra pensionärsorganisationer kraftfullt agerar helst tillsammans så att nödvändiga åtgärder snarast vidtas.

Vårdplatssituationen i Sverige har förvärrats år från år och nådde 2015 en ny bottennivå både för riket som helhet med genomsnittligt antal disponibla vårdplatser per tusen invånare på 2,42 och för Stockholms läns landsting på 2,31. Sverige har sedan länge legat i det absoluta bottenskiktet bland OECD-länderna beträffande antalet disponibla vårdplatser per tusen invånare.

En genomgång av händelseanalyser rörande 585 lex Mariabeslut i Sverige under 2013 visade att i 17 dödsfall och 9 allvarliga vårdskador spelade vårdplatsbristen en avgörande roll för utgången. Då vårdplatssituationen sedan 2013 ytterligare försämrats kan vi anta att även siffrorna på dödsfall/vårdskador stigit sedan 2013. I våra dagstidningar kan vi nästan dagligen läsa om vårdplatskrisen speciellt på Stockholms akutsjukhus; patienter som får vänta upp till 40 timmar på akuten, sjuksköterskor som gråter, inte hinner gå på toaletten, svälter och som säger upp sig. Vårdplatskrisen kommer ytterligare att förvärras i Stockholms län på grund av konsekvenserna av bygget av Nya Karolinska Solna (NKS). Renoveringar och utbyggnader av de andra akutsjukhusen i länet är inte klara förrän tidigast 2019. De som far mest illa är den äldre befolkningen, som ökar i antal och som under sina sista levnadsår ofta har kroniska sammansatta sjukdomstillstånd vilka kräver både akut sjukhusvård och värdig omsorg

Våra politiker har i ett det uppkomna krisläget ett tydligt ansvar att gå in och se vilka nödvändiga resurser som måste tillföras sjukvården för att den uppkomna vårdplatsbristen, som skördar människoliv, ska kunna lösas.

Vårdplatsbristen har flera sammanhängande orsaksfaktorer. En huvudorsak till att många inrättade vårdplatser idag inte är disponibla är avsaknaden av personal främst sjuksköterskor. Många sjuksköterskor har slutat beroende på en pressad arbetssituation och låga löner. En del sjuksköterskor har tagit arbete i Norge, andra går in som hyrpersonal medan sannolikt också en del går över till annan yrkesverksamhet. Arbetsmiljön för personalen inom akutsjukvården har avsevärt försämrats

Förslag:

att inrättade vårdplatser inom akutsjukvården, som idag främst på grund av personalbrist inte är disponibla, kan öppnas igen,
att en översyn och förbättring av sjuksköterskornas löner görs,
att arbetsmiljön i vården förbättras så att tilliten och arbetsglädjen kommer tillbaka.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Samverkan Nordost: Jarlabanke, Tibbleseniorerna, Vallentuna, Vaxholm och Österåker

Distriktets yttrande:

Brist på platser på sjukhusens akutmottagningar är påtaglig, inte bara i Stockholm, utan på de flesta sjukhusen i landet. Väntetiderna blir orimligt långa, vilket särskilt drabbar de äldre och mest sköra patienterna.

Frågan är komplex och flera åtgärder bör diskuteras och förbättringar kan göras till exempel vad gäller att inte åka till akuten, om man inte behöver akutsjukhusets vård (en bättre sällning av patienter till exempel till husläkare, närakut, geriatrik), en bättre organisering av arbetssätt och bemanning med mera med mera.

Stockholmsdistriktet kommer att aktualisera frågan på nytt i de organ, där vi sitter i samrådsgrupper med landstinget. Vi föreslår vidare att motionen skickas till förbundsstämman, då problemen med långa väntetider och brist på akutplatser även behöver lösas i andra landsting.

SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet beslutade att bifalla motionen, att öppna stängda vårdplatser snarast.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 21

Ett stort problem inom slutenvården är bristen på vårdplatser och överbeläggningar, vilket inte minst drabbar de äldre. Antalet vårdplatser minskar stadigt i Sverige och nu finns det 1,75 vårdplatser per 1 000 invånare. Det är betydligt färre jämfört med alla andra OECD-länder, trots att vi har en stor andel äldre i Sverige.

Vårdplatsbristen och överbeläggningarna är ett hot mot de allra äldsta och sköraste patienterna. Om de lyckas få en vårdplats är det alltför ofta på en överbelagd specialistklinik som inte förmår ta om hand hela den sköra människan med både fysiska och psykiska problem och symtom. Det leder till förlängda vårdtider och de äldre blir hemskickade utan att man löst alla problem, vilket leder till att de ofta återkommer till akuten.

Motionärerna beskriver problematiken utifrån verkligheten i Stockholms län. Men problemet finns dessvärre över hela landet, i olika utsträckning i de olika landstingen och regionerna. SPF Seniorerna arbetar på alla nivåer för en god hälso- och sjukvård. Bristen på vårdplatser tas bäst upp i kontakter med berörda landsting och regioner, bland annat via pensionärsråden. Där finns kunskapen om de lokala och regionala förhållandena.

Motionärerna berör brister i arbetsförhållanden, villkor och personalförsörjning. Dessa har betydelse för kvaliteten i hälso- och sjukvården. Det konstaterar bland annat *Utredningen om nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen (S 2015:03)*. Förbundsstyrelsen menar att denna typ av frågor i första hand är för arbetsmarknadens parter att lösa inom ramen för förhandlingar dem emellan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

22. Främja folkhälsa och verka för ett livslångt lärande

Om förbundet ska arbeta efter vad som står i foldern SPF Seniorerna slår ett slag för dom friska och i *Stadgarna § 2 Ändamål – främja folkhälsa och verka för ett livslångt lärande* I dag satsar förbundet på att stödja distrikten och genomföra en rad med friskvårdsaktiviteter i form av olika förbundsmästerskap som de senaste två åren haft följande deltagarantal:

Längdskidåkning 50-100, Bordtennis 70, Golf 200, Orientering 150, Bowling 170, Hjärnkoll 20 distriktslag, Bridge 30 par

För 270 000 medlemmar är detta inte mycket att komma med. När det gäller mästerskapen är det, förutom Hjärnkoll, också aktiviteter som RF:s specialdistriktsförbund arrangerar. Genomförandet görs som regel av utsedda distrikt eller föreningar.

Vad som saknas är en stor bred motionskampanj som kan genomföras av en övervägande del av våra medlemmar, med syfte att entusiasmera och öka och inte tappa medlemmar, som gjorts de senaste åren.

Förslag:

mitt förslag är att för att få en så bred förankring som möjligt förbundet 2018 inbjuder till en riksomfattande kampanj "30 minuter" under 30 dagar" Kampanjen skall pågå mellan mars-maj. Lämplig start är i samband med distriktsstämmorna då ombuden har en gyllene chans att föregå med gott exempel.

Kampanjen blir en tävling, dels mellan distrikten och föreningarna där resultatet räknas procentuellt på antalet medlemmar.

Alla deltagare får ett speciellt startkort där man får vara med i tävlingen i egen takt ska promenera i 30 minuter minst 25 dagar. Deltagarna erlägger 50 kronor som oavkortat går till välgörande ändamål – förslagsvis Världens barn som kan överlämnas i samband med den stora TV-galan. Ett bättre sätt för PR är svårt att få. Med hjälp av vår förbundstidning Senioren är möjligheterna goda för ett bra och hälsofrämjande resultat.

Förslagsställare:

Jan-Olof Dackebro, SPF Seniorerna Järna, Hölö-Mörkö

Föreningens yttrande

Styrelsen för SPF Seniorerna Järna Hölö-Mörkö har tillstyrkt motionen.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen föreslår stämman att stämman ställer sig bakom motionens förslag att förbundet genom marknadsföring i tidskriften Senioren stödjer satsningen att motionen överlämnas till Förbundet för att behandlas på kongressen

Tillägg: Distriktsstämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsen förslag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 22

Motionären föreslår att förbundet initierar en riksomfattande, bred motionskampanj under våren 2018. Motionären presenterar även ett specifikt upplägg för kampanjen samt att den ska marknadsföras genom ett upprop medlemstidningen Senioren, vilket också distriktet styrker.

Förbundets ändamål är att främja folkhälsa och ett livslångt lärande vilket bland annat görs genom nämnda förbundsmästerskap samt stöd till distrikten, bland annat i form av stödmaterial och aktivitetsförslag. Distriktens ändamål visar att distriktet ska genomföra olika former av tävlingar – vilket denna typ av friskvårdskampanj är. Förbundsstyrelsen ser mycket positivt på att liknande arrangemang genomförs på distrikts- och föreningsnivå men ser inga fördelar med att förbundet ska vara sammanhållande. Förbundsstyrelsen menar att närhetsprincipen är viktig för att få framgång med en liknande friskvårdsaktivitet, dvs. att distrikt och föreningar engagerar sig för att få medlemmarna att delta. Att ett upprop i medlemstidningen skulle vara lösningen på att få igång en motionskampanj i distrikten och föreningarna torde vara en alltför enkel syn på medlemmarnas motivation och engagemang.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen

att anse motionen besvarad.

23. Hälsa är mer än friskvårdsaktiviteter

Olyckor och sjukdomar bland äldre orsakade av en ohälsosam livsstil kostar samhället miljardbelopp. Det positiva är att mycket av detta skulle kunna förhindras. Varje dag kommer nya forskningsrapporter och råd om hälsa och konsten att leva frisk länge. All modern forskning pekar på att fysisk aktivitet, bra mat, social gemenskap och meningsfull vardag har stor positiv effekt på hälsa och välbefinnande. Att navigera i denna ström av råd och rön är inte alldeles enkelt för den enskilde. SPF Seniorerna har friskvård på agendan parallellt med aktiviteter för förebyggande aktiviteter inom ramen för Vård och omsorgsprogrammet. Det senare handlar till stora delar om vad som behöver göras för att behålla eller förbättra viktiga funktioner när man redan är sjuk eller funktionshindrad.

I Sverige saknas nationellt och genom lagstiftning beslutat hälsokontrollprogram för äldre motsvarande de som finns inom mödra-, barn- elev- och företagshälsovården. I nuvarande sjukvårdssystem är det heller inte alltid lätt att hitta rätt och att veta var och när det är dags att söka vård. Fortfarande saknar en del seniorer möjligheter till och kunskap om eller hur man använder

e-tjänster för att få råd och vägledning i hälso- och sjukvårdsfrågor.

Utökad fokus på att förhindra, lindra eller skjuta upp eventuell ohälsa

Nu är det dags att på ett samlat sätt stimulera föreningar och enskilda medlemmar att fokusera på att förhindra, lindra eller skjuta upp eventuell ohälsa. Det handlar om den enskildes aktiviteter, vad föreningen kan bidra med och inte minst vad kan man förvänta sig av samhällets välfärdssystem.

Förslag:

Att förbundet tar fram en handbok inklusive handlingsplan

- där de för seniorer relevanta hälsoråden beskrivs och utvecklas
- som innehåller tips för den enskilde och idéer för föreningsarbetet
- vägledning för att bli "en bra vårdkonsument"

att förbundet verkar för att ett av staten fastställt nationellt hälsoprogram för äldre erbjuds seniorer på vårdcentralerna i Sverige

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Bohusdistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 23

Motionären föreslår att förbundet ska ta fram en handbok och handlingsplan där för seniorer relevanta hälsområden beskrivs och utvecklas, som ger tips och idéer för föreningsarbetet samt ger vägledning för att bli en bra vårdkonsument.

Det går att göra stora insatser för att främja äldres hälsa och förebygga ohälsa. SPF Seniorerna kan inom föreningslivet göra mycket. Där har förbund och distrikt en uppgift att stödja föreningen. Redan 2015 tog förbundet fram vägledningen *Vård och omsorg på dina villkor* som tar upp motionärens önskan angående möjligheten att bli "en bra vårdkonsument". I förslaget till *Vård- och omsorgsprogram* lyfter vi fram många av de krav vi ställer på myndigheter på alla nivåer. Kompletterande material för den enskilde angående relevanta hälsoråd finns inte idag. Dessa råd är dock tillgängliga på till exempel 1177.se och på många andra sajter samt i litteraturen. Stöd för hur föreningen kan jobba med dessa viktiga frågor kan dock utvecklas.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

Motioner om stadgar

24. En framtida och utvecklad organisation för våra föreningar

Idag har vi en bra organisation för våra distrikt. Men vi borde utveckla organiseringen av våra föreningar. Varför? I vårt distrikt har ca 4-6 föreningar som har svårigheter att rekrytera styrelseledamöter, jag har också efter kontakter med flera andra distrikt att man har samma svårigheter. Det är allt färre som t.ex. vill ställa upp och ta ansvaret som ordförande, kassör eller sekreterare. Alla dessa föreningar som har svårigheter med styrelser har dock en fin och aktiv verksamhet, som riskerar att försvinna på grund av att det saknas förtroendevalda. Jag tror inte heller att det alltid är positivt att slå samman föreningar. Det är också viktigt att vi har föreningar i samtliga kommuner. Varje förening har sin uppbyggnad och kultur.

I vårt fall har vi 31 föreningar och frågan är om man behöver 31 styrelser fullt bemannade för att styra detta.

Distrikten har ju ett ansvar ser i § 5 mom. 2 för organisation, verksamhet och förvaltning inom distriktet. Här borde vi utveckla distriktens möjligheter att organisera arbete för att vara med i tiden och stärka den lokala verksamheten och utveckla den för våra medlemmar.

Vi saknar här möjligheter vi borde t.ex. ges möjligheter att göra nätverk med en styrelse för flera föreningar så kan dom lägga de "tung" styrelseuppdragen i en nätverksstyrelse som sköter administration utveckling ekonomi medlemsregistrering mm.

Distriktet kan också om möjligt skapa ett resurscenter som serverar föreningarna med administration bokföring och medlemsregistrering.

Vi tror att detta skulle kunna ge distrikten möjlighet att aktivt arbeta med att organisera föreningarna och ge stöd och resurser, vilket skulle gagna och utveckla hela SPF Seniorerna.

Vi måste inse att framtiden kräver möjligheter till att stärka och utveckla den regionala verksamheten, behålla föreningarna som vår grundsten. Då skapar vi också möjligheterna att utvecklas till en starkare organisation för framtidens pensionärer.

Förslag:

att utforma § 5, mom. 2 så att distrikten ges möjlighet att utforma och skapa en stabil och utvecklingsbar organisation,

att § 3 Organisation ändras till "... Inom distrikten kan föreningarna bilda nätverk eller samverka i kretsar.",

att § 1 i föreningsstadgan kompletteras med "... ort eller nätverk av orter."

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Östgötadistriktet

25. Översyn av SPF Seniorernas distriktsorganisation

Fördelning av kongressombud görs per distrikt utifrån det medlemsantal varje distrikt har den 1 januari kongressåret. Man kan konstatera att de två största distrikten står för cirka 25 procent av ombuden på kongressen. Ett ojämlikt förhållande där små distrikt har svårt att hävda sig i många frågor. Under 2013 gjordes, inför förra kongressen, ett förslag att införa regioner vilket inte genomfördes av flera skäl.

I västra Sverige finns flera ganska små distrikt. Göteborgsdistriktet består av enbart Göteborgs kommun medan kommunerna kring Göteborg tillhör olika distrikt. Gränsdragningen mellan de olika distrikten kan ifrågasättas.

Förslag:

att kongressen uppdrar åt förbundsstyrelsen att arbeta fram ett förslag till en ny distriktsorganisation,

att en arbetsgrupp ska tillsättas för att arbeta fram ett förslag

att små/mellanstora distrikt ska vara en del av arbetsgruppen samt

att förslaget ska vara processat och klart att presenteras och beslutas på kongressen 2020.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Göteborgsdistriktet

26. Stadgar – en följetong i förbund, distrikt och klubbar

Vi har från SPF Seniorerna Roten varit synnerligen kritiska till de förslag som remissbehandlades inför kongressen 2014. Redan vid tidigare kongresser före 2014 har vi i motioner efterlyst en omfattande granskning och omarbetning av stadgarna. Men trots idoga försök väl underbyggda och motiverade har vi inte fått gehör för våra synpunkter och förslag. En stadgegrupp utan begrepp om vad stadgar är och skall innehålla har arbetat fram ett förslag som remissbehandlades inför kongressen 2014, men såvitt vi märkte då, behöll man sitt ursprungliga förslag utan att ta någon som helst hänsyn till inkomna väl motiverade yttranden t.ex. Rotens enl. bilaga 1. Vår ordförande i klubben tillskrev i februari förbundets ordförande och presenterade många felaktigheter/oklarheter/saknade delar, delvis redovisade i bilaga 2 till Christina Rogestam våren 2015. Vi föreslog att förbundsstyrelsen borde i god tid tillsätta en stadgegrupp med uppgift att lägga fram ett färdigt förslag på helt omarbetade stadgar till kongressen 2017.

Denna skrivelse överlämnades av förbundsordföranden till förbundets nytillträdde kanslichef, som så småningom kontaktade oss och framförde både ordförandens och sin egen beklagan att stadgarna rymde så många felaktigheter. Detta besvarades av kanslichefen enl. bilaga 2. Någon ny stadgegrupp skulle dock inte tillsättas utan man skulle i styrelsen behandla de mest väsentliga tokigheterna och i god tid före kongressen 2017 lägga fram ett förslag för remissbehandling. Men som så mycket annat så är "loven ärlig men hållen besvärlig". Något förslag har vi inte sett röken av. Vi får alltså leva med de torftiga stadgarna i minst tre år till åtminstone på förbunds nivå.

Distrikt och klubbar däremot har som bekant årliga beslutande medlemsmöten (årsmöten) vilket innebär att dessa kan omarbeta sina stadgar omgående och vid årsmötena 2018 anta korrekta stadgar.

Förslag:

att kongressen ger förbundsstyrelsen uppdraget att i samband med en DO-träff utse en kompetent arbetsgrupp som omarbetar stadgarna på distrikt- och föreningsnivå, att denna grupp skall presentera sitt förslag i oktober 2017 varefter remissbehandling skall ske inom distrikt/föreningar så att dessa nya stadgar kan antas vid distriktsstämmor/årsmöten i dessa instanser 2018.

att kongressen ger förbundsstyrelsen uppdraget att utse en stadgegrupp, som har uppdraget att omarbeta stadgarna på förbunds nivå och lägga ett förslag för

remissbehandling hösten 2019, ett förslag som därefter kan antas vid kongressen 2020.

Förslagsställare:

Gerhard Cederberg, SPF Seniorerna Roten Sundsvall

Distriktets yttrande:

Styrelsen för SPF Seniorerna Västernorrlandsdistriktet tillstyrkte 2017-03-27 SPF Seniorerna Rotens motion gällande stadgar.

27. Ändring i normalstadgar för distrikt, § 3

Idag kan medlem enligt Stadgar för SPF Seniorerna § 3, första punkten, ansluta sig direkt till förbundet. Denna möjlighet saknas på distriktsnivå. Vi anser att en sådan möjlighet även ska finnas för distrikt.

Bakgrund: Under det senaste året har medlemsantalet minskat oroväckande. En del i detta har varit föreningars problem att få medlemmar att ställa upp i styrelser. Konsekvensen har då blivit att föreningar i bästa fall kunnat slås samman och i sämsta fall fått upphöra. När en förening upphör/avslutas tas kontakt med alla medlemmar på olika sätt och får dem att välja en annan förening. Men en del medlemmar vill inte gå till någon annan förening utan har i vissa fall i stället direktanslutits till förbundet eller sagt upp sitt medlemskap. Några av dessa har då undrat varför man inte kan direktansluta sig till distriktet.

Förslag:

Göteborgsdistriktets styrelse har behandlat ärendet och föreslår därför att normalstadgar för distrikt § 3 första stycket ska ändras till:

”Distriktet består av föreningar i SPF Seniorerna i ett län eller motsvarande, där gränserna fastställs av förbundet, samt av medlemmar anslutna direkt till distriktet.”
Följden av detta ändringsförslag blir att förbundsstadgarna § 3 bör ändras för att stämma överens med ovanstående förslag.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Göteborgsdistriktet

28. Ändrad organisationsform för snabbare motionshantering

SPF Seniorerna är en tung organisation med flera nivåer alltifrån förbund, distrikt och ner till ett stort antal lokalföreningar. För en medlem i en lokalförening, som vill påverka förbundet SPF är vägen lång. Den motion medlemmen skriver går först för yttrande till lokalföreningens styrelse och därifrån till distrikt för behandling innan beslut kan tas av kongressen som hålls vart tredje år.

Detta innebär både en lång väg och lång tid för medlem att föreslå och få en förändring till stånd. Detta skapar inte engagemang.

SPF har ett stort antal föreningar och det är möjligt att en paraplyorganisation är nödvändig. Det är i SPF:s lokalföreningar som medlemmarna deltar i SPF:s verksamhet. Distriktets uppgift är, förutom att ge service åt lokalföreningarna, att till exempel anordna utbildning av ledamöter i föreningsstyrelser och KPR.

Den sociala gemenskap som byggs upp genom lokalföreningarna är viktig och måste finnas kvar.

Snabbare och rakare beslut- och påverkansvägar kan skapas genom att i stadgarna skriva in att motion till förbundsstyrelsen kan skickas in under hela

verksamhetsperioden. Undantaget stadgeändringar, val och eventuellt annat kongressbeslut om verksamhetsinriktning.

Vi vill ge förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda för och nackdelar med en rakare linje från medlemmen till förbundet, för att på sikt skapa en organisationsform som ger möjlighet för medlem att motionera varje år eller löpande under verksamhetsperioden.

Förslag:

Ge förbundsstyrelsen i uppdrag utreda och föreslå en rakare organisationsform. Arbeta fram stadgeändring, som möjliggör att motion kan inges och behandlas löpande under verksamhetsperioden.

Förslaget remitteras till distrikt och föreningar under verksamhetsperioden.

Remisstiden anpassas till kongresstiden för motioner och förslag. Beslut tas av kongressen 2020.

Ledamot ur förbundsstyrelsen bör delta i diskussioner med de olika instanserna i respektive distrikt.

Förslagsställare:

Wivianne Johansson och Gunnar Hedberg, SPF Seniorerna Elin

Föreningens yttrande:

SPF Seniorerna Elins styrelse tolkar motionen som att motionärerna upplever förbundets organisation som stor, tungrodd, svärgenomtränglig och svår att påverka för enskild medlem.

Med närmare 270 000 medlemmar spridda på ett mycket stort antal orter är organisation och intern kommunikation/levande demokrati ingen enkel fråga. Vi kan konstatera att mycket har hänt sedan den nuvarande strukturen skapades, inte minst när det gäller möjligheterna att kommunicera i alla riktningar via internet. Det är nu snart tio år sedan ett allvarligt försök gjordes att se över förbundets organisation. Vi stödjer gärna motionärernas förslag att granska om vår nuvarande struktur är den optimala.

Med tre år mellan förbunds kongresserna då motioner kan väckas ser den enskilde medlemmens formella möjligheter att påverka förbundet rätt kläna ut. Utan direkt stöd i stadgarna står det redan i dag rimligen fritt för alla medlemmar att när som helst lägga fram förslag till förbundsstyrelsen. Det borde dock inte vara omöjligt att utveckla våra stadgar så att en större formell möjlighet till direktpåverkan från enskild medlem skapas och att därmed stärka engagemanget. (Jämför medborgarförslag i kommunerna). Vi ser gärna att de möjligheter som motionärerna efterfrågar på något sätt kan tillgodoses.

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Skaraborg anser motionen tar upp flera intressanta perspektiv vad avser beslutsgången inom organisationen och landar i förslag om en utredning om förutsättningar för en rakare beslutsorganisation.

Distriktsstyrelsen tillstyrker motionen och vill tillägga att den föreslagna utredningen kan hämta intryck av riksdagens arbetssätt med allmän motionstid.

SPF Seniorerna Skaraborg beslutade att bifalla motionen

29. Stadgar för SPF Seniorerna, § 2 Ändamål

Ändamålsparagrafen beskriver att förbundet skall motverka diskriminering på grund av ålder och verka för jämställdhet mellan kvinnor och män samt yngre och äldre.

Denna skrivning bör kompletteras med etnisk tillhörighet.

Jämställdhet och diskriminering är viktiga frågor och som dagens arbetsliv och samhälle ser ut är även människor med annan etnisk tillhörighet välkomna i alla sammanhang.

Förslag:

Kongressen beslutar att motverka diskriminering av etnisk tillhörighet arbetas in i ändamålsparagrafen.

Förslagsställare:

Wivianne Johansson, SPF Seniorerna Elin

Föreningens yttrande:

I nuvarande stadgar anges specifikt som en av organisationens uppgifter att bekämpa åldersdiskriminering, något som i många sammanhang är ett påtagligt problem för den grupp medborgare som förbundet organiserar. Diskriminering på flera olika grunder förekommer i vårt samhälle, bl.a. etniska och många goda krafter arbetar för att motverka denna. Självklart ska all verksamhet SPF Seniorerna bedriver vara fri från diskriminering av varje slag. Något som möjligen skulle kunna betonas i stadgarnas § 1.

Etnisk diskriminering är ett generellt samhällsproblem och inte specifikt för Sveriges sextiofemplussare. ELIN:s styrelse delar därför inte motionärens uppfattning att bland organisationens uppgifter särskilt peka ut bekämpning av etnisk diskriminering.

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Skaraborg anser att motionären tar upp en viktig fråga men anser i likhet med SPF Elins styrelse att särskilt peka ut bekämpning av etnisk diskriminering som alltför avgränsat och vill i stället att nuvarande skrivning i stadgarna ändras enligt följande:

motverka diskriminering på grund av ålder och annan diskriminering.

Med denna komplettering vill distriktsstyrelsen tillstyrka motionen.

30. Skriv om § 4 i normalstadgar för förening

Skriv om § 4 i normalstadgar för förening. Efter årsmötet ska protokoll, verksamhetsberättelse och årsbokslut skickas till distriktskansliet inom tre veckor. På min fråga till distriktet angående ovanstående har jag fått det svar som distriktet sedan i sin tur fått på sin fråga ställt till förbundet att, Distriktet är kontrollorgan gentemot föreningarna. Hur ska denna kontroll utövas eller användas? Ska anställda på distriktets kanslier sitta och läsa alla handlingar, alternativt distriktsordföranden och styrelsen? Jag har själv varit konsulent i Jönköpings läns SPF distrikt i femton år. Jag vet att den tid och det engagemang som en kontroll av den här modellen skulle krävas inte går att uppbringa. Ordet "kontrollorgan" hör inte hemma i en ideell organisation som helt beror av medlemmarnas ideella insats.

Förslag:

Att i sista meningen i § 4, mom. 1 i normalstadgar för förening helt utgår, " efter årsmötet ska protokoll, verksamhetsberättelse och årsbokslut skickas till distriktskansliet inom tre veckor.

Förslagsställare:

Dagny Bergvall-Persson, SPF Seniorerna Orion Vrigstad

Föreningens yttrande:

Föreningen godkänner förslaget enligt motionen.

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Jönköpingsdistriktet beslutade att bifalla motionen.

31. Stadgeändring avseende val vid distriktsstämman

I SPF Seniorernas stadga finns bestämmelser hur nominering och val av personer till olika uppdrag ska gå till vid kongressen. Bland annat finns regler när kongressombud lämnar förslag utöver valberedningens förslag.

Motsvarande bestämmelser finns inte vid SPF Seniorernas distriktsstämmor.

Valberedningens förslag på kandidater ska lämnas till distriktet senast två månader före årsstämman (§6). Med nuvarande stadga kan ombud lämna ytterligare förslag, även under pågående stämma. Dessa kandidater kan vara helt okända för majoriteten av stämмоombuden.

Med hänsyn både till de personer som föreslås väljas, och till beslutande stämмоombud, bör det finnas regler för när förslag senast kan lämnas. Ombuden ska ha möjlighet att ta del av föreslagna kandidaters erfarenhet och lämplighet för aktuellt uppdrag.

Samma tidsram som vid kongressen kan vara lämplig, det vill säga 7 dagar före årsstämman.

Förslag:

Jag föreslår att kongressen beslutar att:

Normalstadgar för distrikt ska kompletteras enligt följande:

§4, Mom.1, efter avsnitt "Föredragningslistan, valberedningens förslag med ...". Nytt stycke:

"Utöver valberedningens förslag kan nominering av personer för val göras av stämмоombud senast 7 dagar före distriktsstämman. Nomineringen ska innehålla personens namn, kompetens och erfarenhet, och lämnas till såväl valberedningen som distriktskansliet. Kansliet ombesörjer att nomineringen annonseras på distriktets hemsida, samt omgående delges stämмоombuden och distriktsstyrelsen via e-post.

Om nominerad avsäger sig sin nominering, eller annan inte beräknad omständighet uppkommer, äger distriktsstämman rätt tillåta nominering senare än 7 dagar före stämman."

Efter stämman ska protokoll, ...

Förslagsställare:

Stig Brozén, SPF Seniorerna Dalbybygden, nr 229

Föreningens yttrande:

SPF Seniorerna Dalbybygden har vid styrelsemöte 2017-02-06 tillstyrkt motionen.

Distriktets yttrande:

Motionen har presenterats för Skånedistriktets distriktsstämma, som ställer sig bakom motionen.

SPF Seniorerna Skånes distriktsstyrelse tillstyrker motionen.

32. Slopa vänmedlemskap

I dag besöker medlemmar olika föreningar och deltar i varandras aktiviteter. Det är positivt att lära känna varann över föreningsgränserna. Detta föreningsutbyte kan

med fördel ske utan att det formaliseras genom vänmedlemskap. Vi vill ha enkla rutiner för både för föreningar och distrikt. Registrering av vänmedlemskap medför onödigt besvär vid registrering och inkassering av avgift. Därför föreslår Bohusdistriktet att vänmedlemskap tas bort från stadgarna.

Förslag:

Stycket om vänmedlemskap i stadgarnas 3 § strykes.

Förslagsställare:

SPF seniorerna Bohusdistriktet

33. Organisation, ekonomi

Det har aviserats tidigt hösten 2016 att ekonomin i förbundet inte är bra. På annat sätt kan man inte tolka den videoinfo som Peter Sikström spritt via distrikten. Man resonerar om en höjning på 40 kronor per enskild föreningsmedlem. Det är inte mer än sex år sedan det togs beslut på kongressen 2011 om en höjning på 30 kronor. Den gången vann styrelsens förslag om höjning med en enda röst. Och jag som skriver utkastet för denna motion var på plats och minns dåvarande förbundsordföranden Karl Erik Olssons omedelbara kommentar: "Ja vi hade klarat oss även utan denna höjning".

I vår motion till kongressen 2011 är vi framsynta och skriver, citat: "Stora kostnader som nu läggs på högsta beslutande organ skulle kunna flyttas till att förstärka fältorganisationen som därigenom skulle kunna bedriva en ännu bättre verksamhet till gagn för oss äldre. Alternativet torde vara att vi redan nu accepterar en kostnadsutveckling för våra klubbmedlemmar, som gör att dessa börjar väga medlemsnyttan mot andra saker man måste ha i sitt liv på äldre dagar med en svagare personlig ekonomi."

Nu är det alltså dags igen med tankegångar att höja avgifter. Har man någonsin provat på att skala bort en massa onödiga kostnader? Har man tittat på organisationen? Har man funderat över om sättet att arbeta med stora kongresser till höga kostnader är meningsfullt för en så liten organisation? Är inte kongressandet ett påhakat arv från politiken en gång i tiden.

På dessa frågor måste man svara JA. Visst har SPF provat på men det "bidde bara en tumme". Så här ligger det till: SPF Seniorerna Roten i Sundsvall (då SPF Club Roten) motionerade till kongressen 2008 (motionen biläggs och dess motionsbilaga sid. 1) med förslag att kongressen skulle ge styrelsen uppdraget att tillsätta en arbetsgrupp att utreda möjligheten att förändra bland annat kongressperioden och distriktens representation. Så skedde och gruppen leddes av vice ordföranden Karl-Erik Axelson. Utredningsgruppen gick under arbetsnamnet FAFO-gruppen. Den arbetade klokt och systematiskt, hade möten på olika platser i landet och informerade om sina tankegångar utifrån motionärens resonemang. Man kom fram till att motionären i princip hade rätt, men att man nog måste gå stegvis fram och tanken från gruppen var att lägga fram ett förslag till kongressen 2011 i vilket man ställde sig bakom motionären, men i ett första steg föreslog att kongressperioden skulle bli två år. Allt var frid och fröjd fram till den stora händelsen som seglade in från vänster, nämligen tanken på samgående mellan SPF och SPRF. SPRF hade också då kongress vart tredje år. Hela FAFO-gruppens tankar begravdes snabbt i skuggan av den stora sammanslagningen, som alla trodde på. Men eftersom en sådan förändring kräver s.k. kvalificerad majoritet så lyckades motståndarna dra längsta strået och vinsterna

av ett samgående gick upp i rök. Och SPF fortsätter sin kostnadskrävande vandring på egen hand.

Till kongressen 2011 motionerade klubben om SPF:s sätt att vid kongresser vara representerade med varje distrikts fulla antal röster i form av valda ombud. Vi pekade på andra organisationer där man sätter en gräns för antal närvarande ombud som huvudorganisationen bekostar. Dessa ombud förfogar över distriktets hela röstetal och kommer väl förberedda att företräda sitt distrikts röstetal.

I SPF Seniorerna skulle ett sådant maxtak för antal deltagande ombud kunna vara t ex fem. Andra liknande organisationer med samma ungefärliga antal enskilda medlemmar har tre ombud som företräder sitt distrikt. I ett av dessa distrikt företräder tre ombud sitt distrikts alla 47 röster. Kostnadsmässigt blir det givetvis betydligt billigare och samtidigt får man en annan viktig effekt. I jämförelse med t ex Svenska Bätunionen, där författaren till denna motion har varit djupt engagerad under trettio år, så blir dialog och samspel över distriktsgränser vid kongress/årsmöte betydligt större.

Det är begripligt att förbundet har ett svårt ekonomiskt läge efter olämpliga och onödiga satsningar på bland annat ny leverantör av hemsidor och medlemsregister. Satsningar som hittills mest skapat problem och frågor men som också kostat miljontals kronor. Man undrar vem/vilka som ligger bakom beslutet att byta leverantör och varför.

Det finns alltså i nuläget alla skäl att se över situationen och fundera över hur man kan minska förbundets uttaxering på klubbar, bli väsentligt effektivare och skapa förutsättningar för medlemstillväxt.

Det historiska perspektiv som vi speglar ovan för åren 2008 till idag bör innebära att förbundet startar en översyn som har som mål att skapa en betydligt effektivare organisation på förbunds nivå.

Förslag:

att uppdra åt förbundsstyrelsen att se över organisationsformen vad gäller tidsperioder mellan kongresser/eventuellt årsstämmor genom att utse en arbetsgrupp med ledamöter från skilda distrikt som nomineras av en ordförandekonferens, en ny FAFO-grupp med andra ord, att samma grupp ges uppdraget att också formulera rösträttsförfarandet där färre ombud representerar sina respektive distrikt men med samma röstetal som distriktets medlemsantal ger rätt till, att arbetsgruppen vid lämpliga tidpunkter skall delredovisa sina tankegångar och förankra dem vid regionala sammankomster, att ett slutligt genomarbetat förslag skall läggas av styrelsen som en proposition till kongressen 2020 för beslut.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Roten Sundsvall

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Västernorrlandsdistriktet tillstyrkte den 2017-03-27, SPF Seniorerna Rotens motion gällande organisation, ekonomi.

34. I demokratins och rättvisans namn

Det handlar om alla medlemmars lika rösträtt i vår organisations representativa demokrati.

Jag har tidigare motionerat om samma sak inför Stockholmsdistriktets årsmöte, men min av föreningen behandlade motion slarvades då bort(!) på Stockholmsdistriktets kansli.

Föreningarna får utse ombud, allt efter medlemsantal. Så långt är allt demokratiskt. Men dessutom har ledamöterna i distriktsstyrelsen också rösträtt(!) varför en förening som t.ex. efter medlemsantal borde ha två ombud, som i Stockholmsdistriktet kan få fem, därför att tre som sitter i distriktsstyrelsen också är därifrån. Detta behöver ändras i stadgarna. Om förhållandet är likartat vad gäller ombud och rösträtt vid kongressen bör detta också ändras.

Förslag:

att stadgarna ändras så att endast de av föreningarna utsedda ombuden äger rösträtt vid distriktens (års)möten och att endast de av distrikten utsedda ombuden äger rösträtt vid förbundets kongress och övriga beslutande möten.

att endast av medlemmarna utsedda ombud har rösträtt i distrikt och förbund, inte styrelsemedlemmar som sådana, såvida de inte av sina medlemmar har utsetts till ombud.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Sundbyberg

Distriktets yttrande:

Motionären tar upp en principiellt viktig frågeställning. För ideella föreningar gäller normalt att även styrelseledamöter har rösträtt, dock inte vad avser styrelsens ansvarsfrihet och val av revisorer. Detta ställningstagande grundar sig på inställningen att alla betalande medlemmar har rösträtt.

Förbundet har aviserat en genomgripande översyn av organisationens stadgar och vars resultat ska presenteras för och beslutas av kongressen år 2020.

Distriktsstyrelsen anser att den nu aktuella motionen skall överlämnas till den stadgekommitté som ges i uppdrag att se över gällande stadgar.

Distriktsstyrelsen föreslår att kongressen beslutar att motionen överlämnas till den stadgekommitté som får i uppdrag att se över organisationens stadgar.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 24–34

Motionärerna lyfter en lång rad frågor som rör SPF Seniorernas stadgar och normalstadgar för förening respektive distrikt. De gäller till exempel möjligheten till en ny ändamålsbestämmelse, nya medlemskapsformer, flexibla organisering i nätverk, ny distriktsorganisation, direktanslutning av medlemmar till distrikten samt löpande motionstid.

SPF Seniorernas tre stadgar är ett komplicerat regelverk där de tre stadgorna påverkar varandra. En förändring på ett ställe får konsekvenser på ett annat ställe. Av det skälet kräver stadgeförändringar tid och eftertanke. Bäst sköttes detta, som flera motionärer föreslår, i form av en arbetsgrupp som med tydligt mandat arbetar under en längre, men begränsad tid. Målet ska vara att arbetsgruppens förslag ska hinna remissbehandlas inom förbundet i god tid innan förbundskongressen 2020.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att uppdraga åt förbundsstyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppgift att se över stadgarna för förbund, distrikt och förening,
att överlämna motionerna till arbetsgruppen för beaktande, samt
att i övrigt anse motionerna besvarade.

35. Olika former för medlemskap i SPF Seniorerna

Medlemsantalet minskar och svårigheten att få de yngre seniorerna att ansluta sig till SPF Seniorerna gör att man bör utreda nya möjligheter för medlemskap.

Man kanske kan införa olika former av medlemskap.

Ett där man ansluter sig till SPF Seniorerna som "stödmedlem" och då får viss tillgång till information, försäkringar och andra förmåner, samt tidningen Senioren.

Ett annat medlemskap motsvarande nu gällande praxis.

En kraftig ökning av antalet medlemmar skulle ge SPF Seniorerna avsevärt större tyngd i arbetet med att förbättra seniorernas situation i samhället.

Därtill skulle en medlemsökning kunna ge förbundet stärkt ekonomi.

Förslag:

Ge förbundet i uppdrag att utreda vad olika former av medlemskap skulle innebära.

- Om det överhuvudtaget är möjligt att införa.
- Vilka rättigheter och skyldigheter som skall gälla för de olika medlemskapen.
- Vad skall de olika medlemsavgifterna komma att kosta.
- Vilken påverkan skulle det få för förbundet, de lokala föreningarna och så vidare

Förslagsställare:

Anders Persson, SPF Seniorerna Kristianstad

Föreningens yttrande

Motionen bifalles med syfte att förbundet utreder vidare.

Distriktets yttrande:

Motionen har presenterats för Skånedistriktets distriktsstämma, som ställer sig bakom motionen.

SPF Seniorerna Skånes distriktsstyrelse tillstyrker motionen.

36. Nya anslutningsformer = fler medlemmar

En önskan om fler medlemmar finns för att öka inflytandet över beslut och villkor, som rör oss äldre i samhället. Många personer vill inte engagera sig i det sedvanliga, breda föreningslivet på lokal nivå, utan vill ägna sig åt mer specifika intressen. Det kan röra till exempel kultur, motorcyklar, hundar, HBTQ etcetera. Dessa skulle kunna bilda nätverk med egna träffar runt om i landet.

Ett annat förslag är att på samma sätt eller inom den ordinarie föreningen låta personer med förtida pension till exempel på grund av sjukdom bli medlemmar. Det finns många förtidspensionärer, som kanske inte har någon förankring i föreningar, men som skulle vilja ha stimulans och sällskap.

Ytterligare en kategori är personer, som inte är pensionärer, men som sympatiserar med oss och vill stödja vår verksamhet, vårt påverkansarbete eller det till exempel vi gör för deras föräldrar i föreningarna. Stödmedlemskap i någon form, kanske centralt eller i distrikt/förening, skulle kunna passa denna kategori.

Förslag:

Att förbundet ser över och möjliggör fler typer av anslutningsformer

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motioner 35 och 36

Motionärerna föreslår att förbundet får i uppdrag att utreda möjligheten till olika former av medlemskap och vad det skulle innebära för konsekvenser.

FS håller med om att det idag finns svårigheter med rekryteringen av nya medlemmar, framförallt i åldrarna 65-70. Genom undersökningar som gjorts av Vintage People har förbundet också fått bekräftat att många yngre seniorer har en positiv bild av exempelvis seniororganisationers påverkansarbete, medan man är mindre intresserad av traditionellt medlemsengagemang i föreningar. Motionärerna pekar på behovet att utveckla ny anslutningsformer och förutsättningar för medlemskapet för att skapa möjligheter att möta fler seniorers önskemål om hur man vill engagera sig i sin organisation. FS välkomnar därför förslaget om att förbundet ska se över och möjliggöra för fler typer av anslutningsformer.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionerna, samt

att överlämna dem till blivande stadgruppen

37. SPF Seniorerna International

Utdrag ur gällande stadgar: Förbundet består av de medlemmar som är anslutna till SPF Seniorerna i en lokal förening eller direkt till förbundet. Föreningar inom ett område tillhör automatiskt det distrikt inom vars område föreningen verkar.

Direktanslutning av medlemmar till förbundet är en anomali. Dessa medlemmar kan inte utnyttja sina demokratiska rättigheter eller motionera till föreningsstämma eller representera medlemmarna på föreningsstämma. Motsvarande gäller distrikt och förbundskongress. De kan inte heller vara representerade i KPR eller LPR. De betalar den högsta medlemsavgiften i landet utan att få samma möjligheter som medlem ansluten till en förening.

Det finns idag åtskilliga pensionärer bland våra ca 600 000 utlandssvenskar, som bör utgöra en målgrupp för våra rekryteringssträvanden Inrättande av äldreboenden i utlandet kan vara en intressant fråga. Närmare underlag kan bl a erhållas via Svenskar i världen. Samarbete med SKUT (Svenska kyrkan i utlandet) bör etableras. SPF Seniorerna ska givetvis fortsätta sträva efter att allsidigt rekrytera medlemmar i hela Sverige. Men vi bör också i särskild ordning vända oss till pensionärerna bland utlandssvenskarna och finna lämpliga former härför.

Förslag:

Bilda en central world-wide förening med benämningen SPF SENIORERNA INTERNATIONAL, öppen för dels medlemmar i Sverige, som inte kan finna någon naturlig lokal förening, dels medlemmar utomlands. Denna förening kan lämpligen inordnas i Stockholmsdistriktet med anpassade normalstadgar. En styrelse om 5 ledamöter med 3 från distriktet (inkl. ordförande) och 2 från förbundet. Sedan kan vi agera i hierarkin förening-distrikt-förbund.

Förslagsställare:

Sven-Ingvar Larsson, SPF Seniorerna Hedvig Eleonora

Föreningens yttrande

Tillstyrkes av SPF Seniorerna Hedvig Eleonora samt föreningarna Engelbrekt och Gärdet Djurgården.

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Hedvig Eleonora samt föreningarna Engelbrekt och Gärdet Djurgården har lämnat in en motion om att kunna bilda en central "World-Wide-förening" som skulle vara öppen för framför allt svenskar i utlandet.

Att svenskar i utlandet utgör en allt större grupp har media i olika sammanhang visat. Dessa svenskar finns i olika länder och på olika platser i dessa länder.

Distriktsstyrelsen anser att dessa personer skulle utgöra ett underlag för de diskussioner som förs och de beslut som fattas. Många frågor blir aktuella efter en tid utomlands och då kan en föreningstillhörighet utgöra en viss trygghet för den enskilde.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman: att bifalla motionen, att överlämna motionen till förbundet för att behandlas på kongressen

Tillägg: Distriktsstämmans beslut: Att avslå motionen.

Stämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med stämmans beslut.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 37

Motionären lyfter problematiken med att dagens medlemsform med direktanslutning till förbundet medför att organisationen har medlemmar som inte kan utnyttja sina demokratiska rättigheter – samtidigt som man betalar den högsta medlemsavgiften.

Motionären föreslår därför att förbundet ska bilda en särskild förening under namnet SPF Seniorerna International. Föreningen ska erbjuda medlemskap dels för medlemmar i Sverige som inte känner att de har någon lokal förankring, dels till medlemmar som är bosatta utomlands. Föreningen föreslås inordnas i Stockholmsdistriktet med anpassade normalstadgar.

FS håller med motionären om den problematik som finns i medlemsformen direktanslutning, eftersom den inte ger direktanslutna medlemmar möjlighet att delta i förbundets medlemsdemokrati. Däremot menar FS att den specifika lösning som föreslås med föreningen SPF Seniorerna International och dess inordning i Stockholmsdistriktet kräver en större utredning om hur förbundet ska vara organisatoriskt strukturerat, samt inte minst hur förbundets stadgar behöver utvecklas och anpassas efter en sådan lösning.

FS delar uppfattningen att det finns en potential för nyrekrytering i den stora gruppen av utlandssvenskar och att detta kan kräva anpassade anslutningsformer. Därför kan frågan om medlemskap för utlandssvenskar läggas med i det uppdrag som förbundet föreslås få att se över anslutningsformer och olika typer av medlemskap i SPF Seniorerna.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

38. Kallelse till årsmöte

Enligt kongressbeslut ska kallelse till årsmöte ske genom annonsering på hemsidan, genom brev eller e-post senast sex veckor före mötet liksom motion till årsmötet. Av praktiska skäl är denna tid allt för lång då inte bara kallelse ska sändas utan i de flesta fall även samtliga årsmöteshandlingar och program. Att helt lita på digitala medel kan vi i många fall utesluta då många äldre gamla saknar datorer.

Förslag:

Vi föreslår att kallelsetiden till föreningens årsmöte återgår till den tidigare tiden 14 dagar före årsmötet. Eventuella motioner till föreningen eller distriktet kan i de flesta fall behandlas med kort varsel.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Hallsberg

Distriktets yttrande

Örebrodistriktet tillstyrker motionen med följande motivering.

För möteshandlingar skickade med B-post måste ytterligare en vecka läggas till de sex som stadgarna föreskriver. Detta innebär att föreningarna måste ägna jul- och nyårshelgerna till styrelsearbete. Det finns skäl att påminna om att allt arbete är ideellt och att kongressbeslut fattade utan eftertanke bör rivras upp. Kallelsetiden bör därför återgå till 14 dagar före årsmötet.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 38

Förbundsstyrelsen hänvisar till förbundsstyrelsens förslag om *Stadgerevidering*, som behandlas som en egen punkt på kongressen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

39. SPF Seniorernas gruppförsäkringar

Skandia ger idag en försäkring för de som är upp till 70 år.

Många nya medlemmar går in i SPF Seniorerna när de har passerat 70. Erbjudandet har därmed begränsad effekt i värvningshänseende.

Vi bör dessutom kunna erbjuda så många medlemmar som möjligt ett försäkringsskydd.

Vi pensionärer blir friskare och äldre, därför borde det finnas utrymme att förhandla om att åldersgränsen ändras.

Vi anser, i Skånedistriktet, att åldersgränsen ändras till 75 år.

Förslag:

Att förbundet omförhandlar åldersgränsen för gruppförsäkringar med Skandia.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Skånedistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 39

FS delar motionärens åsikt att en höjd åldersgräns för grupplivförsäkringen dels kan ge en bättre effekt i värvningshänseende, dels gör det möjligt för fler av våra medlemmar att teckna försäkringen. Frågan om en höjd åldersgräns har adresserats av förbundskansliet och är under utredning hos Skandia.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

40. Sjukvårds- och tandvårdsförsäkring

Sjukvården samt tandvården för äldre i framtiden – En försäkringsfråga?

Ett ökat antal äldre, som lever längre, kommer att kräva betydligt mer sjukvård och tandvård. Hur skall finansieringen säkerställas?

Förslag:

För att vårdkvaliteten skall kunna bibehållas eller förbättras föreslår motionären att kongressen ger Förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för en försäkringslösning gällande sjuk- och tandvård för medlemmar inom SPF Seniorerna.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Skånedistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 40

Privata sjukförsäkringar för enskilda erbjuds i dag av ett antal aktörer på marknaden – dessa försäkringslösningar gäller dock inte för grupper. En sådan försäkring skulle möjligen kunna erbjudas enskild medlem inom ramen för förbundets

medlemsförmåner, under förutsättning att någon försäkringsgivare är intresserad av ett samarbete. Premien för privat sjukförsäkring fastställs efter individuell prövning och för personer över 65 år är den i dag cirka 1 000 kronor/månad. Det är därför tveksamt om förbundet har möjlighet att förhandla fram en så pass hög rabatt att en sådan försäkring blir intressant och ekonomiskt möjlig för medlemmar att teckna.

En form av tandvårdsförsäkring för enskilda erbjuds i dag genom abonnemangstandvård, det vill säga tandvård för en fast månadskostnad.

Folktandvården kallar detta Frisktandvård.

Alla har rätt till allmänt tandvårdsbidrag till bland annat undersökning och förebyggande tandvård. Äldre kan även ha rätt till särskilt tandvårdsbidrag vilket bedöms av tandläkare eller tandhygienist. Försäkringskassan administrerar dessa stöd.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

41. Rutiner vid större dataprojekt och andra väsentliga projekt.

SPF Seniorernas stora dataprojekt rörande bl.a. medlemsrutiner och webbplattform – Miriam och Episerver - har blivit ett stort misslyckande vad avser tidsramar, implementering och utbildning. Frustrationerna har blivit mycket stora för ansvariga på föreningsnivå. Belastningen på alla anställda på förbund och distrikt har blivit mycket stor och normala arbetsuppgifter har blivit lidande. Ännu återstår att se om de nya datasystemen fungerar långsiktigt stabilt. Förbundet måste tillsammans med representanter för distrikt och föreningar tydligt dokumentera vad som gått fel i projektet och vad som kunde varit alternativa tillvägagångssätt, för att lära inför framtiden.

Största riskmomentet torde ha varit att helt stänga av de befintliga, inarbetade datasystemen, utan att ha säkerställt att projektets alternativ fungerade utan betydande osäkerheter.

Bland SPF Seniorerna finns ett betydande antal medlemmar som genomfört och implementerat mycket avancerade projekt i allmänhet och dataprojekt i synnerhet.

Del senare gäller inte minst medlemmar i Stockholmsområdet med koppling till huvudkontor för ett antal internationella dataföretag.

Under projektets gång, när svårigheter och missade tidsgränser började visa sig, har åtskilliga gånger från medlemmar och förtroendevalda med goda datakunskaper påtalats brister i projektet utan att dessa synpunkter och kompetenser tillräckligt tagits tillvara.

Så här får det inte gå till i SPF Seniorerna - det skadar förtroendet för föreningens ledning! Självklart måste befintlig hög kompetens hos medlemmar/förtroendevalda såväl inom dataområdet som hos andra för föreningen väsentliga områden kunna tas tillvara, till nytta för medlemmarna, via fungerande arbets- och stödgrupper till större projekt.

Förslag:

att när större projekt startas av Förbundet skall det finnas en stödjande arbetsgrupp med inom aktuellt område kompetenta medlemmar föreslagna av distrikt och förtroendevalda att dal i samband med avslut av aktuellt dataprojekt och andra större projekt skall ske en utvärdering under medverkan av inom respektive projektområde kunniga förtroendevalda att vid breddutbildning i samband med dataprojekt denna inte startar innan rimlig stabilitet finns i nya system.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Nykvarn

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Nykvarn har inkommit med en motion om förbundets bristande rutiner vid större dataprojekt och andra väsentliga projekt.

Distriktet ställer sig bakom motionen och vill utvidga den till även större organisationsförändringar i allmänhet och som förbundet bör ta till sig i sitt fortsatta arbete med nya systemet.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman att bifalla motionen med tillägget att förbundet ska ta tillvara den samlade kompetens och yrkeserfarenhet som våra medlemmar besitter när det gäller större projekt och organisationsändringar.

att överlämna motion och yttrande till förbundet för att behandlas på kongressen 2017

Tillägg: Stämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 41

Motionärerna föreslår att det skapas nya rutiner vid större dataprojekt och väsentliga projekt.

FS håller med motionären om förankringsarbete i organisationen är viktigt för att lyckas.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

Motioner om mål och riktning

42. Ökad samverkan med övriga pensionärsföreningar

I landet finns en rad olika pensionärsföreningar. Vi har alla samma mål. Om vi agerar gemensamt blir vi starkare, politiker och allmänhet lyssnar mer på oss. Dessutom kan vi dela på både arbete och kostnader. Ökad samverkan kan alltså leda till ett bättre resultat med en lägre arbetsinsats och till lägre kostnader.

Vi vill att SPF Seniorerna tar initiativ till ökat samarbete med övriga pensionärsföreningar på riksplanet. Samverkan bör ske tidigt i alla utåtriktade projekt och i alla initiativ som avser att påverka allmänhet, politiker och tjänstemän. T.ex. kan man samverka i rekryteringsarbetet genom att gemensamt skicka ut information till nyblivna pensionärer. Det viktiga är ju att alla pensionärer är med i någon pensionärsförening, vilken spelar mindre roll. Idag är mindre än hälften medlem i en pensionärsförening.

Förslag:

att SPF Seniorerna tar initiativ till ökat samarbete med övriga pensionärsföreningar på riksplanet.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Jönköpingsdistriktet

43. Pensionärsallians

Många angelägna frågor som rör äldre människor i dagens Sverige trängs bort i den allmänna debatten. I den turbulenta och globaliserade värld vi lever i, kommer andra frågor i fokus. Detta är ett faktum som vi måste inse och förstå. Men det får inte hindra oss att med styrka försvara våra rättigheter som medborgare i den välfärdsstat vi själva varit med att bygga upp.

Landets pensionärsförbund gör vart och ett goda insatser för sina medlemmar. Men förhandlingsmässigt är modellen med flera förhandlare – med inte alltid synkroniserade förslag – en svaghet. Motparten kan och sannolikt utnyttjar ett sådant förhållande. Genom åren har vid flera tillfällen föreslagits, och i någon mån även prövats, idén med ett Pensionärsparti för att nå optimerad styrka i pensionärspolitiska frågor. Men tanken på ett parti – enbart för pensionärer – har under årens lopp av olika skäl förkastats.

Jag anser emellertid att den eftersträvade samlade styrkan är möjlig att nå om flera pensionärsförbund – helst alla – bildar en allians.

Själva bildandet i sig, som visar på progress och sammanhållning, kan antas öka intresset för oss och våra frågor. Det kan i bästa fall också attrahera fler idag, inte organiserade pensionärer, att bli medlemmar.

En samling av landets alla organiserade pensionärers viljeinriktning kommer att uppmärksammas av massmedia inklusive de idag så betydelsefulla sociala medierna. Våra viktiga frågor kommer därmed i fokus och politiker i de beslutande församlingar centralt, regionalt och lokalt torde inte kunna bortse från dessa.

Förslag:

Att ge förbundet i uppdrag att verka för att bilda en pensionärsallians, som om möjligt, kan börja sitt arbete redan inför kommande allmänna val år 2018.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Laxen

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Uppsala län tillstyrker motionen vad avser de frågor där förbunden ingående i alliansen är helt överens.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 42 och 43

Förbundsstyrelsen håller med om att enighet ger styrka och att samverka med andra - organisationer, företag och enskilda - ger större möjligheter att få gehör för vår beskrivning av verkligheten och de förslag på förändring vi vill se. Det ligger nära till hands att samverka med andra seniororganisationer.

Sedan flera år tillbaka samarbetar SPF Seniorerna på nationell nivå med PRO – Pensionärernas riksorganisation, SKPF Pensionärerna och RPG – Riksförbundet pensionärgemenskap. De fyra organisationernas förbundsordförande möts regelbundet cirka ett tiotal gånger per år för att diskutera gemensamma angelägenheter. Ordförandegruppen ger uppdrag till sina kanslichefer, vilka i sin tur möts regelbundet cirka ett tiotal gånger per år.

Inför årets upplaga av Almedalsveckan har samarbetet fått än fastare former. Under det gemensamma namnet Äldreforum verkar de fyra organisationerna med News55 för att uppmärksamma, bilda opinion kring och påverka i tre huvudfrågor: seniorers ekonomi, seniorers hälsa samt diskriminering, attityder och fördomar. Äldreforum tar sikte på aktiviteter i samband med Almedalsveckan 2017, men har också en mer långsiktig tidshorisont. De frågor som vi lyfter kräver ett löpande och oförtröttligt arbete.

Även på europeisk nivå sker en samverkan. I paraplyorganisationen AGE Europe Platform är det SPF Seniorerna som representerar Sverige. Vi har ett ansvar att samordna våra synpunkter med andra nationella seniororganisationer innan vi agerar på europeisk nivå.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionerna besvarade.

44. Tankesmedjan Seniorerna

Styrelsen för SPF Seniorerna Örgryte föreslår att det vid SPF Seniorernas kongress 2017 fattas beslut om en tankesmedja för seniorer. Där kan kloka och erfarna människor diskutera framtiden och så småningom lägga fram förslag till förbundsstyrelsen om nya sätt att se på de sista 30 åren när det gäller byråkrati, pensioner, hållbarhet, vårdformer, bostäder, vård i livets slutskede, generationsövergripande gemenskap, digitalisering, arbetsformer med mera. Medlemmarna ska självklart kunna vara med och föreslå ämnen till tankesmedjan. Men tankesmedjan ska vara suverän och oberoende att komma med förslag endast till förbundsstyrelsen.

Under arbetet med *Bostäder för äldre* har vi i projektgruppen – bestående av Juri Lutz, Jarl Strömbäck, Monika Byttner, Ewa Eriksson, Margreth Jönsson och undertecknad – diskuterat kring den byråkrati som brett ut sig över bo- och byggsektorn. De många inblandade: stat, kommun(fullmäktige), stadsdelar (10 stadsdelar i Göteborg), lokala pensionärsråd (och andra råd), nämnder, styrelser, beredningar, kommunala bolag, Länsstyrelse, små och stora bygg- och fastighetsbolag samt de många lagar som finns som ramverk gör att det är svårt att orientera i denna djungel av instanser.

Vi ser att det även omkring många andra för SPF Seniorerna viktiga uppgifter som lobbyorganisation finns byråkrati och svårigheter att få kontakt med tjänstemän och (fritids)politiker. Mycket tid, arbete och engagemang läggs ned med helt ideella krafter från vår sida.

SPF Seniorerna ska fortsatt bana väg för ett bättre liv för pensionärer i alla avseenden. Det gäller idag ca 30 år av livet – den sista tredjedelen. Förbundsstyrelsen har många frågor på varje dagordning att ta ställning till. Den borde kunna ha glädje av inspel från en oberoende tankesmedja.

Förslag:

Att förbundsstyrelsen utser en grupp som förbereder Tankesmedjan SENIORERNA och ger förslag på hur en sådan kan inrättas, att Tankesmedjan SENIORERNA börjar arbeta 1 juli 2018.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Örgryte

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen överlämnar motionen till förbundskongressen utan eget yttrande.

45. Tankesmedja pensionsbeskattning

Pensionssystemet är satt under lupp och en del av våra politiska partier har tagit till sig frågan och profilerar sig med den samma. Regeringen har, med sitt förslag till sänkt skatt för pensionärer med 14 000 kronor i pension per månad, tagit ett steg i rätt riktning. Det räcker inte utan mer behöver göras för att nå en jämlig skatt mellan de som är pensions- och arbetstagare. Pensionen är ju de facto något man själv tjänat in och kan alltså betraktas som en uppskjuten lön.

Vi har fattigpensionärer i Sverige idag, vi har en orättvis skattebelastning för den stora och betydande gruppen pensionärer i Sverige och det är nu vi måste agera för att få en förändring under nästkommande mandatperiod. Nu och inte i morgon. SPF har under det år som gått aktivt arbetat med olika kanaler för att nå ut med budskapet ovan. Responsen från de politiska partierna är svagt och partiprogrammen fortfarande luddiga gällande skillnaderna mellan löntagare och pensionärer där det otvetydigt är så att pensionärerna beskattas hårdare.

Målet är en jämlig och rättvis beskattning och den kan inte nås om vi inte får ett starkt inflytande på politiken. Varför skall de som får minst betala mest?

Vi är många som är engagerade i frågan idag. Våra krav måste bli kända och tydliga och bakom oss har vi alla våra föreningar som kraftfullt ställer sig bakom de förändringar som krävs för att nå målet.

Förslag:

- Att en tankesmedja inrättas som ett stöd till SPF:s centrala kansli
- Att starta tankesmedjan omgående med mål att skapa en jämlig och rättvis beskattning för landets alla pensionärer
- Att låta tankesmedjan verka under fem års tid eftersom det är en trolig realistisk tidshorisont att utgå ifrån innan målet är nått
- Att tankesmedjan samverkar och knyter andra pensionärsorganisationer till sig samt andra organisationer som verkar för samma ändamål
- Att det till tankesmedjan knyts ledamöter med efterfrågad kompetens från hela landet så att förankringen med en automatik kan ske distriktsmässigt i landet
- Att som en del i arbetet utverka en aktiv kommunikationsplan över tid så att vi som organisation syns och driver processen framåt

Förslagsställare:

Tomas Rosenlundh, SPF Seniorerna Linje 9 Göteborg

Föreningens yttrande:

Föreningen vidareänder motionen utan eget yttrande.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen överlämnar motionen till förbundskongressen utan eget yttrande.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 44 och 45

Motion 44 uttrycker svårigheter att påverka i kommuner, landsting och regioner.

Motion 45 föreslår att det skapas en tankesmedja om pensionsbeskattningen.

Förbundsstyrelsen har sett behovet av att stärka opinionsbildning och påverkan lokalt och regionalt samt är övertygad om att en fortsatt satsning på utbildning och information riktad till medlemmar som utför påverkansarbete är önskvärd.

En god omvärldsbevakning och analys är nödvändigt för att SPF Seniorerna ska växa och leva upp till sina deviser att vara seniorernas röst och den mest engagerande seniororganisationen. Sådan omvärldsbevakning och analys utförs av flera svenska och internationella organisationer. För SPF Seniorerna gäller det att ta del av dessa insikter och självständigt utvärdera dem. Det kan ske i olika former. I några distrikt kanske det sker i samverkan med andra organisationer som arbetar för seniorers sak. I andra kan det handla om att arrangera seminarieserier eller studiecirkel i någon framtidsinriktad fråga. Att däremot inrätta en egen särskild tankesmedja, i ordets rätta bemärkelse, är ett mycket grannlaga och kostsamt företag.

FS anser att det behövs en jämlik och rättvis beskattning av alla pensioner i Sverige. Sedan flera år tillbaka har SPF Seniorerna ett organiserat samarbete med PRO, SKPF och RPG om pensionerna, i form av en arbetsgrupp. Arbetsgruppen har till uppgift att komma med gemensamma förslag till hur Sveriges pensionärer kan få en bättre ekonomi. Det omfattar bland annat hur pensionerna kan höjas för de sämst ställda, hur pensioner bör beskattas, hur vi kan höja bostadstilläggen och hur pensionssystemet kan utvecklas i framtiden. FS anser att den bästa möjligheten att få tillstånd en förändring i riksdagen är genom ett samarbete med övriga seniororganisationer. Att skapa en parallell tankesmedja inom SPF Seniorerna i enbart skattefrågan anser inte FS är en bra väg då den riskerar att blockera det gemensamma arbetet med att få en pension som alla kan leva på.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionerna.

46. Tillsätta fokusgrupper på förbundet

Fokusgrupper behövs på central nivå för att samordna och utveckla patrullarbete och annan offensiv verksamhet inom det område som patrullarbetet förekommer och samtidigt förse förbundsledningen med fakta för att få större genomslag i media.

Förslag:

Starta fokusgrupper på specifika ämnesområden, där SPF upplever att det finns behov att få ut fakta och erfarenheter för att påverka staten, regionerna/landstingen och kommunerna i positiv riktning för pensionärerna.

Förslag på tänkbara fokusgrupper är exempelvis: äldremat, äldresjukvård, äldreboende (byggnad), äldreboende (vårdandet) och äldreförsäkringar och äldreekonomi.

Den fokusgrupp som bör startas först är inom äldremat, eftersom där finns en fungerande patrullverksamhet inom flera distrikt.

Fördelen med att ha en fokusgrupp på förbunds nivå är att erfarenheter lättare kan spridas till samtliga distrikt.

Fokusgruppen ska kunna ta hjälp av expertis för att öka kunskapen om ämnesområdet

Fokusgruppen ska vara ett stöd för patrullarbetet ute i distriktet

Fokusgruppen ska också ta in erfarenheter från distriktens patrullarbete

Fokusgruppen ska stödja förbundsledningen och förse den med fakta från patrullarbetet ute i distriktet.

Förslagsställare:

Michael Wallin, SPF Seniorerna Nässjö

Föreningens yttrande:

SPF Seniorernas styrelse i Nässjöföreningen tillstyrker motionen och överlämnar densamma för distriktets handläggning. Vi menar också att alla pensionärsförbund, vad gäller vissa fokusgrupper, borde kunna samarbeta för att uppnå större effekt.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 46

Förbundsstyrelsen knyter redan idag till sig resurspersoner i form av olika arbetsgrupper och referensgrupper. Förutom arbetsgrupper har FS även knutit till sig sakkunniga inom vård- och omsorgsfrågor, bostadsfrågor, läkemedel, juridik och pensionsfrågor. Under senare år har förbundsstyrelsens arbetsgrupper behandlat frågor som ålderism, läkemedel, föreningsutveckling, vård och omsorg med mera. FS anser dock att behovet av arbetsgrupper (i motionen benämnt fokusgrupper) bör vara levande gällande vilka fokusfrågor som behandlas samt uppdragens längd. Grupperna bör också styras av den verksamhetsinriktning som beslutas för kongressperioden samt i förbundets verksamhetsplaner för respektive budgetår.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen

att anse motionen besvarad.

Avgifter

47. Ändring av tidpunkt då antalet medlemmar ska räknas

Ändring av tidpunkt då antalet medlemmar ska räknas för att utgöra grund för utdebitering av distrikts- och förbundsavgifter

Som de flesta vet, beräknas distrikts- och förbundsavgiften för närvarande på det antal medlemmar som är registrerade på respektive förening exakt vid årsskiftet. Detta innebär, att förening som "tappar" medlemmar missgynnas, Man får betala för fler medlemmar än man har, vilket utgör en ekonomisk belastning. Att medlem avstår från att förnya sitt medlemskap efter ett årsskifte kan ha skilda anledningar. Hög ålder, vacklande hälsa eller avflyttning till annan ort, är vanliga orsaker. Det är inget konstigt i detta.

Förslag:

Förslag att man ändrar aktuellt beräkningsdatum till månadsskiftet mars/april. Det sammanfaller då med det datum, då många föreningar avför medlem som inte betalt årets medlemsavgift. (Efter påminnelse.)

Är man från distrikts- och förbundshåll obenägen att vänta med utdebitering till efter 1 april, kan man göra en preliminär utdebitering på medlemsantalet vid årsskiftet minus 10 %. Alternativt kan man ha denna nivå som permanent beräkningsnivå istället för ovan föreslagen. Även då kommer man verkligheten närmare än vid nuvarande system. Självklart skall föreningarna även i fortsättningen få hela medlemsavgiften från under året tillkommande medlemmar. Den "extrapeng" detta utgör äts mer än väl upp av föreningarnas kostnader för medlemsvärvning.

Förslagsställare:

Evert Alf, SPF Seniorerna Hult-Höreda

Föreningens yttrande:

Med referens till SPF Seniorerna Hult-Höredas årsmöte den 30 januari 2016 översändes härmed – i enlighet med § 11 i årsmötesprotokollet, där årsmötet tillstyrkte motionen

"Motion angående vid vilken tidpunkt medlemsantalet skall räknas för att utgöra grund för utdebitering av distrikts- och förbundsavgifter".

Vi hemställer att Distriktsstyrelsen behandlar motionen, och att den därifrån med tillstyrkan sänds vidare till förbundet.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen beslöt

att bifalla motionen och lämna denna vidare till förbundet

48. Hantering av medlemsavgifterna

SPF Seniorerna Häbo är en mindre förening inom SPF Seniorerna vilken har medlemsavgiften som en betydande del av sin årliga intäkt. Föreningen har accepterat den centrala uppbörden av medlemsavgiften med förhoppningen att detta skulle innebära mindre administrativt arbete på lokal nivå.

Tyvärr har den centrala uppbörden av avgiften under 2016 inte gett oss denna lättnad i vårt dagliga arbete. Det har snarare inneburit en ännu högre belastning på våra medlemssekreterare och vår kassör än vad den lokala uppbörden innebar.

Det har dessutom inneburit att medlemsavgifterna kommer mycket sent till föreningen. Allt detta har gett upphov till många kritiska röster mot den centrala

uppbörden. Det är dessutom helt oacceptabelt att de lokala föreningarna ska betala medlemsavgifterna för personer som uppenbarligen inte är medlemmar i den lokala föreningen. Till och med ska föreningarna betala medlemsavgifter för personer som inte finns. Veterligen finns inget stöd i stadgarna för denna hantering av medlemsavgifterna. Styrelsen för SPF Seniorerna Häbo vill dock fortsätta använda central uppbörd under förutsättning att följande yrkande bifalles under kongressen.

Förslag:

Yrkande nummer 1: Medlemsavgiften för nästkommande år ska aviseras i sådan tid att betalning sker senast den 1 december året innan medlemsåret.

De lokala föreningarna ska erhålla sin beskärda del av medlemsavgifterna senast den 31 december året innan medlemsåret.

Antalet medlemmar under medlemsåret ska beräknas på det antal medlemmar som erlagt medlemsavgiften per den 31 december året innan medlemsåret.

Påminnelse om inbetalning av medlemsavgiften hanteras enligt nuvarande metod, dock ska betalningspåminnelse skickas senast den 14 december året innan medlemsåret.

Yrkande nummer 2: Andemeningen i yttrande 1 införs på lämpliga ställen i stadgarna.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Häbo

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Uppsala län instämmer i fördelarna med central uppbörd och tillstyrker den delen av motionen, men avstyrker den föreslagna tidplanen.

SPF Seniorerna Uppsala län avslår därmed motionen.

49. En oacceptabel ordning avseende obetalda medlemsavgifter.

I dag är medlemsavgiften 200 kr/år. Därav går 130 kr till förbundet, 20 kr till distriktet och endast 50 kr till den lokala föreningen. Den lokala föreningen får försöka vända på varje krona för att medlemmarna ska känna sig välmående. Om inte så är risken stor att man utträder.

Nu är det så att en del medlemmar inte betalar sin årsavgift. Det kan bero på många olika orsaker. Problemet som uppstår är att föreningen ändå får betala 130 kr till förbundet. Denna ordning är naturligtvis helt i sin oordning. Alla inblandade, förbundet, distriktet och föreningarna, måste ta sin del av den missade intäkten. Det är orimligt att den centrala förvaltningen tillskansar sig medel som inte finns.

Förbundet räknar föreningarnas medlemmar per den 1 januari. De inbetalningskort som skickas ut ska vara betalda senast (för 2017) den 28 februari 2017. Detta harmonierar inte med stadgarna. Föreningarna har ingen möjlighet att veta om medlemmar har betalt inom fastlagd frist enligt stadgarna. Ändå kräver förbundet in medlemsavgiften för registrerade medlemmar per den 1 januari.

Man kan inte begära att en medlem skriftligt eller muntligt säger upp sin medverkan. Uppsägning sker oftast här som i andra föreningar genom att man inte betalar sin avgift. Vi arbetar dock hårt med att medlemmen ska betala. Det sker genom de olika kontaktvägar som vi har.

Förslag:

att medlemmar i föreningen räknas tidigast 4 veckor efter nuvarande frist (slutet av mars månad) att det under inga omständigheter kan krävas in medel från föreningen för medlemmar som inte betalt.

Vi anser att utebliven avgift ska betraktas som utebliven avgift för alla.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Östersund

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Jämtlandsdistriktet tillstyrker motionen samt vidarebefordrar den till förbundskansliet för vidare handläggning.

50. Omarbetning av § 6 i förbundsstadgan

Enligt § 6 i förbundsstadgan kan förbundet taga ut förbundsavgift och distriktsavgift av en SPF-avd. med central uppbörd för personer som inte betalat årsavgiften eller avlidit under året och var registrerade som medlemmar 1 januari.

Med detta system får övriga medlemmar i SPF-avdelningen betala avgifter till förbundet för personer som avlidit eller inte längre önskar vara medlemmar i föreningen.

Personen blir nästan tvångsansluten till SPF, men föreningen får betala avgiften.

Förslag:

Förbunds- och distriktsavgifter endast ska tas ut av personer som betalat medlemsavgiften

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Arbrå 320

Distriktets yttrande:

DS beslutar att sända motionen till kongressen med begäran om att stadgarna förtydligas på denna punkt (§ 6).

51. Regler för uppbörd inom SPF Seniorerna

Medlemsavgifter betalas i förskott. Avräkningsdag för antal medlemmar är årsskiftet och medlemmens sista betalningsdag är den 31 januari eller 1 mars beroende på central respektive lokal uppbörd. Föreningar tvingas därigenom att betala för medlemmar vars medlemskap upphör på grund av att medlemsavgiften inte betalas. Detta är inte rimligt och det påverkar föreningars ekonomi.

Förslag:

Att regeln ändras så att datum för avräkning av antal medlemmar senareläggs och sammanfaller med sista betalningsdag.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Skånedistriktet

52 Ändring av uppbörd och stadgar

Det kan ju inte vara värdigt ett Riksförbund att kräva en lokalförening på belopp för medlemmar som avslutar sitt medlemskap och där föreningen belastas. Hur horribelt detta kan te sig t.ex. när man t.o.m. kräver full förståelse för en medlem som inte tänker på att meddela föreningen före årsskiftet, att man vill avsluta sitt medlemskap, utan första när inbetalningstalongen anländer.

Förslag:

- Kongressen beslutar att utträdde medlemmar ej ska belasta den lokala föreningen ekonomiskt.
- Stadgarna omarbetas främst vad avser uppbörd av avgiften till Förbund och Distrikt, så att dessa ej upplevs som rekryteringshämmande av nya medlemmar

Förslagsställare:

Rolf Björklund, SPF Seniorerna Arvidsjaur

Distriktets yttrande

Efter kongresskompromissen om central uppbörd av medlemsavgiften har stadgarna skrivits om för att passa central såväl som lokal uppbörd. I avsnittet ” §6 Avgifter” finns angivet hur uppbörden skall gå till. Däremot finns ej angivet hur man ska förfara med den uteblivna avgiften för medlemmarna som av gått efter årsskiftet. Rutinen som tillämpas är att förbundet fakturerar föreningarna avgiften för dessa. Tanken med central uppbörd borde väl ändå ha varit att förenkla administrationen för föreningar, distrikt och förbund. Denna faktureringsrutin är onödig om man ser till förbundet som en organisation.

Distriktsstyrelsen tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 47–52

Motionärerna föreslår att förbunds- och distriktsavgift endast tas ut av de medlemmar som betalat medlemsavgiften. Det är ett avsteg från dagens förbundsstadgar, § 6 Avgifter, där antalet medlemmar i en förening fastställs 1 januari och föreningen betalar förbunds- och distriktsavgift för dessa, samt behåller hela medlemsavgiften för nya medlemmar innevarande år.

En motion föreslår dessutom att antalet medlemmar ska räknas per 1 januari och aviseras den 1 december. En annan motion föreslår att medlemmarna räknas i slutet av mars.

FS anser att det är en stor omställning för hela organisationen att ändra stadgarna för hur medlemsavgiften räknas ut. Förbundet kan i viss mån överblicka konsekvenserna för egen del men har ingen kunskap i dagsläget hur denna förändring skulle påverka distrikten. Frågan måste belysas ur fler synvinklar och vara ordentligt diskuterad av distrikten innan kongressen fattar beslut. Någon diskussion med distrikten har inte kunnat genomföras under den korta tid som förbundet har haft att svara på motionerna.

FS har föreslagit en större stadgerevision till kongressen 2020, då samtliga frågor rörande stadgeändringar kommer att diskuteras, vilket inkluderar frågan om uttag av förbunds- och distriktsavgifter.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionerna besvarade.

53. Medlemsavgift

Förslag:

Att medlemskap i SPF Seniorerna, föreslås uppdelat på två nivåer enligt följande:

Huvudmedlem

Familjemedlem

Som huvudmedlem ska man betala full medlemsavgift och få medlemstidningen Senioren hemsänt till sin hemadress på samma sätt som idag.

Ett familjemedlemskap förutsätter att någon i samma hushåll som huvudmedlem enligt ovan. Familjemedlem är fullvärdig medlem, men erhåller inte utskick av medlemstidningen Senioren eller andra utskick varför medlemsavgiften är reducerad.

Förslagsställare:

Kerstin och Claes-Göran Svensson, SPF Seniorerna Boren

Föreningens yttrande:

Årsmötet våren 2015 tillstyrkte motionen med ett tillägg. Reducerad medlemsavgift för Familjemedlem föreslås under förutsättning att andelen avgift som tillfaller respektive föreningen skall vara oförändrad.

Distriktets yttrande:

Östgötadistriktet tillstyrker motionen.

Östgötadistriktet framhåller att förbundsstyrelsen utreder och beaktar kostnader som uppstår.

54. Inrättande av medlemsavgift med familjerabatt

I dagens läge är alla medlemmar fullbetalande. Vi menar att ett familjemedlemskap skulle gynna SPF Seniorernas medlemsutveckling och goodwill. Som intresseorganisation och lobbygrupp är SPF Seniorerna beroende av det underlag som organisationen representerar. Ett solitt och växande medlemsantal borgar för ökat inflytande på alla nivåer. Den ekonomiska aspekten för den enskilde bör man inte heller bortse från. Det är också viktigt att SPF tål att jämföras med andra intresseorganisationer och visar vilja och förmåga att åstadkomma en förändring.

Förslag:

Att medlemsavgiften fr.o.m. 2018 för familjemedlem skall vara 50% av ordinarie årsavgift samt

att uppdraga åt styrelsen att utfärda eventuellt behövliga tillämpningsanvisningar.

Förslagsställare:

Kjell Österlund, Stig Aldén, Barbro Gren, Birgit Berlin, Arne Kjellberg, Marianne Kjellberg, Elisabeth Lindberg, Roland Ringvall, Maud Klint, Britt Anger, SPF Seniorerna Rudbeckius

Föreningens yttrande:

Motionen antagen såsom sin av Rudbeckius styrelse.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen ställer sig ej bakom motionen med tanke på alla ensamstående.

2017-03-31 Årsstämman

Yrkanden:

Motivet är att värna om den enskilde medlemmens ekonomi och önskar att motionen godkänns av styrelsen innan den skickas till kongressen.

Kostnaderna är dyrare som ensamstående eftersom man som två delar på många kostnader.

Beslut: De två förslagen ställs mot varandra och årsstämman ställer sig bakom styrelsens yttrande.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 53 och 54

Motionärerna föreslår att det införs ett centralt familjemedlemskap med reducerad avgift.

FS anser att det i dagsläget inte finns några hinder för de föreningar som vill att besluta om familjemedlemskap i den egna föreningen. Ett centralt beslutat familjemedlemskap, där förbundet står för reduktionen, skulle inverka menligt på förbundets och distriktens ekonomi då vi har en mycket stor grupp som är familjekopplade.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att motionerna avslås.

55. Medlemsavgift vid direkt förbundsanslutning

Enligt stadgarna kan en medlem bli direktansluten till förbundet. Denna form av medlemskap kostar 350 kr i årsavgift. Medlemsavgiften i SPF Seniorerna är i snitt 250 kr per år, där föreningen, distriktet och förbundet delar på summan. Man läser i tidningen Senioren att det ska arbetas hårdare med värvning av medlemmar. Genom mitt förslag kanske SPF Seniorerna får fler medlemmar. Tänk på fattigpensionären.

Förslag:

de som via direktanslutning till förbundet är nöjda med att få tidningen och nyttja förbundets medlemsförmåner betalar mindre än de som är intresserade av föreningslivet och vill vara med på träffar, resor och andra aktiviteter.

Förslagsställare:

Ali Attar, SPF Seniorerna Tuve Göteborg

Föreningens yttrande:

Självklart har vi alla en önskan och ambition att SPF Seniorerna ska växa och bli en ännu starkare röst för oss äldre i samhället.

Det är de enskilda medlemmarna och föreningarna som utgör grunden i förbundets och distriktens verksamhet. Vi utgår ifrån att förbundet helst vill styra medlemmar till enskilda föreningar för att ge möjlighet till samvaro, trivsel, engagemang och aktivt arbete för äldres villkor. Förbundet har knappast någon anledning att särskilt premiera personer som enbart vill prenumerera på tidningen Senioren samt nyttja förbundets medlemsförmåner genom extra låga årsavgifter. Enbart en fristående prenumeration på tidningen kostar 350 kr per år.

Även om en enskild förening i SPF Seniorerna givetvis önskar ett aktivt deltagande i föreningens verksamhet och gärna också i förbundets arbete för oss äldre, står det varje medlem fritt att efter eget önskemål delta i föreningens utbud av aktiviteter eller inte; detta till en årsavgift av hos oss 250 kr år 2017. Avgiften kan absolut inte betraktas som oskälig och är, såvitt vi vet, modest jämfört med avgiften hos andra pensionärsorganisationer.

Styrelsen för SPF Seniorerna Tuve anser inte att avgiften för förbundsmedlemskap ska ändras utan vill istället försöka locka seniorer till den enskilda föreningen, helst med aktivt deltagande i föreningsverksamheten.

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Göteborgsdistriktet avstyrker motionen och hänvisar till yttrandet från SPF Seniorerna Tuve.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 55

Motionären föreslår att medlemsavgiften för direktanslutna sänks för att attrahera fler medlemmar.

FS anser att det är bra att medlemmar är anslutna till någon förening eller nätverk som håller en löpande kontakt med dem. Kongressen har därför tidigare uttalat att de direktanslutna ska ha den högsta medlemsavgiften i organisationen för att göra det mer attraktivt att bli medlemmar lokalt. FS delar den synen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att avslå motionen.

56. Ökad redovisning av SPF:s krav i stora media

Våra krav betr. avskaffandet, av, "pensionärsskatten" och reform av pensionssystemet framförs i olika sammanhang av förbundet, främst genom ordförandens förtjänstfulla stora insats. Det visar sig dock att vi inte hörs av allmänheten i den stora opinionsbildningen. I TV förekommer program av olika slag där pensionärssynpunkter inte kommer fram, t ex partiledardebatter och Almedalsdiskussioner. Det är stark konkurrens om utrymme i TV och rikspress. För att få plats krävs PR och lobbying på professionell nivå. SPF saknar såvitt jag förstår denna resurs. Anställande av en liten PR avdelning skulle förslagsvis innebära höjning av vår medlemsavgift med 50 kr/år och en budget på ca 12 miljoner. Det vore väl använda pengar!

Förslag:

- höja medlemsavgiften för att bekosta en effektiv PR och lobbying verksamhet
- anställa personal för att främja våra intressen genom PR och lobbying.

Förslagsställare:

Bengt Linnman, SPF Seniorerna Karlaplan

Föreningens yttrande:

Styrelsen för SPF Seniorerna Karlaplan har behandlat rubricerade motion och sänder den vidare till SPF Seniorerna Stockholmsdistriktets med följande yttrande: Vi avvisar motionärens förslag om att höja medlemsavgiften med följande motivering. Vi delar motionärens åsikt: att seniorgruppen inte är tillräckligt synlig i de forum som styr den allmänna debatten, trots insatser från förbundet och förbundsordförande. Det sammanhänger uppenbarligen med det faktum att seniorgruppen boks sitt stora antal är dåligt 1 representerad i beslutsfattande organ och i ledande ställningar, och att den resurs som seniorer i kraft av sin erfarenhet utgör inte tas tillvara bättre. Det finns i Sverige en märklig inställning att man gjort sitt då man blivit senil". Så är inte fallet i andra tänder, där äldre personer ofta intar viktiga positioner. Emellertid bidrar SPF:s medlemmar redan nu med stora resurser till Förbundet och till distriktet. Av den avgift som en medlem i en lokalförening betalar går nu 170 kr till avgifter till förbund och distrikt. Det är för de flesta föreningar mer än hälften av medlemsavgiften. Därtill kommer att medlemmar också mestadels måste betala mötesavgifter för att bidra till olika möteskostnader. Om avgiften höjdes för att förbundet skulle få ytterligare medel finns det risk för att vi förlorar medlemmar. Ytterligare uttaxering av avgifter ser vi inte som lösningen på problemet. Det verkar viktigare att nyttja befintliga resurser på ett än bättre sätt.

Distriktets yttrande:

För det första har SPF Seniorernas förbund redan betydande resurser för PR och lobby. Som motionären själv påpekar så har vår förbundsordförande Christina Rogestam avsevärt lyft frågan och deltagit i många debatter och varit omnämnd i många tidningsartiklar. I bakgrunden finns också SPF:s tidigare förbundsordförande

Barbro Westerholm som i kraft av sin riksdagsplats framgångsrikt tar våra intressen tillvara. På förbundskansliet finns dessutom vår generalsekreterare Peter Sikström, vår biträdande general sekreterare Stina Nordström med ett förflutet som informationschef på AMS, pressekreterare Anna Eriksson som närmast kommer från riksdagen samt slutligen ganska nytillträdde samhällspolitiska chefen Martin Engman. Vi har således redan en mycket god kompetens vad gäller PR och lobbyverksamhet.

Distriktsstyrelsen tror inte heller att det skulle mötas av positivt gensvar att höja medlemsavgiften med 50:-/år och medlem. Många medlemmar tycker redan att medlemsavgiften är hög samt att en alltför stor del går "uppåt" i organisationen. Distriktsstyrelsen föreslår stämman att avslå motionen att överlämna motionen till förbundet att beslutas på kongressen. Tillägg: Distriktsstämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

57. Förslag till omfördelning av medlemsavgiften

Medlemmarna i vår lokalförening, SPF Seniorerna Vaxholm, erlägger idag 250 kr i årsmedlemsavgift. Av dessa 250 kr betalar föreningen 130 kr till SPF Seniorerna centralt vilket motsvarar 52 procent av den totala avgiften. Till distriktet betalas 40 kr, 16 procent av den totala avgiften och kvar blir 80 kr till vår lokala förening vilket motsvarar 32 procent av den totala avgiften. Detta innebär att den lokala föreningen, för varje medlem, erlägger 170 kr eller 68 procent av medlemsavgiften till förbund och distrikt.

Förbund och distrikt förkunnar ideligen vikten av verksamheten på lokal nivå och att den utgör den absolut viktigaste delen av SPF Seniorernas totala verksamhet. Vår förening finner dock ingen logik i att förbundsstyrelse och förbundskansli betonar att verksamheten på det lokala planet är huvuduppgiften samtidigt som man avtvingar den lokala verksamheten hela 68 procent av medlemmarnas årsavgift.

Till den förra kongressen 2014 inkom SPF Surabygden med en motion (§ 23 motion 42 i kongressprotokollet) – "Låt mer av medlemsavgiften gå tillbaka till lokala föreningarna" i vilken man föreslog att lokalföreningarna skulle få behålla ytterligare 20 kr av medlemsavgiften. SPF Västmanlandsdistriktet biföll denna motion.

I förbundsstyrelsens yttrande över motionen står att läsa: "Någon möjlighet att sänka förbundets andel av medlemsavgiften utan att dra ner på planerad verksamhet och stöd finns inte. Från enskilda medlemmar, föreningar och distrikt kommer istället krav på att SPF centralt ska göra mer, synas bättre och stödja organisationen mer. Den enskilda föreningen är fri att anpassa medlemsavgiften efter de resurser som föreningen behöver för att klara sin verksamhet."

I svaret på motion 42 säger man sig inte ha möjlighet till kostnadsminskningar utan att dra ner på planerad verksamhet, men just detta anser vi måste bli en konsekvens av att lokalföreningarna ej längre klarar av att avstå 68 procent av medlemmarnas inbetalade årsavgift.

Under hösten 2016 har förbundskansliet producerat två intranetinslag rörande förbundets ekonomiska status. Det första inslaget beskriver förbundets budget och framförallt hur intäkter och utgifter är fördelade. I detta inslag framgår bl.a. att en stor del av förbundets intäkter används för att finansiera den för medlemmarna viktiga "Senioren".

Granskar man årsredovisningarna finner man att tidningen i stort sett är självfinansierad med hjälp av sålda annonsplatser. Den största posten på utgiftssidan utgörs av personalkostnader.

I det andra intranetinslaget, med ekonomiska förtecken, låter generalsekreteraren medlemmarna förstå att förbundets del av medlemsavgiften måste höjas vid kongressen 2017.

För oss ute på fältet ter det sig märkligt att en anställd generalsekreterare inför kongressen går ut till medlemmarna i syfte att påverka ett medlemsavgiftsbeslut i en kommande kongress.

Under ett webbseminarium hösten 2016 belystes ett för SPF nytt fenomen. För första gången på många år minskar medlemsantalet och förbundet har därför genomfört en riktad medlemsundersökning kring den uppkomna minskningen och därefter gjort en avhoppsanalys. I denna analys framkommer tydliga signaler om att där det förekommer en minskning är den orsakad av den lokala föreningens verksamheter och aktiviteter. Där det förekommer en ökning, vilket det gör i vår förening, så är uppkomsten beroende av den lokala verksamheten samt föreningens aktiviteter. Vi är angelägna om att denna positiva utveckling fortsätter. Av betydelse är här våra olika arrangemang och aktiviteter samt vår förmåga att agera i olika, för medlemmarna betydelsefulla sammanhang.

Förbundet har också undersökt bland medlemmarna anledningen till att man gått med i SPF och fått tydliga svar om att detta beror på de lokala aktiviteterna samt att man som medlem får tillgång till tidningen Senioren.

Förbundet har under året föredömligt belyst problematiken kring att antalet "fattigpensionärer" ökar runt om i vårt avlånga land. Så är fallet även i Vaxholm. Att hela tiden ta ut avgifter för de verksamheter och aktiviteter, som vi arrangerar lokalt eller att ytterligare höja medlemsavgiften, om också bara lokalt, drabbar just denna allt större grupp pensionärer och förhindrar dessa att kunna delta i den gemenskap SPF-verksamheten innebär. En viktig uppgift för lokalföreningarna är att bryta utanförskap, kanske särskilt för denna grupp, som inte har så stora möjligheter till sociala aktiviteter som medför kostnader. Att höja medlemsavgiften gagnar inte denna uppgift.

Ett ytterligare argument för att höja den centrala delen av medlemsavgiften är, enligt generalsekreteraren, att PRO:s centrala medlemsavgift är högre än SPF:s. Ett synnerligen märkligt argumenterande, även det, då PRO utgör en helt annan organisation, och som även den brottas med en minskning av medlemsantalet.

PS Motionen stöds av SPF-föreningarna Idun Danderyd, Lidingöskeppet, Jarlabanke Täby, Vallentuna samt Österåker. Utöver dessa föreningar i Stockholmsdistriktet stöds motionen av ett antal föreningar i Sundsvall Västernorrland DS

Förslag:

- att ej genomföra en höjning av central- och distriktsdel av medlemsavgiften
- att besluta omfördela 20 kr per medlem av den nuvarande centrala avgiften till den lokala föreningen
- att för medlemmarna redovisa de krav som enligt central uppgift kommit från enskilda medlemmar, föreningar och distrikt, på att SPF centralt ska göra mer, synas bättre och stödja organisationen mer

Förslagsställare:

Pelle Lindelöf, SPF-Seniorena Vaxholm

Föreningens yttrande

Beslutades att gå vidare med motionen.

Distriktets yttrande:

Förbundsavgiften har varit oförändrad sedan beslutet om en höjning med 20 kronor på kongressen i Ronneby 2011. Flertalet föreningar höjde därefter medlemsavgiften 2012. Den genomsnittliga medlemsavgiften uppgår i dag till 250 kronor. Spannet är dock stort, från 200 kronor till 350 kronor. Det riktigt att såväl förbund som distrikt betonar föreningarnas betydelse som bas för såväl rekrytering som verksamhet. Därtill kommer föreningarnas viktiga påverkan i de kommunala pensionärsråden inklusive råden i stadsdelarna inom Stockholms stad. När det gäller förbundets verksamhet att synas och höras i den allmänna debatten i olika äldrepolitiska frågor liksom regelbundna kontakter med regering och riksdag är det alldeles klart att förbundet under den gångna kongressperioden lyckats nå ut med sitt budskap på ett helt annat sätt än tidigare. Detta beror på såväl en framgångsrik förbundsledning och en mycket kompetent kommunikationsavdelning. Av arbetet under föregående kongressperiod med "Ett steg till" och vars resultat presenterades på kongressen 2014 framgick att medlemmarna önskade att organisationen skulle synas och höras mer. Resultatet blev kongressens beslut om de fyra målområdena, där synas och höras är en. I motionen hävdas vidare att medlemstidningen Senioren i stort sett är självfinansierad genom annonsintäkter. Detta stämmer emellertid inte. Visserligen uppgick produktionskostnaden enligt redovisningen för 2015 bara till c:a 1 miljon kronor mer än annonsintäkterna, men då har hänsyn inte tagits till att personalkostnaderna för tidningens redaktion. För 2016 har även personalkostnaderna redovisats och då framkommer att de totala kostnaderna uppgick till 21 miljoner kronor och annonsintäkterna till drygt 13 miljoner kronor. Vi är alla stolta över tidningen Seniorens höga kvalitet och som dessutom är det viktigaste rekryteringsunderlaget. En kompetent kommunikationsavdelning är en förutsättning för att vi ska höras och synas. Förbundet har också under kongressperioden sänkt sina lokalkostnader och minskat personalstyrkan med en person. Därtill kommer, vilket i sig aldrig uttalats, att den centrala faktureringen kommer att medföra en ökad arbetsbelastning och ökade kostnader för förbundet, vilket kommer att tvinga fram en översyn och omprioritering av kostnaderna. När det gäller den framtida förbundsavgiften avstår DS från att yttra sig eftersom något sådant förslag inte föreligger. Av Stockholmsdistriktets handlingar till stämman 2017 framgår att någon avgiftshöjning inte föreslås.

Förslag till yttrande: Att motionen därmed anses besvarad
DS föreslår kongressen besluta i enlighet med styrelsens yttrande.

58. Stödmotion till föreningen Vaxholm (ovanstående motion)

SPF samrådsgruppen Sundsvall stödjer SPF förening Vaxholms tre att-satser.
(Ovanstående motion.)

SPF Seniorerna Västernorrlands styrelse beslutade 2017-02-27 att tillstyrka samrådsgruppens Sundsvalls motion, till stöd för SPF seniorerna Vaxholms motion.

59. Medlemsavgift

Styrelsen för SPF Seniorerna Askersund fick i uppdrag av årsmötet att lämna en motion till förbundet rörande medlemsavgiften.

Föreningens ekonomi har försämrats på grund av höjda medlemsavgifterna till den centrala nivån. De åtgärder som föreningen vidtagit är att byta till en sämre lokal med lägre hyra samt beslutat att styrelsen inte ska ha arvode för sitt jobb. Styrelsen bedömer att en höjning av medlemsavgiften inte kommer att godtas av medlemmarna; flera medlemmar kommer att lämna föreningen med resultat att ekonomin blir ännu sämre.

Förslag:

Att avgiften till förbundet sänks ned till den nivå som tidigare gällde.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Askersund

Distriktets yttrande:

Örebrodistriktet avstyrker motionen med följande motivering: Avgiften till förbundet har inte höjts på de senaste elva åren. Då kostnaderna under den här tiden inte stått stilla kan det enligt distriktets bedömning snarast finnas skäl för en rimlig höjning av avgiften till förbundet.

Förbundsstyrelsens yttrande över motioner 56–59

Motion 56 föreslår att förbundsavgiften höjs för att bekosta bl a PR och lobbyverksamhet. Motionerna 57 och 59 föreslår att förbundsavgiften sänks.

FS har i rambudgeten 2018-2020 redovisat sin syn på förbundsavgiften. Förbundet gör inte den bedömningen at förbundsavgiften behöver höjas för att bekosta ytterligare PR och lobbyverksamhet utan för att stärka föreningarnas verksamhet och genomföra större rekryteringskampanjer lokal och centralt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionerna.

Pensioner

60. Jämställda pensioner

SPF Seniorerna Ludvika har vid styrelsemöte den 1 februari diskuterat kvinnors låga pensioner. I vårt land, där jämställdheten framhävs så starkt, rimmar det dåligt att många kvinnor har så låg pension att den knappt går att leva på. Det finns en stor grupp kvinnor som idag är pensionärer och har arbetat deltid när barnen var små. De har ansvarat för barn och hem i mycket större utsträckning än män i en tid då jämställdheten inte var lika självklar som idag. Andra har arbetat i yrken där möjlighet till heltid inte funnits. Det har vid pensioneringen för många blivit en chock när första pensionsutbetalningen kommit. Att "det ska löna sig att arbeta" blir bara en klyscha när så många kvinnor, som förvärsarbetat ett helt liv, på ålderns höst tvingas leva på marginalen. Det finns många synpunkter på såväl dagens pensionssystem som beskattningen av pensionerna men jämställda pensioner, d.v.s. en utjämning mellan kvinnors och mäns pensioner, bör väl vara den mest självklara sak i vårt land.

Förslag:

Vi yrkar därför att SPF Seniorerna i pensionsfrågan särskilt arbetar för att kvinnors pensioner ska uppvärderas.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Ludvika

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Daladistriktet instämmer i motionärens beskrivning av hur illa jämställt det är när det gäller mäns och kvinnors pensioner och att SPF Seniorerna särskilt ska arbeta för att kvinnors pensioner ska uppvärderas. Styrelsen SPF Seniorerna Daladistriktet tillstyrker därför SPF Seniorerna Ludvikas motion i alla stycken.

61. Framtidens pensioner

Pensionssystemet skall vara sådant, att det ger ekonomisk trygghet för landets löntagare efter det att de lämnat sitt arbetsliv. Pensionssystemets grundläggande mål har alltid varit att minska fattigdom och ojämlikhet bland äldre. Pensionernas karaktär av långsiktigt åtagande görs att det måste präglas långsiktigt.

Alla i samhället – såväl unga som gamla, måste kunna lita på pensionssystemets hållbarhet.

Vårt nuvarande pensionssystem ska ha en inriktning, som stimulerar till arbete och utveckling. Idag är det många som ligger under EU:s fattigdomsgräns, som är 11 900 kr. Pensionen består idag av två delar, inkomstpension och premiepension.

Premiepensionen bygger på att du är en duktig "spekulant" på börsen. Framtida pensioner kräver, att det antingen införs ett nytt pensionssystem eller att det nuvarande revideras. Skiftande riksdagsmajoritet får inte förändra villkor och förväntningar för pensionärerna.

En framkomlig väg är, enligt pensionärsorganisationer, att man använder de pensionsavgifter, som idag går rätt in i statskassan, till att stärka pensionssystemet finansiellt. Rådande pensionssystemen bygger på ett antal olika hörnstenar, varav av en är antalet för - värvsarbetande befolkning och dels på de avgifter vi själva betalar

in till det allmänna pensionssystemet. Det är därför dags att förändra och förenkla pensionssystemet genom att man får en pension som ger en skäligen levnadsnivå.

Förslag:

Att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att på alla tillgängliga sätt påverka regering och riksdag att besluta om, att på sikt överföra avgifterna i sin helhet till det reformerade pensionssystemet för att trygga och säkra pensionerna.

Att höja avsättningen till den framtida pensionen

Förslagsställare:

Sven-Bertil Lindblom, SPF Seniorerna Borås 3:an

Distriktets yttrande:

Motionens synpunkter sammanfaller med SPF Seniorerna policy, motionen tillstyrkes.

Föreningens yttrande:

SPF Seniorerna Borås 3:an tillstyrker motionen och lämnar den vidare till styrelsen för vårt distrikt, SPF Seniorerna Södra Älvsborgsdistriktet, för vidare handläggning.

62. Höjd garantipension

Eftersom garantipensionen följer prisutvecklingen har höjningen varit runt 1 % under många år. 2017 års höjning är 1,1 %. För gifta är spannet idag 7093 – 10167 kr och för ensamstående 7952 – 11471 kr.

2003 infördes garantipensionen. Garantipensionen är en del av den allmänna pensionen och är ett grundskydd för den som haft liten eller ingen arbetsinkomst under livet. Grundskyddet har urholkats på grund av garantipensionens konstruktion. Med nuvarande konstruktion har vi fått flera pensionärer som riskerar fattigdom och klyftorna ökar i vårt land år efter år med nuvarande utformning, detta är inte acceptabelt. Sveriges 2,1 miljoner pensionärer är en nästan lika brokig grupp som övriga i samhället. Deras inkomstförändring i genomsnitt är därför inte särskilt träffsäker för varje pensionär. Av den anledningen har vi delat in pensionärskollektivet när det gäller garantipensionen i nedanstående grupper. Nu krävs det per den 1 januari 2018 en högst måttlig uppräknings av garantispennet enligt motionens förslag och detta i avvaktan på att garantipensionen per den 1 januari 2019 får en konstruktion som är anpassat till hela pensionssystemets konstruktion.

Förslag:

att garantipensionen för gifta skall vara i spannet 7700 – 11150 kr och för ensamstående 8700 – 12150 kr i steg enligt nedanstående. .

för gifta

1. 7700 – 8400 kr --- 2. 8401 – 9050 kr --- 3. 9051 – 9650 kr --- 4. 9651 – 10200 kr --
- 5. 10201 – 10700 kr --- 6. 10701 – 11150 kr

och för ensamstående

1. 8700 – 9400 kr --- 2. 9401 – 10050 kr ---- 3. 10051 – 10650 kr --- 4. 10651 – 11200
kr --- 5. 11201 – 11700 kr --- 6. 11701 – 12150 kr

Förslagsställare:

Gunnel o Sture Björk, SPF Seniorerna Litsbygden

Föreningens yttrande:

Årsstämman med SPF Seniorerna Litsbygden 2017-02-17 tillstyrker motionen i sin helhet.

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Jämtlandsdistriktet tillstyrker motionen samt vidarebefordrar den till förbundskansliet för vidare handläggning.

63. Kämpa för de svagaste pensionärerna

Vår glömda grupp = fattigpensionärer

Förslag:

Förslag på en förändring av skatteuttaget för gruppen fattigpensionärer Se bifogad motion

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Höstsol i Timrå kommun, Megan Sandberg

Distriktets yttrande:

Styrelsen för SPF Seniorerna Västernorrlandsdistriktet tillstyrkte 2017-03-27 SPF Seniorerna Höstsols motion gällande förändring i skatteuttag för gruppen fattigpensionärer.

64. Orättvisa i skatteuttag för giftermål efter 65 års ålder

Personer som gifter sig efter fyllda 65 års ålder, det vill säga efter uppnådd pensionsålder, får en lägre pension/högre skatt jämfört med personer som gift sig i yngre år.

Varför denna straffbeskattning av pensionärer som gifter sig efter 65 års ålder?

Vid samtal med Skatteverket säger man att det är billigare att leva två personer tillsammans än att leva i ett en-personshushåll, därför får man en reduktion av sin pension/högre skatt.

Detta resonemang gällde förr, innan lagen om sambeskattning upphävdes 1971.

Varför denna lilla grupp som gifter sig efter 65 års ålder exkluderades i detta beslut förefaller obegripligt. Dessutom är det ett brott mot regeln "allas likhet inför lagen".

Som ett exempel kan nämnas att för det nyss gifta pensionärsparet med "normal" pension så kan det röra sig om 800 kronor netto per person och månad, det vill säga en lägre inkomst på 19 200 kronor per år. Pengar som kan göra bättre nytta i detta pensionärshushåll.

Kostnaden för statskassan är sannolikt tämligen marginell eftersom det inte kan vara så många 65-plussare som möter kärleken sent i livet och dessutom gifter sig

Förslag:

Motionären vill att SPF Seniorerna på förbunds nivå driver frågan gentemot regeringen och riksdagen för en ändring i lagstiftningen.

Förslagsställare:

Anders Steene, SPF Seniorerna Tibble, Täby

Föreningens yttrande:

Styrelsen för Tibbleseniorerna biträder motionärens yrkande.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen delar motionärens framförda synpunkter och förslag till beslut. DS vill framhålla att detta gäller garantipensionen och den del av tilläggspensionen som motsvarar gamla folkpensionen. Den del av pensionen som kommer från det nya systemet, inkomstpension och premiepension påverkas inte alls om man gifter sig. Distriktsstyrelsen föreslår stämman att stämman beslutar i enlighet med motionens förslag

att motion och yttrande överlämnas till Förbundet för att behandlas på kongressen
Tillägg: Distriktsstämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

65. Återbetalningsplan för plundrade pensionsfonder

Besluta om en återbetalningsplan för de flera hundra miljarder kronor som plundrats ur våra pensionsfonder. Inför likvärdig skattesats för pensionärer och förvärvsarbete.

Varje år ökar andelen fattigpensionärer i Sverige på grund av att de inbetalningar vi gjorde till pensionsfonderna plundrades av riksdagspolitikerna som påstod att fonderna var överfinansierade. Dessutom införde alliansregeringens politiker flera straffbeskattningar på landets pensionärer utan att de fem pensionärsförbunden agerade mot detta. Sverige är det enda EU-landet som vägrar skriva under avtalet som förhindrar diskriminering av pensionärer vilket är skamligt och vittnar om svaga förbundsledningar.

Förslag:

att SPF Seniorernas förbundsledning tillsammans med övriga pensionärsförbund aktivt arbetar för att införa en återbetalningsplan för de överförda pensionspengarna med krav på ränta på ränta och beräknad tillväxt under åren.

att SPF Seniorernas förbundsledning tillsammans med övriga pensionärsförbund aktivt arbetar för att få till stånd en lagstiftning som leder till att våra pensionspremier omfattas av insättningsgaranti för att återskapa förtroendet för vårt pensionssystem.

att SPF Seniorernas förbundsledning tillsammans med övriga pensionärsförbund aktivt arbetar för att återinföra en rättvis och likvärdig beskattning på arbetsinkomst och inkomst av pension.

att SPF Seniorernas förbundsledning tillsammans med övriga pensionärsförbund aktivt arbetar för att avskaffa "bromsen" i takt med att vi återfår de tidigare inbetalade pensionspengarna.

att SPF Seniorernas förbundsledning tillsammans med övriga pensionärsförbund aktivt arbetar för att vi får behålla PPM-systemet som ger bra avkastning och försvårar för nya äventyrligheter.

Förslagsställare:

Kaj-Åke Larsson, SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal

Föreningens yttrande:

Denna motion har SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal i styrelsebeslut 2017-03-24 enhälligt beslutat lämna till SPF Seniorerna Bohusdistriktet.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

Förbundsstyrelsens yttrande över motionerna 60–65

SPF Seniorerna har under de senaste åren med kraft fört fram kraven på ett förändrat pensionssystem. Huvudkravet är att hela pensionssystemet måste utvärderas så att det uppfyller sina grundprinciper och sitt syfte om att ge ekonomisk trygghet på äldre dagar. Detta innefattar bland annat en översyn av den automatiska balanseringen, nivån på pensionsavgifterna, taket i bostadstillägget, det s.k. förskottet och de pensionsavgifter ovanför taket som idag går som skatt till staten. Pensionssystemet

måste ta större sociala hänsyn än vad det gör idag, där systemets finansiella stabilitet sätts framför allt annat. Arbetet har skett genom uppvaktningar till regering och riksdag, debattartiklar och andra utspel i media, egna rapporter samt utmaningar där rikspolitiker provat på att leva på en normal pension under en veckas tid.

Tillsammans med övriga seniororganisationer har förbundet överlämnat skrivelser och besvarat remissvar om jämställda pensioner, premiepensionen, tjänstepensionsuttag och efterlevandeskydd.

Motion 65 tar upp frågan om återbetalningsplan för överförda pensionspengar.

När pensionssystemet gjordes om lades det nya systemet utanför statsbudgeten.

Samtidigt tog staten hand om delar av de pensionsutbetalningar som det tidigare AP-systemet skötte, till exempel förtidspensioner och garantipension. Statskassan fick således nya utgifter och därför överfördes 258 miljarder från AP-fonderna, precis som motionären skriver. Det är emellertid en seglivad myt att dessa 258 miljarder var ett "lån" som skulle betalas tillbaka. Det är också ett faktum att om inte staten hade tagit över dessa pensionsutbetalningar så hade de legat kvar i ett från början underfinansierat pensionssystem.

SPF Seniorerna kommer fortsätta att driva kravet om en utvärdering och översyn av hela pensionssystemet. Att grundskyddet i systemet nu ses över är bra, men inte tillräckligt. Målet är att alla ska kunna leva anständigt på sin pension.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionerna besvarade.

66. Lika skatt på pensionsinkomster oavsett ålder

Skatten på pensioner är orättvis jämfört med arbetsinkomster och särskilt pensionsinkomster för personer under 65 år har det inte gjorts något åt, till skillnad för pensionärer som fyllt 65 år.

Förslag:

Jag föreslår att kongressen beslutar om att lyfta fram den orättvisa skatteskillnaden mellan arbetsinkomster och pensioner, inte bara för dom som fyllt 65 år och som har fått en reducering av sin extraskatt redan utan lyfta fram frågan ÄVEN för alla pensionärer som INTE fyllt 65 år.

Förslagsställare:

Göran Niklasson, SPF Seniorerna Club 230 Staffanstorp

Föreningens yttrande

SPF Seniorerna Club 230 Staffanstorp tillstyrker motionen.

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Skånedistriktets styrelse tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 66

Kraven på att arbetsinkomster och pension ska beskattas lika har SPF Seniorerna fört fram under hela mandatperioden. Detta har skett genom uppvaktningar till regering och riksdag, debattartiklar och andra medieutspel samt förbundets webbverktyg Pensionärsskattekalkylatorn. Under perioden har en sänkning av skatten på pensionsinkomster genomförts och ytterligare en har aviserats. SPF Seniorerna har då varit tydliga med att detta är bra och viktiga steg, men inte tillräckligt. Hela skillnaden i skatt ska bort. SPF Seniorerna kommer att fortsatt driva frågan om

rättvis beskattning.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att anse motionen besvarad.

67. Tilläggs pension efter 65

Motion om förlängning av inbetalning av tilläggs pension till anställd som fyllt 65 och fortfarande har sin anställning kvar. Pensionsåldern luckras upp och fler och fler arbetar efter 65. Vi blir också uppmanade av staten att arbeta längre.

Förslag:

Att förbundet driver frågan att företagen ska fortsätta att betala in till tilläggs pension tills den anställde slutar sin anställning, dock längst till den månad då de fyller 67 år.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna 108 vänkretsen Eslöv

Distriktets yttrande:

Motionen har presenterats för Skånedistriktets distriktsstämma år 2016 och igen år 2017, som ställer sig bakom motionen. SPF Seniorerna Skånes distriktsstyrelse tillstyrker motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 67

Omkring var tionde senior arbetar idag vidare efter 65-årsåldern, i varierande grad och i olika branscher. För många handlar det om att hålla sig sysselsatt, för några mer om den sociala biten och för ytterligare en del om att utöka pensionen. Det är på det hela taget en positiv utveckling. Men arbetsmarknaden behöver bli mer välkomnande gentemot seniorer och ta tillvara på våra erfarenheter på ett bättre sätt. SPF Seniorerna har under mandatperioden drivit frågan om höjd LAS-ålder, kraftigare tag mot åldersdiskriminering på arbetsmarknaden och att den återinförda löneskatten för 65 år och äldre bör dras tillbaka. När vi lever allt längre behöver vi också jobba längre, i den mån man kan och vill. Ett naturligt steg när pensionsåldern höjs är att åldersgränserna i andra system följer med, så som socialförsäkringar, tjänstepensioner, LAS och inbetalning av pensionsavgifter.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att anse motionen besvarad.

Konsumentpolitik

68. Förbjud telefonförsäljning

Många människor blir lurade av oseriösa telefonförsäljare som erbjuder varor och tjänster av olika slag med förmånliga villkor. När varan har levererats visar det sig oftast bli mycket dyrare än vad som bestämts i telefonen. Det brukar inte gå att ringa tillbaka och rätta till eller annullera beställningen.

Om den uppringda ber att få en skriftlig beskrivning innan de tar ställning till ett eventuellt inköp nekar man: "vi arbetar inte på det sättet" alt. "det är helt onödigt, du måste nappa på det här förmånliga erbjudandet nu."

Detta skapar stora problem och många blir lurade av oseriösa försäljare som dessutom struntar i NIX-spärren.

Förslag:

Jag föreslår kongressen besluta att arbeta för att muntliga avtal via telefon ska vara förbjudna och att endast skriftligt ingångna avtal är giltiga.

Förslagsställare:

Lars Johansson, SPF Seniorerna Norra Härene-Hovby

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Skaraborg tillstyrker motionärens förslag att muntliga avtal via telefon ska vara förbjudna och att endast skrift ingångna avtal är giltiga. En lagstiftning med denna innebörd bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 68

Oseriösa telefonförsäljare är ett problem som drabbar många, inte minst seniorer. I juni 2015 överlämnade Utredningen om konsumentskydd vid telefonförsäljning sitt betänkande *Ett stärkt konsumentskydd vid telefonförsäljning (SOU 2015:61)* till regeringen. I sitt yttrande över remissen stödde SPF Seniorerna utredningens förslag att skriftliga avtal ska krävas vid telefonförsäljning av varor och tjänster till konsumenterna. Frågan bereds fortfarande i Regeringskansliet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

69. Tillgång till internet på äldreboende

2016-07-04 beslöt FN att tillgång till internet är en av de mänskliga rättigheterna för att alla ska kunna delta i samhället och utöva sina medborgerliga rättigheter.

I Sverige saknar 70 % av äldreboendena internet för de boende. För att välja äldreboende förväntas vi söka och jämföra på kommunernas webbplatser. Men när vi väl flyttat in anses vi inte vara sig klara eller ha behov av uppkoppling. Men vi har samma behov som övriga medborgare av kontakt med familj och vänner; av att kontakta våra läkare och googla på sjukdomar och mediciner; av att betala räkningar och deklarerera; av att läsa tidningar och hålla oss á jour med vad som händer i samhället; av att låna e-böcker på biblioteken; av att utöva våra hobbies; av att besöka museer och se SVT-Play och Öppet arkiv; av att kunna delta i debatten på Twitter och följa barnbarnen på Facebook och Instagram. De flesta av oss som bor på äldreboende har p.g.a. rörelsesvårigheter, syn- och hörselbesvär faktiskt betydligt större behov av internet än yngre.

Som förhållandena är nu blir de ett utslag av åldersdiskriminering.

Förslag:

Jag föreslår att SPF Seniorerna på alla nivåer ska verka för att alla äldreboendena ska erbjuda bra internet till de boende.

Förslagsställare:

Birgitta Jonsson

Föreningens yttrande

Föreningen tillstyrker motionen.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att det är viktigt att alla äldreboenden ska erbjuda bra internet till de boende.

Stockholms stad har redan bearbetats och beslutat att alla äldreboenden ska ha fiber indraget senast i slutet av år 2017. Så vår förhoppning är att resten av landet uppmärksammar problemet, med tanke på att idag saknar 70 procent av äldreboenden internet för de boende.

Förslag till yttrande: att tillstyrka motionen

att överlämna motionen och yttrande till förbundet för att behandlas på kongressen 2017. DS föreslår kongressen att besluta i enlighet med styrelsens förslag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 69

Motionären föreslår att SPF Seniorerna på alla nivåer ska verka för att alla äldreboendena ska erbjuda bra internet till de boende.

Förbundsstyrelsen delar motionärens, föreningens och distriktets bedömning.

Tillgång till internet är i dag ofta en förutsättning för att bland annat löpande och hålla sig informerad om händelser i omvärlden och närvärlden samt stå i kontakt med hälso- och sjukvård, vänner och anhöriga. Tillgång till internet kan därför också vara ett verktyg att motverka ensamhet. Därmed är det viktigt att äldreboenden erbjuder bra internet till de boende.

Frågan om seniorer och internet berörs i förbundsstyrelsens förslag till *Konsumentpolitiskt program*. Tillgång till internet på äldreboenden är en utmärkt sak att driva i kommunernas och landstingens/regionernas pensionärsråd.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

70. Äldres användande av sociala medier

Att sociala medier spelar en allt större roll, även för äldre, är ingen nyhet. Många äldre har svårigheter att röra sig fritt i samhället och därmed begränsade möjligheter att delta i olika aktiviteter. Om man ser digitaliseringen av vårt samhälle i stort, och de möjligheter som erbjuds och framför allt möjligheten att kommunicera, trots olika fysiska begränsningar, så är de näst intill oändliga. Vi vet, att fler och fler innehar datorer, plattor och smarta telefoner, men den kunskap som du kanske har med dig från arbetslivet blir snabbt föråldrad. Detta gäller inte minst Sociala medier; som ständigt ifrågasätts och misstag begås. Mycket av detta beror på bristande kompetens eller okunskap. men också på allt vederbörande Inte känner till de möjligheter som finns.

Kompetensutveckling, kommer i många fall, att spela en avgörande roll för hur du, som individ, kommer att kunna delta i det sociala livet. Dessutom spelar det roll för

hur du kan genomföra dina kontakter med myndigheter, näringsliv mm. Utvecklingen inom Sociala medier, har under den senaste tioårsperioden utvecklats, från att vara något som ungdomar höll på med, till att idag användas av så gott som alla, som fått del av den digitala världen. Statsmakterna har i olika sammanhang pekat på problemet men egentligen inte åstadkommit något konkret.

Förslag:

Att SPF Seniorernas förbundsstyrelse ges i uppdrag att genomföra utbildningsinsatser av resurspersoner inom Sociala medier för samtliga SPF Seniorerna föreningar. Att resurspersonerna får regelbunden komplettering av sin digitala kompetens främst inom området Sociala medier.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Huddinge

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna i Huddinge framför i sin motion att SPF Seniorerna förbundet ska ges i uppdrag att genomföra utbildningsinsatser av resurspersoner inom sociala medier för samtliga SPF Seniorerna föreningar.

Att lyfta äldre människors kunskaper inom data i allmänhet och sociala medier i synnerhet är ett uppdrag som gynnar äldres medverkan i, och påverkan på samhället. Det kan också motverka ensamhet och skapa samhörighet med andra människor. Äldre människors åsikter och röster invägs sällan i viktiga beslut och beaktande av äldres åsikter kräver närvaro på bl.a. sociala medier.

I samhället har det satsats och satsas fortfarande ganska brett på utbildning av äldre i olika dataprogram. Här har Seniornet och kommunerna genom Digidelsatsningen varit i framkant och man kan märka att en allt större del av SPF Seniorernas medlemmar är kontaktbara via sms och e-post. Bland annat Stockholmsdistriktet har också haft flera seminarier kring användandet av sociala medier. De Facebookkonton som startats av föreningar och distrikt upplever också ett ökat antal följare och en ökande trafik. På många håll genomförs studiecirklar i studieförbundens regi. SPF Stockholmsdistriktet anser med den bakgrunden att det redan finns gott om möjligheter för de som önskar lära sig datoranvändning och att det snarare är attityden till datorer som sådana som behöver angripas. Detta sker säkert allra bäst på det lokala planet och genom mun till mun- metoden, samt i en del fall genom hjälp från barn och barnbarn.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman att motionen därmed anses besvarad. Att överlämna motionen till SPF Seniorerna förbundet för behandling på förbunds-kongressen 2017

Tillägg: Distriktsstämman beslutade att bifalla motionen.

Andra att-satsen i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

Stämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med stämmans beslut.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 70

Motionären föreslår att förbundsstyrelsen ges i uppdrag att genomföra utbildningsinsatser av resurspersoner inom sociala medier för samtliga föreningar inom organisationen och att resurspersonerna får regelbunden komplettering av sin digitala kompetens främst inom sociala medier.

Förbundsstyrelsen håller med om att det är viktigt att utveckla äldre personers kompetens i att hantera olika digitala medier och är nödvändigt för att kunna vara

delaktig i samhället. I bland annat SPF Seniorernas *Konsumentpolitiska program* lyfts frågan om seniorers digitala vardag fram. I SPF Seniorernas *Föreningsguide* finns ett avsnitt som handlar om – Möjligheter i den digitala världen. Samt ytterligare ett avsnitt där vi uppmuntrar att föreningar tillsammans med medlemmar startar kurser för medlemmar eller blivande medlemmar i att hantera digitala medier, som en medlemsnytta i föreningen. Förbundskansliet tar just nu också fram en ”Facebookkurs” som kommer kunna användas som materiel i en studiecirkel eller kurs på föreningen i ämnet. Dock har förbundet inga möjligheter att genomföra utbildningar för samtliga cirka 800 föreningar. Förbundets utbildningsinsats koncentreras på att utbilda distriktens utbildare och ansvariga. Däremot kan Studieförbundet Vuxenskola, SV, vår utbildningspartner som vi är medlemmar i, hjälpa till att starta studiecirkel eller kurser i ämnet. De har bland annat tagit fram ett utmärkt studiematerial, *Alla kan surfa*. Studiecirkel och kurser genomförs bäst i nära anslutning där medlemmarna bor.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att anse motionen besvarad.

Motioner om seniorrespekt

71. Lagstifta om kommunalt pensionärsråd

I Finland, Norge och Danmark finns lagbundna råd motsvarande KPR. Däremot finns ingen sådan lag i Sverige. Motståndet beror främst på att den kommunala självstyrelsen anses viktigare samt att det redan i kommunallagen finns regel om samråd.

De flesta av Sveriges kommuner har ändå inrättat ett KPR därför att man anser det värdefullt med ett äldreperspektiv på kommunens frågor som rör äldre.

Men ett fåtal kommuner, däribland Kungsbacka, har inte ansett sig behöva inrätta ett KPR. Vår erfarenhet i Kungsbacka är att äldreperspektivet i många fall därför inte kommer fram i kommunens verksamhet.

SPF har länge drivit kravet på att lagstifta om kommunalt pensionärsråd. Vi anser att detta arbete behöver påskyndas och intensifieras med tanke på att dels alla kommuner skall ha ett KPR och dels för att antalet äldre blir allt fler och att frågor som rör äldre, t ex social omsorg, hälsa, sjukvård, mat, bostäder, kollektivtrafik inkl. färdtjänst, rekreation och friskvård, kultur och fysisk planering blir allt viktigare för en kommun.

Förslag:

att uppdra åt förbundsstyrelsen att skyndsamt intensifiera arbetet kring och i kontakt med politiska partier driva frågan om att lagstifta om inrättandet av kommunalt pensionärsråd att förbundet med ökad intensitet driver opinionsarbetet kring frågan inför valet 2018.

Förslagsställare:

Sex SPF Seniorerna föreningar i Kungsbacka kommun

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen tillstyrker motionen. Det skulle underlätta mycket i vårt arbete med KPR om samtliga kommuner i distriktet hade KPR. Vi vill också understryka att vi ser en skillnad till det sämre i Kungsbacka avseende äldreperspektivet i kommunens verksamhet

72. Äldreråd

Om det kommunala pensionärsrådets, KPR, uppgift rätt uppfattas och genomförs ger det en vinn-vinn effekt för såväl kommunen som pensionärerna. Men storleken på vinsten av rådets arbete är i hög grad beroende på förståelsen för och viljan hos kommunens styrande politiker. Att ta tillvara de äldre medborgarnas kunskaper och erfarenheter, liksom att tydligt ge dessa äldre sitt mänskliga och demokratiska värde, är en förutsättning för ett lyckat samarbete och därmed ett gott resultat. Synen på KPR och värdet av rådets arbete varierar idag mycket mellan landets 290 kommuner. Här finns nu alltifrån väl fungerande pensionärsråd till råd, där man blandar äldre frågor med icke-äldre frågor och till inget pensionärsråd alls.

Frågan om tvingande lag gällande KPR i varje kommun har varit uppe för behandling på tidigare SPF-kongresser. Slutsatsen har då varit betoning av värdet och kravet på lagstiftning. Förebilden har ofta varit de nordiskagrannarna Norge och Danmark, där man lagstiftat om s.k. Äldreråd i varje kommun (motsvarande).

I vårt land har inget hänt i frågan och man kan undra varför ärendet har bromsats.

När nu under 2017 även Finland inför en lag om Äldreråd i kommunerna, borde tiden

vara inne så att även vi kan få ett obligatoriskt och lagstadgat forum för äldrefrågor. Alla landets kommuner skulle därmed också bli deltagare i en vinstgivande verksamhet.

Förslag:

Att förbundet ges i uppdrag att verka för en lag om äldreåd eller alternativt ett lagstadgat KPR i varje kommun.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Laxen

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Uppsala län biföll motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 71 och 72

Motionärerna föreslår att kommunerna ska var skyldiga att inrätta pensionärsråd eller äldreåd. Förbundsstyrelsen delar till fullo motionärernas uppfattning och konstaterar att våra nordiska grannländer Finland, Norge och Danmark redan har sådan lagstiftning på plats. Förbundet har länge drivit frågan. Den bör förbundet fortsätta att driva tills lagen gör det obligatoriskt att kommuner, landsting och regioner inrättar råd för äldres sak i det egna området. Till detta vill FS lägga att det i lag även ska föreskrivas att råden kommer in tidigt i beslutsprocessen så att det går att seniorkompetensen kan tillföras ärendena på riktigt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionerna, samt

att pensionärsråd ska konsulteras tidigt i en beslutsprocess.

73. Rätten till en värdig död

I Sverige är det förbjudet med dödshjälp, men enligt Inozio undersökning är endast 12 procent emot aktiv dödshjälp. I Europa finns ett flertal länder där man kan få hjälp, Nederländerna Luxemburg, Schweiz, samt vissa stater i USA där man kan få hjälp att avsluta livet. Det vanligaste argumentet är människors lika värde. Vi har tittat på hur de är utformat i Oregon, USA som tillåter dödshjälp i följande fall:

Patienten är över 18 år.

Patienten är psykisk frisk och befinner sig i slutskede av en sjukdom som väntas leda till döden inom ett halvår.

Patienten har minst 2 gånger med minst 15 dagars mellanrum önskat att avsluta livet.

Patienten har uttryckt det skriftligt.

När patienten har blivit utredd av två läkare som är eniga om att patienten uppfyller ovanstående krav, skrivs sömntabletter ut som man själv bestämmer när man och om man vill ta. Modellen som man har i Oregon, kan i delar ligga till grund för utformning även i Sverige. Om man blir svårt sjuk i en obotlig sjukdom med svåra smärtor som följd bör man ha rätten att själv få bestämma över livets slut.

Förslag:

Vi föreslår att kongressen beslutar arbeta för rätten till en värdig död.

Vi föreslår att kongressen beslutar att driva frågan i berörda instanser.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Herrevad

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Västmanland biföll motionen.

74. Dödssjukas tillgång till läkemedel som förkortar deras liv

Det är väl bekant att dödssjuka, bland andra Harald Norbelie, velat få möjlighet att slippa en del av sina lidanden genom att avsluta sina liv men hindrats av lagar och bestämmelser. Att ta sitt eget liv är inte otillåtet eller olagligt i Sverige och det är därför inte heller olagligt att hjälpa någon att göra det. Men staten har gjort undantag för medicinsk personal som straffas genom att förlora sin legitimation om man gör det. Härigenom har man gjort det praktiskt svårt, för en sängliggande omöjligt, att avsluta sitt liv.

Självklart ska den som är deprimerad ges behandling och inte dödshjälp. Men när det gäller dödssjuka människor, där ingen bot finns, är situationen en annan. Då finns ingen anledning för politiker eller andra att säga: Du får inte slippa undan ditt lidande, du får vänta tills sjukdomen avslutar ditt liv.

Om man som politiker ser sig som ansvarig för människors liv hamnar man i en ohållbar situation. Ingen normal politiker tar på sig rollen att peka ut vem som ska leva och vem som ska dö, och därför tvingas dödssjuka lida in i döden. De enda som kan ta det ansvaret är de enskilda människorna själva. Om man inser det blir det inte svårt, det gäller bara att lyssna på människor och rätta sig efter deras önskingar om sig själva. Att inte omyndigförklara människor.

Förslag:

SPF ska driva frågan om att ge dödssjuka tillgång till läkemedel som förkortar deras liv på egen begäran

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Tibble, Täby

Distriktets yttrande:

Medlemmen Björn Lindfelt har lämnat in en motion till kongressen ang. dödshjälp. Styrelsen i SPF Seniorerna Tibble, Täby har tillstyrkt motionen. Frågan om dödshjälp reser många och svåra etiska frågeställningar. Frågan har också varit föremål för diskussioner under många år. Senast under hösten 2016 och vintern 2017 har frågan åter blossat upp. Frågan rymmer också olika tillämpningar. Att avstå från eller att avbryta en livsuppehållande behandling är tillåtet. S.k. palliativ sedering, som innebär att man lindrar symptomen genom att sänka medvetandegraden är tillåtet. Sedan 1991 får läkare ge en stor dos smärtstillande medel även om det påskyndar döden. Vad som däremot inte är tillåtet är s.k. läkarassisterat självmord.

Fokus i dag ligger på att utveckla den palliativa vården, d.v.s. vård i livets slutskede. Socialstyrelsen ger regelbundet ut uppdaterade anvisningar, eftersom kunskapsläget ständigt förbättras. Socialstyrelsen har konstaterat att tillgången till god palliativ vård varierar stort i landet och att kunskapen bland vårdpersonal varierar stort. Här finns således ett område med stor förbättringspotential. DS anser att en satsning på palliativ vård bör prioriteras så att alla får samma tillgång till stöd och hjälp för att undvika ett onödigt lidande.

Statens medicin-etiska råd och som tillsätts av regeringen består av såväl medicinsk expertis som valda politiker. Frågan om dödshjälp behandlas regelbundet i detta råd. Den medicin-tekniska utvecklingen går oerhört snabbt och därmed finns det behov av att alltid ha en samlad information om det aktuella kunskapsläget. För närvarande pågår en kunskapssammanställning inom rådet som kommer att presenteras under 2017. Det åligger således rådet att för regeringen presentera aktuellt kunskapsläge och förslag till beslut. Det åvilar därefter regeringen att bedöma om det föreligger ett

tillräckligt folkligt stöd för en eventuellt förändrad lagstiftning i riksdagen. En fråga av denna natur måste vara djupt förankrad i det allmänna rättsmedvetandet.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman

Motionen med ovan nämnda yttrande anses besvarad

Att motion och beslut överlämnas till förbundet för att behandlas på kongressen 2017

Tillägg: Distriktsstämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med Distriktsstyrelsens förslag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 73 och 74

Motionärerna föreslår att förbundet ska arbeta för rätt till självvalt livsslut.

SPF Seniorerna står för människors rätt till självbestämmande – genom hela livet. Men frågan om ett värdigt livsslut är svår och väcker många andra frågor; Hur definieras "värdigt livsslut" och vem gör definitionen? Vad sker med läkarkårens etiska regler om dess medlemmar samtidigt assisterar ett självmord, och skulle det påverka allmänhetens förtroende för läkarkåren och sjukvården?

Förbundsstyrelsen menar att samhällets beslutsunderlag i dag är för skralt för att det ska kunna föra en djupgående debatt om livets slut och därefter besluta om saken. Av det skälet förespråkar vi att SPF Seniorerna fortsätter att följa samhällsdebatten innan förbundet fattar beslut i frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionerna.

75. Rätt för maka/make att förvara anhörigs kremerade aska hemma

Det är svårt att förlora sin livskamrat efter årtionden av ett lyckligt liv. En tröst för många kan vara att få förvara den kremerade askan hemma Något som de flesta länder med demokrati och religionsfrihet har .som England. Men inte Sverige Förbudet är absolut och ökar bara de sörjandes lidande.

Förslag:

SPF:s kongress uppmanar styrelsen att upplysa de politiska partierna och regeringen att den gällande begravningslagen strider mot religionsfriheten och bör ändras Makar skall ha rätt förvara sin makas/makes kremerade aska hemma och om de så önskar låta anhöriga sprida den på egen mark då de båda gått bort.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Järfälla

Distriktets yttrande:

Motionären föreslår kongressen att påverka lagstiftning via politiska partier om en ändring av lagen, så att man kan få förvara avliden nära släktings aska hemma alternativt sprida den i sin egen trädgård eller liknande.

Hur denna fråga hanteras regleras i begravningslagen. Det är således inte tillåtet att sprida aska efter avlidna var som helst. Länsstyrelsen kan bevilja undantag.

Länsstyrelsen i Stockholms län beviljar i princip bara att aska får spridas på öppet hav eller större vattenområde minst 1 000 meter från närmaste land. Frågan rymmer också hur man ser på griftefriden. Samtidigt har det skett en påtaglig förändring i samhället vad gäller begravingar. Inte minst har kyrkans skiljande från staten varit av stor betydelse. Därför anser distriktsstyrelsen att det finns anledning att göra en översyn av begravningslagen som mera överensstämmer med dagens samhälle.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman att motionen anses besvarad

att överlämna motionen till förbundet för beslut på kongressen

Tillägg: Distriktsstämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 75

Motionären föreslår dels att makar ska ha rätt att förvara anhörigs kremerade aska i bostaden och dels att anhöriga ska kunna sprida anhörigs kremerade aska på egen mark.

Förvaring, överföring och utströende av aska efter en avliden ställer höga krav på god etik. Aska efter en avliden ska förvaras med betryggande säkerhet för att askan kommer att hanteras på ett pietetsfullt sätt. Det är skälet till att endast en innehavare av begravningsverksamhet eller av ett krematorium får förvara aska. Det får anses svårt att i en bostad kunna uppfylla dessa krav.

Utströende av aska efter en avliden på annan plats än en begravningsplats kräver tillstånd från länsstyrelsen, vilken endast ger det om den plats där askan ska strös ut är lämplig för ändamålet och om det är uppenbart att man kommer att hantera askan på ett pietetsfullt sätt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen, samt

att verka för att länsstyrelsernas tillämpning av reglerna för spridning av aska ska vara lika över hela landet.

76. Professionalisera uppdraget som förvaltare och god man

Professionalisera uppdraget som förvaltare, god man och överförmyndare.

Under hösten och vintern 2016 har vi sett och läst om gode män och överförmyndare som har lurat till sig pengar från dem de är satta att vara förvaltare åt. Personer som har en demenssjukdom, en psykisk sjukdom eller något annat handikapp som gör dem oförmögna att sköta sin ekonomi och fatta relevanta beslutsamt i deras kontakter med myndigheter.

Således har flera fall där enskilda lurats, många är pensionärer, av sina gode män har på senare tid uppmärksammats i medierna, senast i SVT:s dokumentär "Konsten att stjäla utan att åka fast". Nuvarande lagstiftning angående uppdraget som förvaltare god man och överförmyndare är från 1924, således en helt omodern lagstiftning. I dessa ovan nämnda reportage har flera gånger nämnts, som förebilder, de norska och finländska modellerna för gode män, vilka skulle kunna implementeras även i Sverige.

Förslag:

Motionären anser att årsmötet ska tillskriva SPF Seniorerna på riksnivå och ge vår åsikt tillkänna

- att årsmötet vill se en total översyn av systemet med god man
- att regering/riksdag anpassar lagstiftningen till ett modernt samhälles krav på förvaltare, god man och överförmyndare
- att systemet professionaliseras enligt norsk och finsk modell.

Förslagsställare:

Anders Steene, SPF Seniorerna Tibble, Täby

Föreningens yttrande:

Styrelsen för Tibbleseniorerna stödjer motionärens förslag.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen stödjer de två första att-satserna. Däremot anser DS att man i översynen inte bör gå händelserna i förväg och förorda förslag till hur lagstiftningen ska ändras. DS anser att frågan bör utredas i enlighet med de två första att-satserna. Distriktsstyrelsen föreslår stämman

att SPF Seniorerna ska verka för en total översyn av systemet med god man
att SPF Seniorerna verkar för att regering och riksdag anpassar lagstiftning som är anpassat till dagens samhälle

att motionen överlämnas till förbundet för att beslutas på kongressen

Tillägg: Distriktsstämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsen förslag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 76

Motionären föreslår att SPF Seniorerna ska verka för en total översyn av systemet med god man samt att lagstiftningen anpassas till dagens samhälle.

Personer som har behov av gode män eller förvaltare har sällan själva möjligheten att ifrågasätta förvaltningen av sin egendom. De ska därför kunna förlita sig på att ställföreträdarna utför ett fullgott arbete och på att tillsynen över förvaltningen är tillräcklig. I mars 2017 beslutade riksdagen att regeringen bör göra en uppföljning av hur lagstiftningen fungerar och överväga utbildningen för gode män och förvaltare, ett offentligt ställföreträdarregister, ett nationellt blankettsystem och ett system för enhetlig redovisning.

I april 2017 beslutade riksdagen att det ska vara möjligt att utfärda en framtidsfullmakt. Privatpersoner ska på förhand kunna utse en person som kan ta hand om deras personliga och ekonomiska angelägenheter om de senare i livet inte kan det. Framtidsfullmakter är ett alternativ till gode män och förvaltare och ett komplement till vanliga fullmakter. Syftet är att öka personers självbestämmande genom att se till att privatpersoner kan behålla kontrollen över frågor som är av stor betydelse för dem. Framtidsfullmakten ska börja gälla när den enskilde på grund av till exempel sjukdom eller psykisk störning inte längre har förmågan att fatta beslut. Den nya lagen börjar gälla den 1 juli 2017.

Förbundsstyrelsen menar att till raden av frågor med möjlighet för förbättringar även bör läggas kostnaderna för den enskilde att arvodera en god man eller förvaltare.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

77. Kryssa en pensionär – valet 2018

Det råder ett demokratiskt underskott på pensionärer (äldre än 65 år) inom riksdagen i Sverige. Av röstberättigade i valet 2014 var antalet personer över 65 år 25,6 %. Av partiernas kandidater var 13,5 % över 65 år. Slutresultatet i valet 2014 blev att 2,6 % av ledamöterna i beslutande organ är över 65 år. (Statistiken bygger på uppgifter i folkbokföringen och är framtagna 2014-09-15). Det är av yttersta vikt att representationen inom beslutande organ motsvarar den röstberättigade delen av befolkningen.

Om partierna menar allvar med att verka för jämställdhet och demokrati måste en förändring ske!

Förslag:

Vi från Nordvästgruppen i Stockholm vill att förbundet ska verka för att samtliga partier sätter upp pensionärer på valbar plats i sina listor.

Förslagsställare:

Nordvästgruppen i Stockholm

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen delar uppfattningen att det råder ett demokratiskt underskott inom riksdagen idag utifrån den ålderssammansättning som finns inom landet.

Senioren (tidigare Veteranen) publicerade 2014-09-08 en undersökning som SIFO genomförde inför valet 2014. Frågan gällde bland annat om man i valet tänker kryssa in en äldrepolitiker i riksdagsvalet. Det var då framför allt kvinnor som är 65 år och äldre som då ville göra det. Men även en stor del av männen tänkte kryssa in en äldrepolitiker i riksdagsvalet. Det pekar på vikten av att riksdagspartierna får fler seniorer på valbar plats på sina röstsedlar.

Många frågor kan diskuteras ur ett bredare perspektiv då beslutsorganen har en bredare representation. Frågor som pensioner, skatter, boende, kontantservice, hemtjänst och inte minst valfrihet är angelägna för de grupper som vår organisation representerar.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman:

att bifalla motionen

att överlämna motionen till förbundet för att behandlas på kongressen

Tillägg: Distriktsstämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 77

Motionären föreslår att SPS Seniorerna ska verka för att samtliga partier sätter upp pensionärer på valbar plats på sina listor.

Var femte invånare är 65 år och äldre. Var fjärde väljare har samma ålder. Ändå återspeglas inte detta i landets valda parlament. Förbundsstyrelsen delar därför motionärens övertygelse att avsaknaden av seniorer i de politiska församlingarna innebär ett demokratiskt underskott.

Situationen i de direktvalda församlingarna – riksdagen och fullmäktige – kan förbättras om partierna arbetar aktivt för att föra upp seniorer på partisedlarna inför de allmänna valen 2018.

Därför har förbundet skrivit till riksdagspartiers partisekreterare för att uppmärksamma dem på frågan och bett om tid för uppvaktning. Förbundet har genomfört uppvaktningar med de sju partisekreterarna som ville mötas. Motsvarande påtryckning skulle kunna genomföras på regional nivå där partierna beslutar sina valsedlar.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

78. Komplettera Svenska Akademiens Ordlista med Ålderism

Komplettera Svenska Akademiens Ordlista med Ålderism med förklaring.

SPF Seniorerna har genom åren argumenterat för att det svenska samhället ska motverka Ålderism. Vi vet att de argumenten inte har bidragit till någon förbättring för oss seniorer.

Förslag:

att SPF Seniorerna tillsammans med övriga pensionärsorganisationer verkar för att SAOL kompletteras med Ålderism med förklaring.

Förslagsställare:

Kaj-Åke Larsson, SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal

Föreningens yttrande:

Denna motion har SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal i styrelsebeslut 2017-03-24 enhälligt beslutat lämna till SPF Seniorerna Bohusdistriktet.

Distriktets yttrande:

Svenska akademins ordlista (SAOL) har 2016 kommit med sin 14:e upplaga. I varje ny upplaga tas de nya ord med som blivit etablerade i svenska språket sedan senaste upplagan. Om ålderism blir ett etablerat ord kommer ordet automatiskt att medtas i nästa upplaga av ordlistan. Distriktsstyrelsen föreslår därför att motionen avslås.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 78

Motionären vill att SPF Seniorerna tillsammans med övriga pensionärsorganisationer verkar för att SAOL kompletteras med Ålderism med förklaring.

Svenska akademien tar såväl upp nya ord i sin ordlista över svenska språket (SAOL), som den uttrangerar gamla ord. SAOL är alltså ett levande dokument. SAOL-redaktionen har tagit till sig vad Anders von Höpken uttryckte i sitt inträdestal i Akademien år 1786: "Det står ej uti vår magt att skapa et annat språk än folket i allmänhet talar." Med andra ord kommer SAOL att uppta "ålderism" den dag då ordet används någorlunda ofta i dagens språk.

Medlemmar, förtroendevalda och anställda i SPF Seniorerna använder redan i dag "ålderism" i såväl interna som externa sammanhang. Samtidigt kan konstateras att ordet inte fått något vidare spridning och ofta måste förklaras som dåliga attityder, fördomar och diskriminering med hänvisning till ålder. Lagg också märke till att "ålderism" inte exklusivt kan härledas till hög ålder, utan lika gärna kan användas för att markera dåliga attityder fördomar och diskriminering mot unga personer.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

79. Det kontantlösa samhället

Bakgrund: Den kontanta delen av betalningar i butik har sjunkit till 25 procent.

Globalt ligger siffran på 75 procent. Turister som vill åka buss, betala parkering eller besöka en offentlig toalett står handfallna när det inte är möjligt.

Ett kontantlöst samhälle är sårbart mot datahaveri, hackerattacker och strömavbrott. Långvariga tekniska störningar skulle få allvarliga konsekvenser för t ex matdistributionen.

Det kontantlösa samhället bidrar också till segregering. Äldre personer som är ovana vid ny teknik riskerar att drabbas. Människor som är nyanlända, hemlösa eller ekonomiskt utsatta kan ställas utanför systemet, när de inte anses berättigade till betalkort.

Förslag:

Yrkande: Alla ska kunna använda kontanter oavsett var i landet man bor. Bankerna ska ha tjänster som möjliggör insättningar samt uttag av kontanter på sina kontor.

Förslagsställare:

Hjördis Asplund, SPF Seniorerna Gnistan, Kalix

Föreningens yttrande

Motionens innehåll diskuterades och godkändes på medlemsmöte 13 mars. Styrelsen stöder motionen och antar den som sin egen.

Distriktets yttrande

Det är viktigt att förbundsstyrelsen även fortsättningsvis ställer krav på att bankerna ska hantera insättningar och uttag av kontanter.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 79

Motionären föreslår att kontanter ska kunna användas i alla delar av landet samt att banker ska möjliggöra insättning och uttag av kontanter på sina kontor.

Förbundsstyrelsen stöder till fullo motionärens krav.

Betalkontodirektivet ger Europas konsumenter en ovillkorlig rätt att fortsätta använda kontanter från ett betalkonto över disk eller i uttagsautomater. Sverige är som medlemsstat ansvarig för att säkerställa detta. Därutöver ska Sverige enligt betalkontodirektivet se till att kreditinstitut inte diskriminerar konsumenter på någon av de grunder som anges i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, bland andra ålder.

Förbundsstyrelsen anser att möjligheten till att använda kontanta betalmedel genom lag ska fastslås som en individuell rättighet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motionen.

Medlemsregister, hemsida och övriga digitala verktyg

80. Miriam och Episerver

Under utbildningen i augusti och september lovade förbundet att vi skulle få fungerande medlemsregister och hemsida. Vi är nu i mitten på mars och det finns så stora allvarliga brister i båda systemen och i förarbetena till medlemsregistret och hemsidan sades det att det var bara 12% som behövde åtgärdas. Vi ser ingen ände på utvecklingen och den bör därför avbrytas

Förslag:

Återgå till system som Föreningssupport som leverantör av medlemsregister och hemsida. Där behövs bara en kostnad på 9900 kr (grundsystem + mallar för distriktet), 4900 kr (mallar för föreningar - en mall som samtliga föreningar använder), 350 kr/förening (uppsättning av varje förenings webbplats). Då erhåller vi den senaste tekniken för alla plattformar, SPAR och driftskostnad för båda systemen är ca 15 kr/Medlem/år. Vilket pris kan reduceras ju fler som ansluter sig.

Förslagsställare:

Magnus Hellsten, Skogsliljan Höga Kusten

Föreningens yttrande:

Föreningen Skogsliljan Höga kusten tillstyrker motionen då leveransen av systemen inte fungerat och vi kommer att kräva ersättning för utebliven leverans av systemen.

Distriktets yttrande:

Distriktets Styrelse för SPF Seniorerna Västernorrland tillstyrker motionen, vars syfte är att uppdra till kongressen att ge den nya förbundsstyrelsen i uppdrag att omgående avsluta Miriam och Episerver, återta föreningssupports system som är anpassad för vår verksamhet, så att föreningar kan sköta medlemsregister, hemsidor och återuppta kommunikationen med medlemmar.

81. Beträffande projekt MiRiaM.

För drygt två år sedan beslöt förbundsstyrelsen att SPF Seniorerna skulle anskaffa ett nytt medlems-system. Valet föll på ett amerikanskt affärssystem för hantering av kundrelationer ombyggt till ett a-kassesystem av konsultföretaget Softronic, vilket man i efterhand kan ställa sig frågande till. Det nya medlemsregistret, MiRiaM, som lanserades 2016-12-01 har dels uppvisat mycket kraftiga uppstarts-problem, varav en mycket stor del fortfarande kvarstår, samt dels brister i väsentliga delar av de funktioner som föreningarna behöver för sin löpande verksamhet. Man lägger f.n. ner stora resurser på att succesivt lösa uppstartsproblemen, men för de funktionsbrister som överhuvudtaget inte finns med i programmet, t.ex. e-post-utskick, ordförandebrev med inbetalningskort, brevdveområden och uppgifter om portkoder, flexibel export till Excel etc., synes ingen plan föreligga för att dessa funktioner överhuvudtaget ska implementeras.

Såvitt vi förstår så skapades MiRiaM för att från förbundets sida kunna införa en s.k. central debitering. För föreningarna har i detta system inte tillkommit några nya eller förbättrade funktioner jämfört med det tidigare medlemsregistret från Föreningssupport. Däremot har både uppstartsproblemen och den bristande funktionaliteten orsakat helt oacceptabla arbetsförhållandena som blivit så

ansträngda att det finns en uppenbar risk för att berörda funktionärer avsäger sig sina uppdrag. Det finns också en risk att man på föreningsnivå skapar sig egna små medlemsystem, vilket knappast är en önskvärd utveckling.

Förslag:

att SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet hos förbundet kräver att det tidigare medlemsregistret från Föreningssupport omedelbart återställs till funktionsdugligt skick för användning av de föreningar som så önskar, åtminstone till den tidpunkt då MiRiaM erbjuder en tillfredsställande driftssäkerhet med alla de funktioner som föreningarna behöver för det löpande arbetet.

Förslagsställare:

Samverkansgruppen Söder om Söder, Stockholmsdistriktet, 12 SPF-föreningar

Distriktets yttrande:

Samverkansgruppen Söder om Söder med 12 föreningar, har inkommit med en motion om det nya medlemsregistret Miriam.

Det är riktigt som motionärerna anför att det nya systemet inte är anpassat till föreningsverksamheten utan det vänder sig till företag. Vi är i daglig kontakt med våra medlemssekreterare och är medvetna om svårigheten med de mest grundläggande funktioner som är grunden för en hållbar medlemshandling.

Distriktet har redan skickat en skrivelse till förbundsstyrelsen och påtalat de stora bristerna och föreslagit att återgå till det gamla systemet tills det nya fungerar fullt ut, testat och klart.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman att bifalla motionen

att överlämna motion och yttrande till förbundet för att behandlas på kongressen 2017

Tillägg: Stämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

82. Miriam och ansvarsfrihet

Sedan den 9 november 2016 har alla föreningar inom SPF Seniorerna kämpat med att försöka lära sig att hantera systemen MiRiaM och EPiServer. Systemen är inte byggda för föreningar som drivs av ideella krafter. SPF Seniorerna Idun Danderyd skrev den 13 januari 2017 ett brev till Peter Sikström och Christina Rogestam om detta, där vi krävde återgång till det förra systemet. Tyvärr har detta inte haft någon effekt. Systemen fungerar fortfarande mycket dåligt och vi kan inte fortsätta på det här sättet!

Förslag:

Sedan den 9 november 2016 har alla föreningar inom SPF Seniorerna kämpat med att försöka lära sig att hantera systemen MiRiaM och EPiServer. Systemen är inte byggda för föreningar som drivs av ideella krafter. SPF Seniorerna Idun Danderyd skrev den 13 januari 2017 ett brev till Peter Sikström och Christina Rogestam om detta, där vi krävde återgång till det förra systemet. Tyvärr har detta inte haft någon effekt. Systemen fungerar fortfarande mycket dåligt och vi kan inte fortsätta på det här sättet!

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Idun Danderyd

Distriktets yttrande:

När det gäller frågan om att återgå till de gamla systemen och en återgång till Föreningssupport har Stockholmsdistriktets stämma den 27 mars 2017 behandlat en motion från Samverkansgruppen Söder om Söder och som består av 12 föreningar. Samverkansgruppen yrkar att SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet hos förbundet kräver att det tidigare medlemsregistret från Föreningssupport omedelbart återställs till funktionsdugligt skick för användning av de föreningar som så önskar, åtminstone till den tidpunkt då MiRiaM erbjuder en tillfredsställande driftsäkerhet med alla de funktioner som föreningarna behöver för det löpande arbetet.

I distriktsstyrelsens (DS) yttrande till stämman informeras om att DS skickat en skrivelse till förbundsstyrelsen och påtalat de stora bristerna och föreslagit att återgå till det gamla systemet tills det nya fungerar fullt ut, testat och klart.

Distriktsstyrelsen föreslog stämman att bifalla motionen att överlämna motion och yttrande till förbundet för att behandlas på kongressen 2017

Stämman beslutade i enlighet med DS´ förslag

När det gäller kravet att inte bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet har stämman den 27 mars behandlat en liknande motion från de fyra föreningarna i Nacka. Dessa yrkar att de av stämman valda kongressledamöterna ska yrka och rösta för att nuvarande förbundsstyrelse ej får ansvarsfrihet.

Distriktsstyrelsen delar i stort sett den beskrivning som anges i motionen. Det är helt oacceptabelt att efter mer än två månader (när detta skrivs) föreningar och distrikt inte har en stabil tillgång till de mest basala funktionerna som medlemskommunikation via e-post, registrering och avregistrering av medlemmar. Som exempel kan nämnas att många nyblivna medlemmar under november och december ännu inte registrerats som medlemmar. Därmed saknas korrekta uppgifter om antalet medlemmar per årsskiftet. Det är uppgifter som föreningar och distrikt behöver för att kunna få korrekta bidrag från kommuner och landsting. Att därifrån dra slutsatsen att detta är grund för att yrka ansvarsfrihet anser sig DS sakna tillräcklig kompetens och information för.

Kongressen i Jönköping har valt revisorer för nu gällande mandatperiod. Det åligger därför revisorerna att på kongressen i Gävle föreslå huruvida förbundsstyrelsen ska ges ansvarsfrihet eller inte. Innan distriktet tagit del av revisorernas yttrande är det inte möjligt att ta ställning i ansvarsfrågan.

DS föreslog stämman besluta: att motionen därmed anses besvarad, att utan eget ställningstagande överlämna motion och yttrande till förbundets revisorer inför kongressens behandling,

Att överlämna motion och yttrande för kännedom till förbundet.

Årsstämmans beslutade i enlighet med DS´ förslag

Distriktsstyrelsen beslutar föreslå kongressen att anta distriktsstämmans beslut avseende båda frågorna

Förbundsstyrelsens yttrande över motioner 80–82

Motionärerna föreslår att SPF Seniorerna återgår till det tidigare systemen för medlemsregister och hemsidor.

Kongressens beslut om central uppbörd gjorde att det krävdes en annan typ av medlemsregistrering som bättre klarade av ekonomisk hantering. Sammantaget med

det tidigare beslutet om att byta hemsida, eftersom Föreningssupports hemsida 2014 inte hade de funktioner som SPF Seniorerna ville ha, beslutade förbundsstyrelsen att byta båda systemen samtidigt. De nya systemen är idag sammanbyggda. Förbundsstyrelsen har löpande utvärderat de nya systemen och i samråd med distriktsordförandena kommit fram till att det är bättre för organisationen att vara kvar i ett nytt, fungerande system. Att gå tillbaka till det gamla systemet skulle betyda att vi får börja om med utvecklingen, utbildning och lägga nya pengar på de gamla systemen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att avslå motionerna.

83."App" för att förenkla digital kommunikation

En SPF Seniorerna "App" för att förenkla digital kommunikation för våra medlemmar.

Många av våra äldre medlemmar har svårt med datorer, läsplattor och telefoner. Samtidigt kommer allt mer viktiga informationer och kontakter med exempelvis sjukvård, myndigheter och företag digitalt. För att förenkla för våra medlemmar i användandet av de digitala hjälpmedlen, önskar vi att SPF Seniorerna ska ta fram en digital applikation som man kan använda för att kontakta eller läsa exempelvis SPF Seniorernas hemsida och e-post med val till sin förening, distrikt och förbund. Vidare att man har 1177, vårdcentral och andra viktiga ställen som då enkelt nås genom några enkla tryckningar. Se exempelvis Swedbanks "app" för telefoner och läsplattor.

Med denna funktion tror jag att vi förenklar för alla våra medlemmar att använda de digitala hjälpmedlen och det utvecklar allas digitala kunskaper.

Förslag:

SPF Seniorernas förbundsstyrelse får i uppdrag att ta fram en "app" enligt ovanstående önskemål.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Östgötadistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 83

Motionären föreslår att förbundet tar fram en "app", till exempel avseende sina kontakter med förbundet på olika nivåer. Vidare föreslår motionären att andra kontaktuppgifter som varje medlem använder frekvent skulle finnas tillgängliga i en sådan app. FS menar att det är avancerad "app" som motionären föreslår att förbundet ska utveckla. Bara att rent tekniskt få med alla lokala fakta och kontaktuppgifter till exempelvis vårdcentraler över hela landet kräver både avancerad programmering och ställer stora krav och insatser på lönade uppdatering för att hålla en stor mängd uppgifter aktuell. Men den erfarenhet som förbundet har av att utveckla "appen" för Pensionärsskatteskylatorn så vet vi att utvecklingen av den här typen av "appar" skulle innebära en hög kostnad både för utveckling och uppdatering.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att avslå motionen.

84. Våra medlemmars användande av digitala verktyget "e-post"

E-post är idag det mest använda sättet att skicka information, en till en eller en till flera. E-post kan både ses som ekonomiskt fördelaktigt och ett betydligt snabbare sätt att få ut aktuell information, gentemot vanliga traditionella brev. Inom föreningen finns ett stort antal medlemmar som har olika hinder att ta sig från och till den traditionella brevlådan. Digitala brev ger även andra fördelar som t.ex. möjligheten att dessa läses upp för de, som har nedsatt syn. Texten kan förstoras, bilder kan bifogas.

Vi har troligen många fler som har e-postadress men som inte registrerat denna. Ett annat problem är att många byter e-postadress utan att registrera denna i SPF medlemsregister. Förbundsstyrelsen har ansvar, för att informera medlemmarna, om aktiviteter och de fördelar medlemskap i föreningen ger. Därför bör förbundsstyrelsen ta fram en handlingsplan för ovanstående.

Förslag:

Att uppdra åt SPF Seniorernas förbundsstyrelse att arbeta fram en handlingsplan för att öka antalet epost-adresser i föreningens medlemsregister, samt att dessa registreras i medlemsregistret Miriam. Handlingsplanen ska delges föreningens medlemmar och resultatet redovisas på föreningens årsmöte 2018.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Huddinge

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Huddinge har inkommit med en motion om handlingsplan för att öka antalet e-postadresser i föreningens medlemsregister.

Idag har vi på distriktet e-postadresser till knappt hälften av våra medlemmar vilket inte är tillfredsställande. Det finns säkert många fler medlemmar som har e-postadresser. I Stockholm har vi lokalföreningar som framgångsrikt har samlat in e-postadresser till 70-80 procent av sina medlemmar genom att ringa/kontakta de berörda medlemmar och registrera e-posten i registret. Insamling av e-postadresser kräver direktkontakt med medlemmar och det är bara föreningen som har möjlighet till det. Distriktsstyrelsen föreslår stämman att avstyrka motionen

Att överlämna motionen till SPF förbundet för behandling på förbundskongressen 2017. Tillägg: Stämman beslutade att bifalla motionen.

Andra att-satsen i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

Stämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med stämmans beslut.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 84

Motionären konstaterar att e-post är ett effektivt och ekonomiskt fördelaktigt sätt att informera och kommunicera med medlemmar och föreslår därför att förbundsstyrelsen tar fram en handlingsplan för att öka antalet e-postadresser i förbundets medlemsregister.

FS håller med motionären om att e-post är ett mycket bra verktyg för att kommunicera med medlemmarna och att ju fler medlemmar som anmäler e-postadresser och uppdaterar sina adresser på Mina sidor på webben – desto effektivare blir kommunikationen.

Alla medlemmar som ansöker om medlemskap via webben uppmanas i sin ansökan att uppge e-postadress. FS menar att det bästa sättet att få in fler/aktuella e-postadresser är att hela förbundet gemensamt kommunicerar detta till

medlemmarna. Både genom att använda förbundets centrala kanaler, men också genom att distrikt och föreningar använder sina kanaler för att uppmana medlemmarna att anmäla aktuell e-postadress.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att anse motionen besvarad.

85. Nytt, modernt och effektivt system för medlemsrekrytering

Inför ett nytt modernt och effektivt system för vår medlemsrekrytering och sammanställ orsakerna till varför medlemmar aktivt begär utträde så att detta kan analyseras och vid behov åtgärdas.

Vi har numera en pensionsålder som varierar mellan 65 och 70 år medan SPF Seniorernas förbundsledning bara erbjuder 65-åringar medlemskap, och detta bara via brev. Detta system är ineffektivt för en modern medlemsrekrytering, ger för litet resultat och är ekonomiskt betungande för föreningarna.

Förslag:

att SPF Seniorernas förbundsledning övergår till ett modernt elektroniskt system för medlemsrekrytering via e-post och att föreningarna utan kostnad får kontaktuppgifter på 65-, 67- och 69-åringar.

att SPF Seniorernas förbundsledning skyndsamt utreder orsakerna till varför medlemmar aktivt begär utträde och ihop med berörda föreningar försöker åtgärda problemen.

Förslagsställare:

Kaj-Åke Larsson, SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal

Föreningens yttrande

Denna motion har SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal i styrelsebeslut 2017-03-24 enhälligt beslutat lämna till SPF Seniorerna Bohusdistriktet.

Distriktets yttrande:

Bohusdistriktet tillstyrker motionens första att-sats föreslår avslag på andra att-satsen, som behandlar en ren föreningsangelägenhet.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 85

Motionären föreslår att förbundet ska övergå till ett modernt elektroniskt system för medlemsrekrytering via e-post och föreningarna utan kostnad får kontaktuppgifter till 65-, 67-, och 69-åringar. Vidare föreslår motionären att förbundet i samarbete med föreningar ska utreda orsakerna till varför medlemmarna lämnar förbundet och åtgärdar problemen som innebär utträden.

FS delar uppfattningen att det är viktigt att använda sig av moderna och effektiva verktyg för medlemsrekrytering. Det är en av anledningarna till att förbundet under två år arbetat med att införa nytt medlemsregister, ny webbplats och nytt ekonomihanteringssystem.

Förbundet utvecklar också ständigt sin användning av digitala kanaler som Facebook, annonsering och annan kampanjverksamhet för att nyrekrytera. Under 2017 har förbundet också gjort ett centralt till alla Sveriges 65-åringar. Vår tidigare erfarenhet av 65-årsbrevet är att många föreningar inte använder de 65-årsadresser som beställs. Att som motionären föreslår kostnadsfritt ta fram adresser till såväl 65-, som till 67-, och 69-åringar skulle innebära en mycket hög kostnad för förbundet, där inte minst den individuella prislappen på varje nyrekryterad medlem blir hög.

Sedan 2014 har förbundet genomfört ett antal undersökningar bland avhoppade, befintliga och yngre medlemmar. Samtliga undersökningar finns tillgängliga på förbundets intranät. Tillsammans ger dessa undersökningar god kunskap om såväl bevekelsegrunder för medlemskap, orsaker till utträden samt vad föreningar behöver utveckla för att behålla fler medlemmar. Resultatet av dessa undersökningar har presenterats vid ett flertal tillfällen, inte minst under konferensturnén Förening för alla. Andra tillfällen har varit distriktsordförandekonferenser och personal från kansliet är regelbundet ute och föreläser på distriktskonferenser med marknads- och rekryteringsfokus.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionens första att-sats,

att anse motionens andra att-sats besvarad.

Bostäder

86. Nationellt program gällande ökat bostadsbyggande för äldre

Det råder brist på anpassade bostäder för äldre medborgare, praktiskt taget över hela landet. Genom en medveten satsning från samhället på fortsatt boende i den invanda hemmiljön, har nyproduktionen avstannat. Konsekvensen av detta är ökade insatser via den kommunala hemtjänsten för att överbrygga svårigheterna med bostäder avsedda för en annan tid i livet. Många äldre lever i egna villor som har tillkommit i en tid då man byggde två våningar över en källare. Ofta med väl tilltagna tomter som vårdats ömt av ägarna. Ingen, eller ytterst få sådan fastighet är tillgänglighetsanpassade. Många pensionärer bor i trevåningshus, ofta med tvättstuga och förråd i källarplanet. Endast enstaka fastigheter med tre våningar har hissar och annan tillgänglighetsanpassning.

SPF Seniorerna har, genom sin spridning över hela landet, god kännedom om bristerna vad avser äldres boende.

Bostadsfrågan, för människor i alla livets skeden, är primärt en kommunal angelägenhet. Därför måste alla kommuner uppmärksamma det rådande behovet av äldre bostäder i sina bostads-försörjningsplaner och bl. a införa ett investeringsstöd för fördyrande omkostnader vid byggandet av trygghetsbostäder. Eftersom bristerna är landsomfattande måste staten införa speciella investeringsstöd även för anpassning av befintliga bostäder, genom att uppfylla normerna för trygghetsboende. Nybyggnad och anpassning av äldre bostäder bör ske med inriktning på såväl bostads- som hyresrätter.

De flesta medelålders och äldre medborgare i Sverige har upplevt det ambitiösa Miljonprogrammet (dåtida stavning), som var ett nationellt samlingsbegrepp för att bygga en million bostäder i Sverige under åren 1965-1975. Det blev ett begrepp med positiva förtecken för majoriteten av Sveriges folk. Det var enkelt att förstå och lätt att kommunicera ut till folket. Det fanns en känsla av trygghet genom att staten skulle medverka till att avhjälpa bostadsbristen och därmed fullfölja tanken om folkhemmet. En million nya bostäder var ett konkret och värdeladdat begrepp, som lätt kunde omsattes till ett samlat program för samhällets bostads-och markpolitik. När vi nu upplever liknande brister, i synnerhet vad gäller äldres boende, så borde man tänka på den process som ledde fram till Miljonprogrammet. Min bedömning är att svenska folket även i dag kan möta upp och göra gemensam sak av något som är positivt laddat och uppfattas som värdefullt för ett samfällt ändamål. Då faller tanken på att inrätta begreppet Seniorprogrammet, med målet att bygga 100 000 äldre bostäder i form av trygghetsboenden under en tioårsperiod från den dag beslutet fattas om förverkligandet. Det borde vara enkelt att förklara för alla aktörer, på alla nivåer i samhällsbygget och i grunden hela det svenska folket.

Förslag:

Mot ovanstående bakgrund föreslår undertecknad kongressen besluta:

att anta Seniorprogrammet som ett förslag till nationell samling för att långsiktigt avhjälpa den rådande bostadsbristen hos äldre

att anta som mål för Seniorprogrammet att 100 000 anpassade seniorbostäder skall byggas inom en tidsrymd av 10 år, räknat från beslut om förverkligandet

att uppdra åt Förbundsstyrelsen att kontakta övriga riksomfattande Pensionärsorganisationer för att gemensamt bereda förverkligandet av Seniorprogrammet.

Förslagsställare:

Ragnar Lönnäng, SPF Seniorerna Boråsbygden

Föreningens yttrande:

SPF Seniorerna Boråsbygden tillstyrker motionen och lämnar den vidare till styrelsen för vårt distrikt, SPF Seniorerna Södra Älvsborgsdistriktet, för vidare handläggning.

Distriktets yttrande:

Motionens synpunkter sammanfaller med SPF Seniorernas policy, motionen tillstyrkes.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 86

Motionären föreslår att ett seniorprogram ska antas som ett förslag till nationell samling för att långsiktigt avhjälpa den rådande bostadsbristen hos äldre, att Seniorprogrammet ska ha som mål att 100 000 anpassade seniorbostäder ska byggas inom en tidsrymd av 10 år, räknat från förverkligandet samt att uppdra åt förbundsstyrelsen att kontakta övriga riksomfattande pensionärsorganisationer för att gemensamt bereda förverkligandet av Seniorprogrammet.

Seniorers boende är en av förbundets prioriterade frågor. Det märks bland annat genom att förbundet har en sakkunnig i bostadsfrågor, lyft bostadsfrågor i olika sammanhang såsom i debattartiklar, massmedia och vid uppvaktnings.

Ansvaret på bostadsförsörjning vilar i första hand på kommunerna. De kommunala bostadsförsörjningsplanerna är ett grundläggande instrument som ska beakta bostadsbehovet för seniorer. Motionären kräver 100 000 seniorbostäder under 10 år. Förbundsstyrelsen menar att detta troligen är för låg ambition med tanke på det stora behov som finns.

SPF Seniorerna driver att seniorer ska ha tillgång till bostäder som är tillgängliga och ekonomiskt överkomliga. Vi har presenterat en rapport som visar att det är långsiktigt lönsamt att bygga hissar så att bostäder blir tillgängligare, eftersom det skjuter upp behovet av flytt till ett särskilt boende. Även miljön till bostäder behöver göras tillgänglig. Seniorers boende påverkas också av pensionssystemets bostadstillägg, de så kallade flyttskatterna och möjligheterna till bostadslån.

Förbundet samverkar gärna med andra för att uppnå sina mål. Detta gäller inte minst andra rikstäckande seniororganisationer. SPF Seniorerna samarbetar med PRO och SKPF Pensionärerna inom ramen för Äldreforum, vars syfte är att samla krafterna inför under och efter Almedalsveckan 2017. Under våren 2017 genomförde förbundet och PRO en seminariedag med Riksbyggen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta att anse motionen besvarad.

Övriga motioner

87. Medlemskort

Alla medlemmar måste ha ett riktigt medlemskort.

Förslag:

Att Förbundet snarast ger ut medlemskort.

Förslagsställare:

Dan Hälsing, SPF Seniorerna Edsbyn

Föreningens yttrande

SPF Seniorerna Edsbyn tillstyrker motionen.

Distriktets yttrande:

Vårstämman beslutade att avstyrka motionen.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 87

Motionären föreslår att förbundet snarast ger ut medlemskort.

Medlemskort skickades ut till alla medlemmar via nr 2 2017 av Senioren. I förbundets webbutik kan distrikt och föreningar kostnadsfritt beställa medlemskort för att dela ut till nya medlemmar under året och till medlemmar som tappat bort/förlorat sitt kort.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

88. "Vi ringer upp dig"

I dagens samhälle inför fler och fler myndigheter och företag "automatisk kundtjänst", med målet att kunden själv ska lösa sitt problem på något annat sätt än genom att få privilegiet att prata med någon. I denna automatiska kundtjänst krävs mycket tålamod för att navigera sig genom en lång rad med knappval, och när man sedan kommit in i sin "rätta" kö, så är väntetiden många gånger mycket lång. Detta förfarande är både komplicerat, jobbigt och tålmodskrävande. Det är dessutom väldigt lätt att det blir fel någonstans i allt knappande, så att man hamnar i fel kö och måste börja om igen. Speciellt när man börjar bli äldre, lite långsammare och kanske till och med har problem med hörsel eller syn.

En del, men långt ifrån alla, viktiga samhällsfunktioner erbjuder nu den som ringer upp tjänsten "Vi ringer upp dig, när det blir din tur". Det förenklar vardagen både för seniorer och handikappade, men även alla andra grupper i samhället, och borde därför införas hos fler myndigheter och företag.

Förslag:

Östgötadistriktet inom SPF Seniorerna föreslår att kongressen beslutar att;

- SPF Seniorerna ska ställa krav på att både statliga myndigheter såväl som landsting och kommuner inför svarsfunktionen "Vi ringer upp dig" när kunden – personen söker kontakt eller hjälp via telefon.
- SPF Seniorerna ska ställa motsvarande krav på privata aktörer med viktiga samhällsfunktioner som t.ex. larmcentraler, räddningstjänster, privata vård- och omsorgsgivare, banker, försäkringsbolag, telefonoperatörer, taxibolag, med flera.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna, Östgötadistriktet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 88

Förbundsstyrelsen fastslår att "teknik ska inte utestänga människor från delaktighet och gemenskap eller från att ta del av grundläggande service" i förslaget till *Konsumentpolitiskt program* som läggs fram vid kongressen 2017. Detta som ett svar på de allt större kraven på att delta i den digitala vardagen för att hänga med i samhällslivet. Programmet har ett bredare anslag som lyfter fram behovet av tillgänglighet gällande grundläggande service och tjänster. FS anser inte att förbundet ska begränsa sig till en given lösning på problem med automatisk kundtjänst och tålmodskrävande telefonköer. Däremot kan frågan tas med i arbetet med tillgänglighet, delaktighet i samhällslivet samt det konsumentpolitiska arbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

89. Hantering av vänmedlemmar

Lokalföreningarna har förutom sina basmedlemmar också Vänmedlemmar.

Vänmedlemmar är

medlemmar i lokalföreningen för att de, förutom sitt ordinarie basmedlemskap, vill kunna utnyttja också en "systerförenings" utbud. Vi som ansvariga för en lokalförening hur då en lika stor skyldighet att ge information och service till Vänmedlemmarna som till våra egna basmedlemmar. Detta är nu inte möjligt i MiRiaM eftersom man på lokal nivå nekas direkt access till dessa Vänmedlemmars kontaktinformation.

Ett exempel:

- Medlem A: SPP Seniorerna A-stad som basmedlem och SPF Seniorerna B-stad som Vänmedlem
- Medlem B: SPF Seniorerna B-stad som basmedlem och SPF Seniorerna A-stad som Vänmedlem.

Medlem A respektive Medlem B förväntar sig naturligtvis att respektive lokalförening då kan administrera och informera medlemmen i de båda aktuella medlemskapen, SPF Seniorerna A-stad skall då för det första kunna

- registrera en Vänmedlem B,
- skicka ut betalningsavi för Vänmedlemskap i SPF Seniorerna A-stad,
- skicka program och informera Vänmedlem B via post, e.post, SMS och telefonsamtal samt
- kunna ta emot och hanterat t ex anmälningar från Vänmedlem B.

Inget av detta går att utföra från lokal föreningsnivå såsom MiRiaM idag är utformat. Inte ens Distrikt och Förbund kan vara behjälpliga med allt detta. De kan bara registrera en Vänmedlem.

Orsak: Förbundet hävdar att PUL förhindrar Lokalföreningarnas access till personliga uppgifter för Vänmedlemmar. Detta är ett misstag och en övertolkning av PUL.

Förbundet ser verksamheten från fel utgångspunkt d.v.s. i en organisation där medlemmarna tillhör SPF Seniorerna centralt (=Förbundet).

Om man från Förbundets sida i stället accepterar det faktum att i Sverige råder frihet att ansluta sig till vilken förening som helst och att man därmed också tillåter att nödvändiga personuppgifter hanteras i respektive lokalförening, så inser man att

”ägarskapet” till Vänmedlemmen också skall ligga på lokal föreningsnivå. Är man medlem i flera föreningar så är dessa med avseende på PUL, oberoende av varandra.

Förslag:

Distriktsstämman godkänner den nedan förslagna ändringen i hanteringen av Vänmedlemmar i MiRiaM och att en motion med motsvarande innebörd lämnas till SPF Seniorernas Förbundsstämma 2017.

Förbundet snarast ändrar sin inställning till hur PUL skall tillämpas och säkerställer att Vänmedlemmar, på samma sätt som basmedlemmar kan administreras på lokal nivå i MiRiaM, vilket innebär att registrering kan ske och att tillgång till kontaktuppgifter för Vänmedlemmar finns tillgängliga för den lokala föreningen.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Vallentuna

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Vallentuna har inkommit med en motion om registrering av vänmedlemmar i Miriam.

I normalstadgar för föreningar nämner man vänmedlemmar under §3 Medlemskap och vi tolkar det att då måste förbundet ge adekvat verktyg till föreningar att hantera sina vänmedlemmar som att registrera, avregistrera, skicka ut betalningsavi och så vidare. Det nya systemet Miriam, ingen av dessa funktioner kan utföras av föreningar.

Med tanke på att en vänmedlem har tagit ett aktivt beslut att bli vänmedlem i en lokalförening, bör det tolkas som samtycke med tanke på att utgångspunkten är att personuppgiftsbehandling är tillåten endast om den registrerade har lämnat sitt samtycke.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman att bifalla motionen: att överlämna motion och yttrande till Förbundet för att behandlas på kongressen 2017. Tillägg: Stämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 89

Motionärerna tar upp problemet med nya personuppgiftslagen, PuL, och vänmedlemmar. Förbundet har av leverantören begärt att detta problem omgående ska lösas, d.v.s. att föreningarna ser sina egna vänmedlemmar. Vidare vill motionärerna att förbundet ska ändra sin tolkning av PuL.

Förbundet beslöt i samband med införandet av det nya medlemsregistret att följa den kommande lagstiftningen om personlig integritet. Förbundet följer löpande diskussionerna om hur förslaget till ny lagsstiftning angående PuL denna fråga ska tolkas samt hur kommande lagstiftning 2017 och 2018 kommer att inverka på SPF Seniorerna. FS har ingen önskan om att tolka lagen striktare än absolut nödvändigt, men då det är FS som är ytterst ansvariga gentemot Datainspektionen är FS lika försiktig med att göra en vidare tolkning. Om möjlighet finns kommer förbundet att ändra behörigheterna i medlemsregistret.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

90. Skriv bättre protokoll

Skriv bättre protokoll från förbundsstyrelsens sammanträden samt distriktsordförandekonferenser.

Protokollen från förbundsstyrelsens sammanträden samt distriktsordförandekonferenser har under denna kongressperiod blivit mycket mer knapphändiga och väldigt ofta hänvisas i protokollen till bilagor som inte lagts ut på intranätet. Protokollen läggs också ut väldigt sent. I skrivande stund, 2017-03-14, är det senaste styrelseprotokollet på intranätet från mötet 2016-09-15, alltså från ett möte för 6 månader sedan. Protokollen från två senare möten under 2016 saknas liksom protokoll och plan för möten 2017. Sammantaget gör detta det väldigt svårt för oss förtroendevalda att följa verksamheten i förbundet på ett meningsfullt sätt.

Förslag:

Att man återgår till att skriva protokoll från förbundsstyrelsens sammanträden samt DO-konferenser mer omfattande så att man som läsare kan bilda sig en uppfattning om vad som förevarit samt att bilagor som hänvisas till i dokumenten bifogas och att protokollen utan fördröjning läggs ut på intranätet.

Förslagsställare:

Richard Olsson, SPF Seniorerna Nacka

Föreningens yttrande

Styrelsen beslutade 20 mars 2017 att tillstyrka motionen.

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen (DS) delar motionärens uppfattning om att det är viktigt att förtroendevalda är väl informerade om de beslut som fattas och i övrigt är väl informerad om de ställningstaganden som förbundet gör för att kunna företräda SPF Seniorerna gentemot såväl medlemmar som externt. Det är också riktigt att det till styrelseprotokollen före år 2013 alltid bifogades de bilagor som det hänvisades till i protokollen. DS vill framhålla att det inte finns något som är helt rätt eller fel när det gäller protokollens utformning. Det väsentliga är att protokollen ger en korrekt bild av vilka beslut som fattats och på vilka grunder. Samtidigt vill DS framhålla att det är möjligt att sprida information om viktiga beslut även på andra sätt än genom protokoll och som är mer lättillgängliga. Som exempel kan nämnas de digitala informationsblad som förbundet numera ger ut. DS anser därmed att det är en fråga för förbundsstyrelsen att besluta om hur protokollen ska utformas och viktig information spridas.

När det gäller distriktsordförandekonferenserna hålls de två gånger per år. Under det senaste året har dessa konferenser kompletterats med månatliga webbaserade konferenser. Distriktsordförandekonferenserna är inget beslutande organ utan ett forum för dialog och information. Dessa har aldrig protokollförts. Däremot har underlag från olika anföranden lagts ut på nätet. Det är förbundsledningens ansvar att bedöma hur informationen bör spridas vidare. Även distriktsordförandena har självfallet ett ansvar för att adekvat information sprids vidare.

Förslag till yttrande:

att motionen härmed anses besvarad

DS föreslår kongressen att besluta i enlighet med styrelsens yttrande

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 90

Motionären föreslår att det skrivs mer omfattande protokoll från förbundsstyrelsen och distriktsordförandekonferenserna.

Det skrivs inga protokoll från distriktsordförandekonferenserna utan det är upp till varje distriktsordförande att föra egna anteckningar och vidarebefordra

informationen till distriktet. Nuvarande förbundsstyrelse har mestadels använt tiden på distriktsordförandekonferenserna att stämma av olika förslag förbundsstyrelsen arbetar med. Motionären har dock rätt i att de senaste årens protokoll från förbundsstyrelsen har blivit för kortfattade. FS har uppdragit åt generalsekreteraren att i största möjliga mån tänka på att skriva in besluten i protokollen istället för att hänvisa till bilagor samt att protokollen läggs ut snabbare på intranätet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motionen besvarad.

91. Anvisningar för föreningars kostnadsersättningar och arvoden

Utfärdande av anvisningar för föreningars kostnadsersättningar och arvoden

Alla föreningar har eller får någon gång problem vad gäller ersättningar för det ideella arbete som utförs av styrelse, revisorer, ombud, mötesvärdar etc.

1. Tillämpning av dagens regelverk – från förbundet och Skattemyndigheten. Alla som engagerar sig i vår förening (liksom i många andra) har stött på tolkningsproblem och gammal "praxis" när det gäller kostnadsersättning och arvoden. Schablonbeloppen är idag mycket låga och har inte ändrats trots kostnadsutvecklingen i samhället. Arbetet med dessa frågor är också administrativt tungt i den enskilda föreningen.

2. Idealitet och professionell kompetens. De allra flesta föreningar kan inte bära kostnaden för professionell kompetens. Den finns oftast hos de förtroendevalda och utövas ideellt. Men nutid och framtid kommer att innebära högre kostnader för till exempel IT-insatser. Med dagens regelverk kan de flesta föreningar inte finansiera detta. Distriktet kan inte bära kostnader som eventuellt uppstår i föreningarna. De mindre föreningarna kan behöva kompenseras med "utjämningsbidrag" från förbundet.

3. Rekryteringsaspekten. Gemenskapen i föreningen, den uppskattning medlemmar visar för styrelsens arbete och känslan av att "göra skillnad" till det bättre i våra frågor är goda drivkrafter i allt ideellt arbete. Dock tror vi att det i framtiden blir allt svårare att rekrytera ideella krafter utan att ha något att erbjuda utöver detta. Ersättning för utredningar, utbildningar, rapporter, konferensdeltagande, pensionärsrådsmöten osv kräver kompetens och mycket tid av de ideella och professionella människor vi vill rekrytera.

4. Enkelt att förstå och lätt att tillämpa. Alla politiska partier värnar om den ideella sektorn. Vi önskar moderna, tydliga och enkla riktlinjer/anvisningar, som är lätta att administrera. I dessa frågor vill vi att politiken och Skattemyndigheten tar ställning för en fortsatt levande ideell sektor.

Förslag:

Att förbundet tar fram riktlinjer för föreningars arvoden och kostnadsersättningar, gärna i påtagligt konkreta termer!

Att förbundet i detta sammanhang verkar för att skattelagstiftning och tillämpningar skall stödja och förenkla formerna för ideellt verkande föreningar.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Göteborg, Örgryte

Distriktets yttrande:

SPF Seniorerna Göteborgsdistriktet avstyrker motionen.

Motivering: Det är tveksamt om det är möjligt att ta fram enhetliga riktlinjer för arvoden och kostnadsersättningar, eftersom föreningarna är olika och arbetar på olika sätt. Distriktsstyrelsen har förståelse för att det kan vara svårt för föreningarna att rekrytera ideella krafter men anser att det är tveksamt om en förbättring kan åstadkommas genom ändringar i skattelagstiftningen för ideella föreningar.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 91

Motionären föreslår att förbundet tar fram riktlinjer för föreningars arvoden och kostnadsersättningar.

Förbundsstyrelsen delar Göteborgsdistriktets motivering.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

92. Funktionärsförsäkring

Då det saknas försäkring som täcker kostnader för självrisk vid skada på eget fordon vid resor då man har uppdrag från föreningen önskas det att förbundet tecknar avtal om lämplig försäkring.

Förslag:

att distriktet eller förbundet tar upp förhandlingar med försäkringsbolag att teckna en försäkring för förbundets, distriktens och föreningarnas funktionärer att försäkringen ska gälla när funktionärerna är ute på uppdrag och får sitt fordon skadat

att försäkringen skall täcka självrisk och eventuellt tillkommande kostnader orsakade av uppkommen skada.

(För kroppsskada finns ju redan en försäkring.)

Försäkringen skall gälla för skador som icke orsakats av funktionären. Exempelvis parkeringsskada där den vållande inte gett sig till känna och där inga vittnen finns till händelsen. Även om det finns vittnen ersätts inte mer än halva självrisken av Trafikförsäkringen. Exempel på extra kostnader utöver självrisk är kostnad för hyrbil, resa till verkstad och så vidare, vilket får avgöras från fall till fall. Vid annan händelse där funktionären inte är vållande eller vid händelser som i övrigt kan uppstå skulle samma regler gälla.

Förslagsställare:

Karl-Gustav Lorentsson och Astrid Kam, SPF Seniorerna Hestra

Föreningens yttrande

Styrelsen tillstyrker motionen och sänder den vidare för yttrande från distriktet.

Distriktsstyrelsens yttrande:

Motion inkom 25 februari 2016 angående funktionärsförsäkring för förbundets, distriktens samt föreningarnas funktionärer i SPF Seniorerna om man i samband med resor vid uppdrag får sitt fordon skadat.

Distriktsstyrelsen anser att det är tveksamt om det går att teckna dylik försäkring till försvarbar kostnad. Man anser det inte rimligt att distriktet i så fall tecknar sådan försäkring. Distriktsstyrelsen beslöt att med ovanstående kommentar lämna motionen vidare till förbundet

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 92

Motionären föreslår att förbundet skall teckna en försäkring som ersätter självrisk samt eventuellt tillkommande kostnader orsakade av skadan i det fall ett privat fordon används och skadas vid utförande av uppdrag åt förening, distrikt eller förbund.

Administrationen av en sådan försäkring torde bli omfattande då det rimligtvis förutsätter någon form av central registrering av de fordon medlemmar äger. Då alla i en förening kan utföra ett uppdrag krävs registrering av samtliga fordon som ägs av förbundets samtliga medlemmar, inte bara förtroendevalda. Förbundskansliet har idag inte resurser att hantera denna administration och det är tveksamt om föreningars och distrikts medlemsregisteransvariga eller personal ska beläggas med ytterligare arbetsuppgifter.

Kostnaden för en dylik försäkring är osäker och det kan ifrågasättas om förbundets resurser kommer medlemmarna till störst nytta genom att teckna denna extra försäkring.

Vid användande av privat bil utgår idag milersättning enligt Skatteverkets bestämmelser för skattefri bilersättning om 18:50 kr/mil. Detta belopp avser ersättning dels för drivmedel, dels för slitage och omkostnader såsom försäkring. Den som använder privat bil vid uppdrag får således redan ersättning för detta enligt gällande bestämmelser.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

93. Medlemsregister – extra kostnader

Förbundsstyrelsens upphandling av nytt datasystem för medlemsregisterhantering har inte skötts på rätt sätt. Det system man fått, MiRiaM, var otestat och fungerar inte i flera avseenden. Förbundsstyrelsen har agerat på ett sätt som är till nackdel för föreningarna. Så har till exempel föreningar som valt lokal uppbörd fortfarande (22 februari) inte kunnat få ut medlemsavier. Enligt kongressbeslut skall det vara möjligt för föreningar att välja lokal uppbörd. Om det inte fungerar åsidosätter man kongressbeslutet vilket är allvarligt. Förbundsstyrelsen skall rätta sig efter kongressbeslutet.

Föreningar som valt lokal uppbörd har åsamkats extra kostnader på grund av bristerna. Normalt skickas medlemsavin och värprogram ut i samma försändelse. Nu har man tvingats att producera avier med egenkonstruerade system och göra ett extra postutskick.

Förslag:

- att de föreningar som haft extra kostnader på grund av införandet av MiRiaM skall få dessa täckta av förbundet.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Vintergäcken Mölnlycke

Distriktets yttrande:

Bohusdistriktet instämmer i motionens intentioner. Problemen vid införandet av nytt datasystem har inneburit stora bekymmer för många föreningar. Distriktet inser samtidigt hur svårt det skulle bli att utforma ett föreningsbaserat ersättningssystem.

Kongressen föreslås i anledning av motionen uppdra åt förbundsstyrelsen att beakta i motionen framförda synpunkter.

Förbundsstyrelsens yttrande över motion 93

Motionärerna föreslår att föreningar som haft extra kostnader på grund av införandet av medlemsregistret ska få tackning för dessa kostnader.

FS har redan våren 2017 avsatt pengar till distrikten, taget ur förbundets egna kapital, för att minska utbildningskostnaderna för distrikt och förening under året. När kongressen 2014 fattade beslut om att det ska finnas både central och lokal uppbörd avsattes i rambudgeten inga extra pengar för driva parallella system samt det administrativa extraarbete som det har medfört för förbundskansliet. Det innebär i sin tur att förbundets ekonomi ytterligare har ansträngts.

FS anser att ett beslut om att ta ytterligare av förbundets centrala medel för att täcka kostnader lokalt menligt skulle inverka på förbundets möjligheter att genomföra den verksamhet som kongressen beslutar. I övrigt hänvisar FS till rambudgeten, som tydligare visar vad förbundets pengar används till.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motionen.

94. Införande av Episerver och Miriam

Förbundet har infört en ny hemsida (Episerver) och ett nytt medlemsregister (Miriam). Både Episerver och Miriam är behäftade med en stor förbättringspotential, vilket kommer att kräva fortsatt utvecklingsarbete med åtföljande utbildning av distrikt- och föreningsfunktionärer. Införandet av den nya hemsidan och det nya registret har kännetecknats av stora svårigheter men har, förutom av idogt arbetande personal på förbundskansliet, räddats av lojala och ideellt arbetande medlemmar, som åtagits sig förtroendeuppgifter i distrikt och föreningar. Några har tröttnat på ta ansvar för en totalt misslyckad implementering och lämnat sina uppdrag och andra avser avsäga sig fortsatt engagemang i SPF Seniorerna. Detta är ett allvarligt problem för en organisation, som bygger sin decentraliserade verksamhet på ideellt arbetande entusiastiska medlemmar. Var ansvaret för misslyckandet skall placeras behöver klarläggas genom transparanta svar på följande punkter.

- Vilka konkreta motiv låg till grund för utbyte av hemsida och register?

- Kravspecifikationen som åtföljde offertförfrågan redovisas i sin helhet.

- Inhämtade förbundet erfarenheter och kompetens från hemsides- och medlemsregisteransvariga i distrikt och föreningar när kravspecifikationerna fastlades? Om så var fallet från vem och hur.

- På vilka grunder fick Softronic uppdraget?

- Redovisning av projektets totala kostnad för hela organisationen.

- Vilken är driftkostnaden i framtiden?

- Tidpunkt, beslutsunderlag och protokollsutdrag från de sammanträden då förbundsstyrelsen tog de strategiska besluten vad avser införande av ny hemsida och nytt medlemsregister.

Förslag:

att få svar på ovanstående punkter.

att motionen behandlas före kongressens beslut om ansvarsfrihet och val av förbundsstyrelse.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Södra Älvsborgsdistriktet

95. Medlemsregister, webb, PuL

Som IT-ansvarig i SPF Seniorerna Rödön skriver jag denna motion till förbundsstyrelsen.

I samband med att förbundet byter hemsidesleverantör har problem med vår hemsida och medlemsregister eskalerat. Förbundet utlovade redan 2015 att ny hemsida med medlemsregister skulle vara driftsatt i december 2015. Så har inte blivit fallet. Enligt ett brev från förbundet meddelades att driftsättningen skulle vara gjord den 1 december 2016. För SPF Seniorerna Rödön har så inte blivit fallet. Sidan är för närvarande inte att betrakta som driftsatt. Situationen på vår föreningsnivå är därför utomordentligt allvarlig beträffande möjligheten att förmedla information till våra medlemmar. Den tidigare hemsidesleverantören lämnades den 31 december 2016 varför vi inte kan använda vår gamla sida. Det har under hanteringen av hemsidesbytet också framkommit mycket stora brister i hanteringen av IT-säkerheten från den nya leverantören. Bland annat så har login-uppgifter skickats med okrypterad e-post i vilket framgår kontouppgifter samt lösenord i klartext. Mitt personnummer har på detta sätt hanterats mycket oaksamt.

Till följd av den bristande säkerheten har jag personligen därför tillskrivit Datainspektionen för att få prövat min egen uppfattning av säkerheten.

Inspektionens svar på min förfrågan bifogas.

Jag finner det därför nödvändigt att framföra två yrkanden till förbundet.

Förslag:

1. Jag vill att förbundsstyrelsen uppdrar till revisorerna att granska hur upphandlingen av ny hemsida med medlemsregister har gått till.

Jag vill också att resultatet av revisorernas granskning av detta skall ligga till grund för frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen avseende verksamhetsåret 2016.

2. Bl.a. baserat på datainspektionens svar till mig vill jag att förbundsstyrelsen granskar hur förbundsstyrelsen levt upp till de krav som anges i Personuppgiftslagen PUL. Jag vill att man granskar det underlag som förbundets personuppgiftsansvarig överlämnat till Softronic AB. Om det där framgår att förbundet levt upp till PUL vill jag att ärendet överlämnas till rättsvårdande myndigheter för åtgärder mot Softronic AB för brister i IT-säkerheten som drabbat SPF medlemmar.

Förslagsställare:

Per-Martin Edström, SPF Seniorerna Rödön

Distriktets yttrande:

Motionen har behandlats av SPF Seniorerna Jämtland som beslutat att överlämna motionen utan eget ställningstagande.

96. Återupprätta respekt och förtroende

Återupprätta respekt och förtroende för alla SPF-föreningars ideellt arbetande förtroendevalda.

Sedan förbundsledningen valde att släcka ner vårt fungerande medlemsregister och hemsida och ersätta detta med nuvarande kaos som har förorsakat oss mycket extraarbete får vi nästan dagligen frågor från våra medlemmar varför vi inte klarar av hemsidan och medlemsregistreringen. Våra förklaringar är att problemen förorsakats av vår valda förbundsledning.

Förslag:

Vi föreslår kongressen besluta

att SPF Seniorernas förbundsledning ställer sig bakom en ingående och förtydligande skriftlig förklaring till problemen i en artikel i medlemstidningen Senioren.

att En ursäkt kunde vara på sin plats.

Förslagsställare:

Kaj-Åke Larsson, SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal

Föreningens yttrande:

Denna motion har SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal i styrelsebeslut 2017-03-24 enhälligt beslutat lämna till SPF Seniorerna Bohusdistriktet.

Distriktets yttrande:

Bohusdistriktet instämmer i problembeskrivningen. Informationen från förbundet kunde varit mycket bättre och en förklarande artikel i Senioren skulle vara bra för alla medlemmar. Bohusdistriktet föreslår kongressen besluta att uppdra åt förbundsstyrelsen att beakta vad som anförts i motionen.

97. Redovisa öppet upphandlingen för webb och medlemsregister

Redovisa öppet för alla SPF-medlemmar via vår medlemstidning Senioren hur upphandlingen startades och genomfördes inför beslutet att ge Softronics uppdraget att bygga våra nya webbsidor, medlemsregister och hemsidor.

Sedan december 2016 saknar vi ett fungerande medlemsregister, hemsida och webbplats eftersom det fungerande systemet släcktes ner. Då driftsattes ett två år försenat nytt system som bevisligen aldrig utvärderats och fungerat och detta misstag väcker många frågor bland de drabbade medlemmarna.

- Hur många programvaruföretag tillfrågades?
- Varför valdes Softronics som samarbetspartner framför övriga tillfrågade?
- Är programmet byggt speciellt för SPF Seniorerna?
- Hur ser kravspecen från SPF Seniorerna ut som låg till grund för upphandlingen av systemet?
- Skrevs avtalet med Softronics till ett fastpris att betalas efter godkänd funktionskontroll eller får de löpande betalning efterhand som brister åtgärdas?
- På vilket sätt genomfördes användartest av systemet?
- Har erfarna "testpiloter" deltagit från kravspec till driftsättning?
- Vilket ansvar läggs nu på alla de frivilliga krafter som ideellt går in och arbetar för att bygga om vårt system? Innebär deras insatser att Softronics slipper ansvar i form av leveransgarantier, kvalitetskontroller, driftsäkerhet, framtida uppgraderingar m.m.?
- Hur hög blir föreningarnas extrakostnad för det misslyckade genomförandet?
- Hur ser åtgärdsplanen ut?

Förslag:

att SPF Seniorernas förbundsledning öppet redovisar i vår medlemstidning Senioren hela bakgrunden och beslutsgången samt planerna för hur och när projektet skall färdigställas.

Förslagsställare:

Kaj-Åke Larsson, SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal

Föreningens yttrande:

Denna motion har SPF Seniorerna Strömstararna Mölndal i styrelsebeslut 2017-03-24 enhälligt beslutat lämna till SPF Seniorerna Bohusdistriktet.

Distriktets yttrande:

Bohusdistriktet instämmer i problembeskrivningen. Informationen från förbundet kunde varit mycket bättre och en förklarande artikel i Senioren skulle vara bra för alla medlemmar. Bohusdistriktet föreslår kongressen besluta att uppdra åt förbundsstyrelsen att beakta vad som anförts i motionen.

98. Ej ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen

Skälet är att man har slösat på pengar och mänskliga resurser genom att implementera det nya medlemssystemet och nya hemsidan långt innan det var färdigt för driftsättning. Vi behöver inte här räkna upp alla besvärligheter för det är klart för alla internt men vi vill understryka att det inte har saknats varningssignaler från medlemmar som velat väl men dessa har antingen inte svarats på eller helt nonchalerats som 'gnäll'.

Föreningssupports system har fyllt föreningarnas behov väl och behövde förbund och distrikt ytterligare funktioner så vet vi att de kunde ha utökat sitt system till en betydligt billigare penning.

Det är med sorg i hjärtat som vi yrkar detta för vi måste samtidigt understryka att den externa verksamheten har vår ordförande Christina Rogestam tillsammans med kommunikationsavdelningen gjort mycket förtjänstfullt och satt SPF Seniorerna på kartan betydligt bättre än förut.

Förslag:

Nackas 4 föreningar, SPF Seniorerna i Nacka, Boo, Saltsjöbaden och Älta har efter grundlig diskussion beslutat att be Stockholmsdistriktets valda kongressledamöter att, om inte synnerliga skäl framkommer under tiden fram till kongressen, yrka och rösta för att nuvarande förbundsstyrelsen EJ får ansvarsfrihet.

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Nacka, SPF Seniorerna Boo, SPF Seniorerna Saltsjöbaden och SPF Seniorerna Älta

Distriktets yttrande:

Nackas fyra föreningar SPF Seniorerna Nacka, SPF Seniorerna Boo, SPF Seniorerna Saltsjöbaden och SPF Seniorerna Svanen Älta har gemensamt lämnat in en motion om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen.

Distriktsstyrelsen delar i stort sett den beskrivning som anges i motionen. Det är helt oacceptabelt att efter mer än två månader (när detta skrivs) föreningar och distrikt inte har en stabil tillgång till de mest basala funktionerna som medlemskommunikation via e-post, registrering och avregistrering av medlemmar. Som exempel kan nämnas att många nyblivna medlemmar under november och december ännu inte registrerats som medlemmar. Därmed saknas korrekta uppgifter

om antalet medlemmar per årsskiftet. Det är uppgifter som föreningar och distrikt behöver för att kunna få korrekta bidrag från kommuner och landsting. Att därifrån dra slutsatsen att detta är grund för att yrka ansvarsfrihet anser sig DS sakna tillräcklig kompetens och information för.

Kongressen i Jönköping har valt revisorer för nu gällande mandatperiod. Det åligger därför revisorerna att på kongressen i Gävle föreslå huruvida förbundsstyrelsen ska ges ansvarsfrihet eller inte. Innan distriktet tagit del av revisorernas yttrande är det inte möjligt att ta ställning i ansvarsfrågan.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman att motionen därmed anses besvarad att utan eget ställningstagande överlämna motion och yttrande till Förbundets revisorer inför kongressens behandling att överlämna motion och yttrande för kännedom till Förbundet Tillägg: Stämman beslutar föreslå kongressen att besluta i enlighet med distriktsstyrelsens förslag.

99. Medlemsregister – ansvarsfrihet

Förbundsstyrelsens upphandling av nytt datasystem för medlemsregisterhanteringen har inte skötts på rätt sätt. Det system man fått, MiRiaM, var otestat och fungerade inte i flera avseenden. Förbundsstyrelsen har agerat på ett sätt som är till nackdel för föreningarna. Så har till exempel föreningar som valt lokal uppbörd fortfarande (22 februari) inte kunnat få ut medlemsavier. Enligt kongressbeslut skall det vara möjligt för föreningar att välja lokal uppbörd. Om det inte fungerar åsidosätter man kongressbeslutet vilket är allvarligt. Förbundsstyrelsen skall rätta sig efter kongressbeslutet.

Föreningar som valt lokal uppbörd har åsamkats extra kostnader på grund av bristerna. Normalt skickas medlemsavin och vårprogram ut i samma försändelse. Nu har man tvingats att producera avier med egenkonstruerade system och göra ett extra postutskick.

Förslag:

Distriktsstämman uppdrar åt ombuden till kongressen avstyrka ansvarsfrihet för hela förbundsstyrelsen för 2016

Förslagsställare:

SPF Seniorerna Vintergäcken Mölnlycke

Distriktets yttrande:

Distriktsstyrelsen inser vilka problem föreningarna har åsamkats vid byte av förbundets datasystem. Styrelsen instämmer därför i motionärens intentioner.

Däremot kan inte stämman föreskriva hur kongressombuden ska rösta.

Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta att motionen ska anses besvarad med vad styrelsen anfört.

Förbundsstyrelsens yttrande över motioner 94–99

Motionerna 94-95 yrkar att det görs en genomgång av upphandlingen av nytt medlemsregister och nya hemsidor. Motionerna 96 och 97 yrkar att denna genomgång görs i tidningen Senioren, samt motion 96 yrkar på att en ursäkt framförs. Motionerna 98-99 föreslår att kongressen inte beviljar avgående förbundsstyrelse ansvarsfrihet.

Förbundsordförande och generalsekreteraren har på uppdrag av FS framfört en ursäkt till alla medlemmar för de problem som de nya systemen medfört för förtroendevalda och enskilda medlemmar. 1:e vice förbundsordförande har haft en lång genomgång med distriktsordförande i maj 2016 hur upphandlingen genomförts och generalsekreteraren har beställt en oberoende granskning av upphandlingen av förbundets auktoriserade revisorer, PWC, vilket har redovisats till kongressen. FS anser inte att de redovisningar som gjorts eller andra redovisningar ska publiceras i tidningen Seniorens. Även om förtroendevalda och enskilda medlemmar har drabbats så har majoriteten av medlemmar, genom stora insatser av föreningarna och distrikten, inte märkt av problemen.

Frågan om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen behandlas som en egen punkt på dagordningen och förbundsstyrelsen yttrar sig inte i frågan om ansvarsfrihet utan överlåter på revisorerna att göra bedömningen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att anse motionerna besvarade.